

2024

A 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentés az Európai Unió közös vállalkozásairól

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

HU

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/contact

Weboldal: eca.europa.eu

Közösségi média: @EUauditors

Bővebb tájékoztatást az Európai Unióról az interneten talál (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2025

Tartalomjegyzék

1. fejezet Az uniós közös vállalkozások és a számvevőszéki ellenőrzés	5
Bevezetés	6
Az uniós közös vállalkozások	8
A közös vállalkozások a piacképes innováció előmozdítása érdekében létrehozott köz-magán társulások	8
Az elmúlt három többéves pénzügyi keretben a nőtt kutatási és innovációs közös vállalkozások száma	8
A kutatási és innovációs közös vállalkozások tevékenységeit az Unió és más tagok közösen finanszírozzák	10
Az F4E feladata az ITER-projekthez nyújtott uniós hozzájárulások kezelése	14
2024-ben jelentős változások történtek a közös vállalkozások költségvetésében és személyzetében	15
Az Európai Parlament és a Tanács döntő szerepet játszik a közös vállalkozások költségvetési és mentesítési eljárásaiban	16
Ellenőrzésünk	18
Minden közös vállalkozásra vonatkozóan megbízhatósági nyilatkozatot adunk ki	18
Fő kockázatok	18
Ellenőrzési megközelítésünk és más független ellenőrök munkájának felhasználása	20
2. fejezet Az ellenőrzési eredmények áttekintése	27
Bevezetés	28
Ellenőri vélemények	29
Vélemények a beszámoló megbízhatóságáról	29
Vélemények a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről	30

Vélemények a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről	31
További észrevételek	33
A közös vállalkozások 2024. évi költségvetési gazdálkodásával kapcsolatos kérdések	33
A humánerőforrás-gazdálkodással kapcsolatos kérdések	36
Az egyéb tagoknak a közös vállalkozások kutatási és innovációs programjaihoz való hozzájárulásával kapcsolatos kérdések	36
Hiányosságok az irányítási és kontrollrendszerekben	41
A korábbi évek észrevételeinek és ajánlásainak hasznosulása	44
A közös vállalkozások a korábbi évek észrevételeinek kevesebb mint felével foglalkoztak	44
Ajánlásaink többségét a közös vállalkozások végrehajtották	44
A közös vállalkozásokhoz kapcsolódó egyéb, a közelmúltban megjelent különjelentések	53
3. fejezet Az Európai Unió közös vállalkozásaira vonatkozó megbízhatósági nyilatkozatok	56
3.1. A megbízhatósági nyilatkozatokat alátámasztó információk	57
Az uniós kutatási és innovációs keretprogramokat végrehajtó közös vállalkozások	61
3.2. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás (SESAR 3) Közös Vállalkozás	62
3.3. Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás	71
3.4. Innovatív Egészségügy (IHI) Közös Vállalkozás	80
3.5. Tiszta Hidrogén (Tiszta H2) Közös Vállalkozás	89
3.6. Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás	98
3.7. Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság (CBE) Közös Vállalkozás	107
3.8. Európai Vasút (EU-Rail) Közös Vállalkozás	115
3.9. Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás	122

3.10. Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások (SNS) Közös Vállalkozás	133
3.11. Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás	140
3.12. Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (ECCC)	148
Az EURATOM keretében működő közös vállalkozás	154
3.13. Fúziósenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás	155
Rövidítések	167

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

1. fejezet

Az uniós közös vállalkozások és a számvevőszéki ellenőrzés

Bevezetés

1.1. Az Európai Számvevőszék az Európai Unió pénzügyeinek külső ellenőre¹. Ilyen minőségünkben, az uniós polgárok pénzügyi érdekeinek független őreként, elősegítjük az Unió pénzgazdálkodásának javítását. Munkánkról részletesebb tájékoztatást tevékenységi jelentéseinkben, az uniós költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentéseinkben, különjelentéseinkben, állapotfelméréseinkben, valamint az új, illetve átdolgozott uniós jogszabályokkal és a pénzgazdálkodási vonzattal rendelkező egyéb határozatokkal kapcsolatos véleményeinkben olvashat.

1.2. E megbízás keretében megvizsgáljuk az uniós kutatási és innovációs közös vállalkozások, a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás és az Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont (ECCC) (a továbbiakban együttesen: közös vállalkozások) éves beszámolóit és az ezek alapjául szolgáló tranzakciókat. E 12 közös vállalkozás mindegyike olyan uniós szerv, amelyet az [Európai Unió működéséről szóló szerződés](#) 187–188. cikke, illetve (az F4E Közös Vállalkozás esetében) az [Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés](#) 45–51. cikke hozott létre. Az ECCC Közös Vállalkozást az [EUMSZ 173. és 188. cikke](#) hozta létre, elsősorban abból a célból, hogy a tagállamokkal együtt előmozdítsa az innovációt.

1.3. Ez a jelentés a közös vállalkozásokra irányuló, a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó ellenőrzésünk eredményeit mutatja be. Jelentésünk felépítése a következő:

- Az 1. fejezet bemutatja a közös vállalkozásokat és ismerteti ellenőrzési megközelítésünket.
- A 2. fejezet áttekintést nyújt a közös vállalkozások kapcsán a 2024. pénzügyi évre vonatkozóan végzett éves ellenőrzésünk eredményeiről, valamint az általunk az év folyamán végrehajtott egyéb, valamennyi közös vállalkozással kapcsolatos feladatokról. Ezen ellenőrzési eredmények alapján ajánlásokat fogalmazunk meg és határidőket állapítunk meg azok végrehajtására vonatkozóan.
- A 3. fejezet a 12 közös vállalkozásra vonatkozó egyedi megbízhatósági nyilatkozatainkat tartalmazza azok beszámolóinak megbízhatóságára, valamint az alapul szolgáló bevételek és kifizetések jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. Kiemeljük, melyek az olvasó számára fontosabb területek, továbbá észrevételeket teszünk, a javításra szoruló konkrét területek meghatározásával.

¹ Az [Európai Unió működéséről szóló szerződés](#) (EUMSZ) 285–287. cikke.

1.4. A közös vállalkozásokra irányuló ellenőrzésünk a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozóan összességében az előző évek beszámolóihoz hasonló eredményeket hozott. Megbízhatósági nyilatkozatunkban:

- o hitelesítő ellenőri véleményt adtunk valamennyi közös vállalkozás beszámolójának megbízhatóságáról;
- o valamennyi közös vállalkozás esetében hitelesítő ellenőri véleményt adtunk a beszámolók alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről.

Az uniós közös vállalkozások

A közös vállalkozások a piacképes innováció előmozdítása érdekében létrehozott köz-magán társulások

1.5. A közös vállalkozások (az ECCC kivételével) a Bizottság által képviselt Európai Unió, valamint magánszférabeli tagok – ágazati és kutatási szervezetek – közötti partnerségek. A közös vállalkozás célkitűzéseinek támogatása iránt érdeklődő bármely magán- vagy állami szervezet kérelmezheti, hogy társult taggá vagy teljes jogú tagsági státusszal nem rendelkező közreműködő partnerré váljon. Egyes esetekben a tagok között kormányközi szervezetek és részt vevő államok is vannak. A közös vállalkozások külön jogi személyiséggel rendelkező uniós szervekként jönnek létre az Unió többéves pénzügyi keretének (MFF) programjai keretében.

1.6. Fő feladatuk a tudományos ismeretek piacképes, áttörést jelentő innovációkká való átalakításának előmozdítása a partnerek által is osztott stratégiai jövőkép keretében. Emellett reagálniuk kell azokra a társadalmi kihívásokra, amelyeket az ipar jelenleg nem eléggé szolgál ki.

1.7. Ennek során előmozdítják az Unió, az ipar és a kutatószervezetek, illetve a részt vevő államok közötti együttműködést a magas színvonalú kutatás és innováció megteremtése, valamint az innovatív digitális, zöld és társadalmi megoldások stratégiai ágazatokban való piaci elterjedésének felgyorsítása érdekében. Minden közös vállalkozás saját kutatási és innovációs menetrendet fogad el egy adott stratégiai területen – például a közlekedés, az energia, az egészségügy, a körforgásos bioalapú ökoszisztémák, a félvezetők, a szuper-számítástechnika, a hálózati rendszerek vagy a kiberbiztonság területén –, és azt pályázati felhívások vagy közbeszerzés útján hajtja végre.

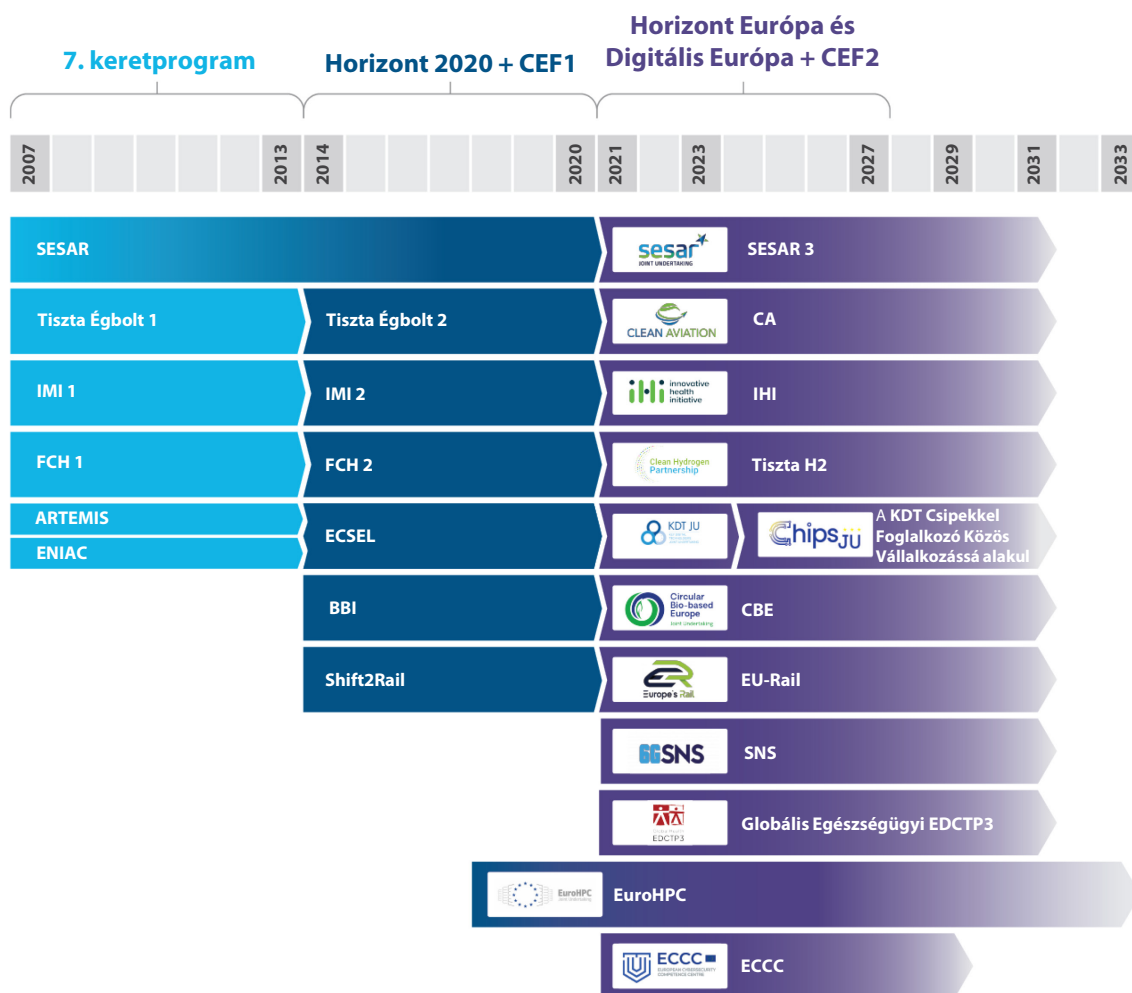
1.8. Az ECCC Közös Vállalkozást az Európai Unió és a tagállamok közötti együttműködés előmozdítása céljából hozták létre, nem pedig az ipar és a kutatás területén tevékenykedő nem állami tagokkal létrehozott köz-magán társulásként. Az ECCC tehát egyaránt hordozza a közös vállalkozások és a decentralizált ügynökségek jellemzőit, ami irányítási és költségvetési struktúrájában, valamint működési modelljében is tükröződik.

Az elmúlt három többéves pénzügyi keretben a nőtt kutatási és innovációs közös vállalkozások száma

1.9. Az [1.1. ábra](#) a kutatási és innovációs közös vállalkozások fejlődését mutatja be az elmúlt három többéves kutatási keretprogramban. Az első hat közös vállalkozást a hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogram (FP7) keretében hozták létre a 2007–2013-as időszakban. A 2014–2020-as időszakban, a [Horizont 2020](#) és az [Európai Hálózatfinanszírozási](#)

Eszköz (CEF1) programjai keretében ez a szám hétre nőtt. A jelenlegi, 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben 11 kutatási és innovációs közös vállalkozás működik a [Horizont Európa](#), a [Digitális Európa](#) és a [CEF2](#) programok keretében.

1.1. ábra. Kutatási és innovációs közös vállalkozások a legutóbbi három keretprogramban

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozásokat létrehozó tanácsi rendeletek alapján.

1.10. Az e fejezet végén található [1.1. táblázat](#) részletesebb tájékoztatást nyújt a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben működő 11 kutatási és innovációs közös vállalkozás jogalapjáról, időtartamáról, egyedi célkitűzéseiről és feladatairól.

A kutatási és innovációs közös vállalkozások tevékenységeit az Unió és más tagok közösen finanszírozzák

A tagok hozzájárulása a kutatási és innovációs közös vállalkozások tevékenységeihez

1.11. A közös vállalkozások minden tagja hozzájárul azok kutatási és innovációs tevékenységeinek finanszírozásához. A Bizottság minden esetben pénzbeli hozzájárulásokat biztosít az uniós kutatási és innovációs programok keretében a közös vállalkozások kutatási és innovációs menetrendjének társfinanszírozásához. A magánszektorbeli tagoknak (ágazati és tagállami kutatási szervezetek) emellett „operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások” (IKOP) és „kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások” (IKAA) formájában kell biztosítaniuk egy meghatározott minimumszintet elérő hozzájárulást. Az alapító rendeletében meghatározott minimális hozzájárulási célok eléréséért a Közös Vállalkozás maga felel. A kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások kívül esnek a Közös Vállalkozás költségvetésén és pályázati eljárásain, de hozzájárulnak a projektekkel vagy programokkal kapcsolatos célkitűzéseinek eléréséhez. Ezeket az [1.1. háttérmagyarázat](#) ismerteti részletesebben.

1.1. háttérmagyarázat

Magánszektorbeli partnerek természetbeni hozzájárulásai a közös vállalkozások operatív tevékenységeihez (IKOP)

A közös vállalkozások alapító rendeleteiben foglaltaknak megfelelően minden magánszektorbeli partnernek egy minimumösszeggel hozzá kell járulnia a közös vállalkozások kutatási és innovációs projektjeinek költségeihez. A Horizont 2020 keretében az IKOP a magánszektorbeli partnereknél a közös vállalkozás kutatási és innovációs tevékenységeinek végrehajtása során felmerülő összes költségnek felel meg, amelyből levonásra kerül az e költségekhez a közös vállalkozás más tagjai által nyújtott hozzájárulás (uniós társfinanszírozás, részt vevő államok vagy kormányközi szervezetek hozzájárulása) és az Unió által nyújtott minden egyéb hozzájárulás. A Horizont Európa és a Digitális Európa programok keretében az IKOP a magánszektorbeli partnereknél a közös vállalkozás tevékenységeinek végrehajtása során felmerülő támogatható költségnek felel meg, amelyből levonásra kerül az e költségekhez a közös vállalkozás, a részt vevő államok, illetve az Unió által nyújtott minden egyéb hozzájárulás. Az igazolt és validált IKOP teljes összegét feltüntetik a közös vállalkozások éves beszámolójában.

Magánszektorbeli partnerek természetbeni hozzájárulásai a kiegészítő tevékenységekhez (IKAA)

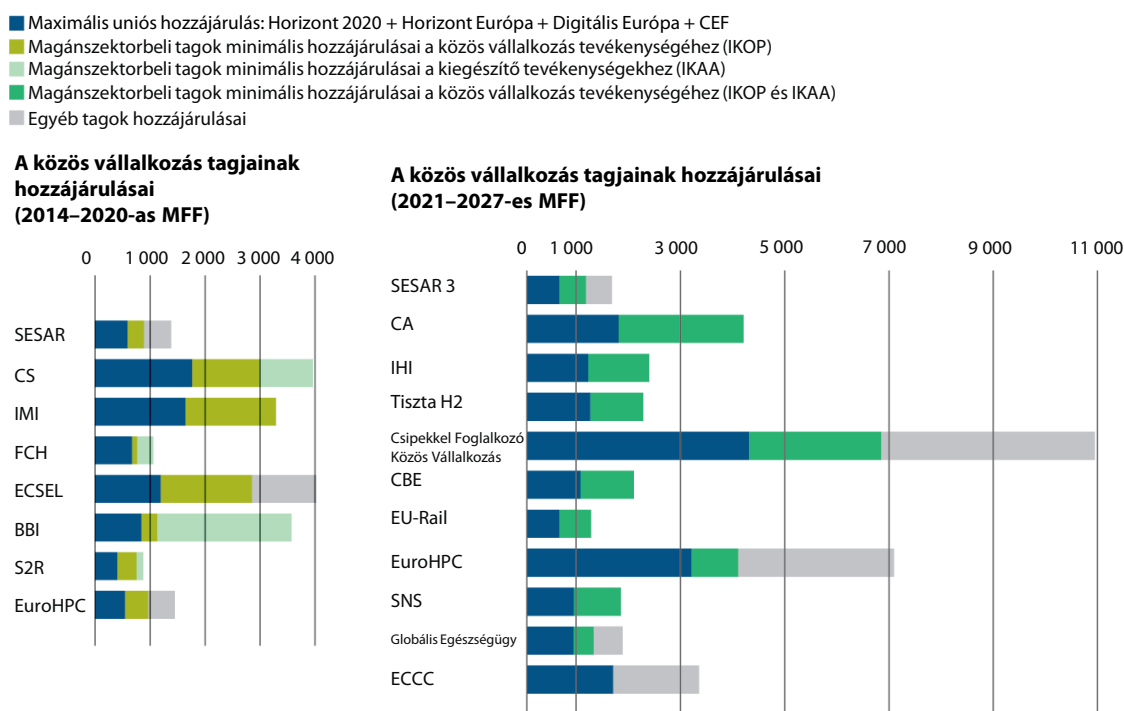
A Horizont 2020 program keretében néhány közös vállalkozás (CA, Tiszta H2, CBE, EU-Rail) magánszektorbeli tagjainak az érintett közös vállalkozás munkatervén és költségvetésén kívül eső, de annak általános célkitűzései megvalósulását elősegítő „kiegészítő tevékenységek” kapcsán felmerülő költségekhez is nyújtaniuk kell egy minimumösszeget elérő természetbeni hozzájárulást. A Horizont Európa programban az egységes alap-jogiaktus keretében működő közös vállalkozások magánszektorbeli tagjai IKAA formájában is nyújthatnak hozzájárulásokat. Ezen IKAA-ba beleszámítanak az e közös vállalkozások által közvetlenül finanszírozott tevékenységek nem támogatható költségei is, az Unió által e költségekhez nyújtott minden egyéb hozzájárulás levonásával. A közös vállalkozások magánszférabeli tagjainak az IKOP mellett IKAA-t is biztosítaniuk kell, hogy hozzájárulásuk összege elérje az uniós hozzájárulás összegét. Az IKAA-összegeket a közös vállalkozások éves kiegészítő tevékenységi tervei tartalmazzák. Az igazolt és validált IKAA teljes összegét a közös vállalkozások éves beszámolójának kiegészítő mellékletében tüntetik fel. Az IKAA-összegek ezért nem képezik az Európai Számvevőszék ellenőrzésének tárgyát. Az IKOP-pal és a projektekhez kapcsolódó IKAA-val ellentétben a programokhoz kapcsolódó IKAA-ra nem ugyanazok a versenyértékelési szabályok vonatkoznak, mint a pályázati felhívásokra. Ezért előfordulhat, hogy kevésbé eredményesek a Közös Vállalkozás programcélkitűzéseinek elérése szempontjából.

1.12. Négy közös vállalkozás esetében a részt vevő államok (Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás, EuroHPC és ECCC), illetve kormányközi szervezetek (SESAR 3) is nyújtanak pénzügyi vagy természetbeni hozzájárulást a tevékenységekhez. A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozásnak az Európai Uniót kívül csak egy tagja van, az EDCTP Szövetség – európai és afrikai államok magánszövetsége –, amely pénzügyi és természetbeni hozzájárulást is nyújt. Az ECCC Közös Vállalkozás esetében a közös fellépésekhez a tagállamok önkéntes alapon járulhatnak hozzá.

1.13. Végezetül két közös vállalkozás (az EuroHPC és a Globális Egészségügyi EDCTP3) valamennyi igazgatási költségét az Unió viseli. A többi közös vállalkozás esetében az Unió és a többi tag is hozzájárul az igazgatási költségek finanszírozásához.

1.14. Az **1.2. ábra** a tagok által a közös vállalkozásoknak a 2014–2020-as és a 2021–2027-es MFF keretében nyújtott hozzájárulások célértékeit mutatja be, a vonatkozó alapító rendeletekben előírtak szerint. A 2021–2027-es MFF legjelentősebb költségvetés-növekedése az EuroHPC-t és a KDT-t érintette (ez utóbbi neve 2024-ben Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás lett).

1.2. ábra. A kutatási és innovációs közös vállalkozások számára a tagok által fizetendő hozzájárulások célértékei (millió euró)

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozásokat létrehozó tanácsi rendeletek alapján.

1.15. Az **1.3. ábra** tanúsága szerint a közös vállalkozások kutatási és innovációs tevékenységek társfinanszírozására szánt költségvetése a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben mintegy 17,2 milliárd eurót tesz ki. Ez több mint kétszerese az előző többéves pénzügyi keret szerinti uniós hozzájárulásoknak (7,6 milliárd euró). A közös vállalkozások akár 11,6 milliárd eurót is felhasználhatnak a Horizont Európa 93,5 milliárd eurós teljes költségvetéséből (ami mintegy 12%-nak felel meg). Emellett az EuroHPC, a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás és az ECCC összesen 5,1 milliárd eurót kap a Digitális Európa forrásaiból (ez a 8,1 milliárd euró összegű teljes költségvetés mintegy 63%-a) az **európai digitális egységes piaci stratégiához** és a **csipekről szóló jogszabályhoz** kapcsolódó nagyszabású kapacitásépítési, telepítési és beruházási projektek végrehajtására.

1.16. A 2021–2027-es többéves pénzügyi keret végéig a 11 kutatási és innovációs közös vállalkozás összesen mintegy 38,5 milliárd euró pénzügyi forrással rendelkezik (lásd: **1.3. ábra**). Ez az összeg figyelembe veszi az Egyesült Királyság által nyújtott hozzájárulásokról és a Horizont Európa felidős felülvizsgálata nyomán több közös vállalkozást megillető

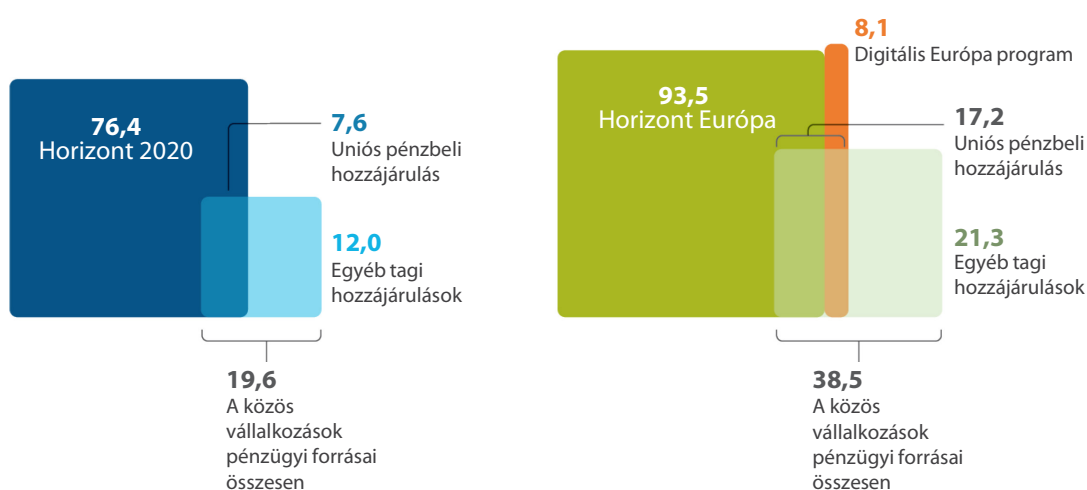
csökkentésekből eredő, 0,4 milliárd euró összegű pénzügyi hatást. Ez az előző többéves pénzügyi keretben szereplő összegnek (körülbelül 19,6 milliárd euró) közel a kétszeresét teszi ki, ugyanakkor összhangban van azzal, hogy a közös vállalkozások száma nyolcra 11-re nőtt, és a 2014–2020-as többéves pénzügyi kerethez képest több közös vállalkozás (különösen az EuroHPC és a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás) megbízatása jelentős mértékben kibővült.

1.3. ábra. A közös vállalkozások tevékenységeihez nyújtott uniós, illetve nem uniós hozzájárulások összesen

(milliárd euró)

2014–2020-es MFF

2021–2027-es MFF

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozásokat létrehozó tanácsi rendeletek alapján.

1.17. A közös vállalkozások tevékenységeihez nyújtott nem uniós hozzájárulások tervezett aránya azonban csökkent az előző többéves pénzügyi kerethez képest. A 2014–2020-as időszakra vonatkozó célkitűzés az volt, hogy az Unió 7,6 milliárd euró összegű finanszírozása mellett további 12,0 milliárd eurót (158%) mozgósítson a magánszektorbeli tagoktól, részt vevő államoktól és nemzetközi szervezetektől származó hozzájárulások formájában, a teljes összeg így összesen mintegy 19,6 milliárd eurót tett ki (lásd: [2.2. táblázat](#)). A 2021–2027-es időszakra vonatkozó terv szerint a 17,2 milliárd euró összegű uniós finanszírozás további 21,3 milliárd euró összegű (123%) egyéb hozzájárulást fog mozgósítani (lásd: [1.3. ábra](#)).

A kutatási és innovációs közös vállalkozások irányítási modelljei

1.18. A közös vállalkozások irányítási struktúrája legtöbbször az irányító testületből, egy tudományos tanácsadó szervből, az államok képviseleti csoportjából és a közös vállalkozás kutatási és innovációs területén tevékenykedő érdekképviseleti csoportokból áll. A közös vállalkozások többsége (CA, IHI, Tiszta H2, CBE, EU-Rail, SNS) kétoldalú megközelítést alkalmaz, amelyben a Bizottság és az ágazati és kutatási magánszférabeli (köztük társult) tagok alkotják az irányító testületet. A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozásnak az Európai Unión

kívül csak egy tagja képviselteti magát az irányító testületben, az EDCTP Szövetség, amely a Közös Vállalkozás programjában részt vevő európai és afrikai államok szövetsége. Néhány közös vállalkozás háromoldalú modellt alkalmaz, amelyben vagy a részt vevő államok (Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás és EuroHPC), vagy vezető kormányközi szervezetek (SESAR 3) szintén képviseltetik magukat az irányító testületben.

Az F4E feladata az ITER-projekthez nyújtott uniós hozzájárulások kezelése

1.19. A nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktorról szóló (ITER) megállapodás 2007. október 24-én lépett hatályba, az ITER Nemzetközi Fúzióenergia-fejlesztési Szervezete (ITER-IO) tehát ezen a napon jött létre hivatalosan. Az ITER-IO feladata az ITER-projekt végrehajtásának felügyelete, amelynek középpontjában a fúziós létesítményeknek a franciaországi Cadarache-ban történő felépítése áll.

1.20. Az ITER-projekt világszerte hét partnert tömörít: az Európai Uniót (amelyet az uniós tagállamok nevében az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) képvisel), az Egyesült Államokat, Oroszországot, Japánt, Kínát, Dél-Koreát és Indiát. Az Unió az építési költségek mintegy 45%-át fedezi, míg az ITER többi tagja egyenként körülbelül 9%-kal járul hozzá. A hozzájárulási arányok az üzemeltetési fúziós tesztelési szakaszban módosulni fognak: ekkor az Euratom az üzemeltetési költségek 34%-át fogja állni.

1.21. Hazai ügynökségeiken keresztül az ITER-IO tagjai főként természetbeni hozzájárulásokat biztosítanak a projekthez: alkatrészeket, berendezéseket, anyagokat, épületeket bocsátanak rendelkezésre és szolgáltatásokat nyújtanak közvetlenül az ITER-IO-nak. Emellett pénzbeli hozzájárulást is nyújtanak az ITER-IO költségvetéséhez. Az ITER-tagok megosztják egymással a fő reaktorelemek gyártásával kapcsolatos feladatokat. A gyártási feladatok felosztását az egyes tagok érdekei, valamint műszaki és ipari kapacitásai mentén alakították ki².

1.22. A Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozást (F4E) 2007 áprilisában, uniós „belső ügynökségként” hozták létre 35 éves időtartamra. Egyik fő feladata az ITER-projekthez való uniós hozzájárulás irányítása. Az F4E Közös Vállalkozás egy demonstrációs fúziós reaktor és egyes létesítmények megépítése kapcsán szükséges tevékenységeket koordinálja és végrehajtja a kapcsolódó közbeszerzéseket. Az F4E finanszírozását főként az Euratom (mintegy 80%) és az ITER fogadó állama, Franciaország (körülbelül 20%) biztosítja.

1.23. 2017-ben a Bizottság úgy becsülte, hogy az ITER-megállapodás szerinti kötelezettségeivel és a kapcsolódó tevékenységekkel kapcsolatos, 2035-ig (az üzemeltetési

² ITER.org.

szakasz kezdetéig) felmerülő uniós kiadások összesen 18,2 milliárd eurót tesznek majd ki (2017-es értéken). Ennek finanszírozásához az Euratom összesen 15 milliárd eurós költségvetéssel, Franciaország és az Euratom többi tagállama pedig további 3,2 milliárd euróval járult volna hozzá (mindegyik esetben 2017. évi értéken). A részletes becslések a [COM\(2017\) 319 bizottsági közleményben](#) és a kapcsolódó [SWD\(2017\) 232 bizottsági szolgálati munkadokumentum 4. táblázatában](#) találhatók.

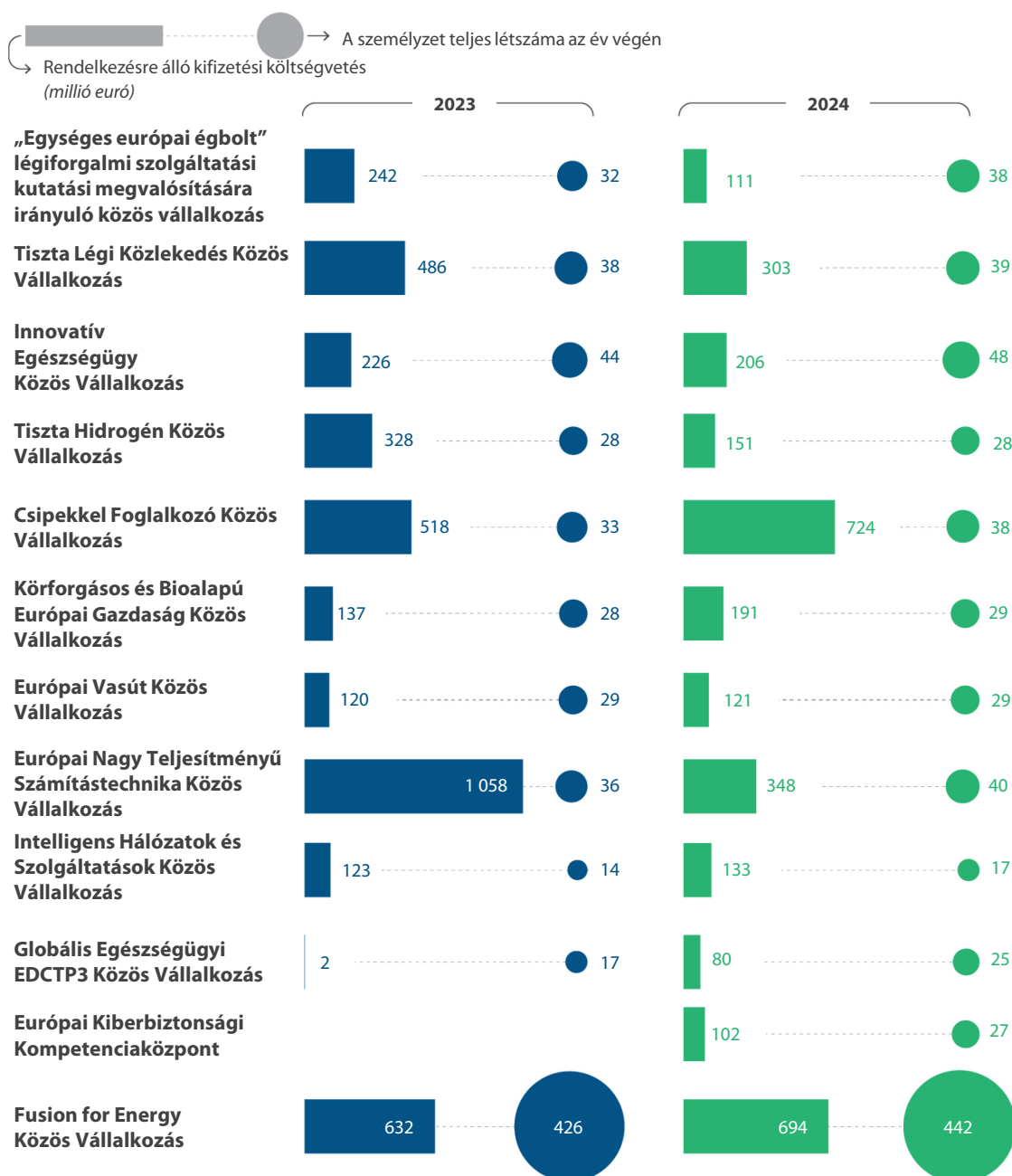
1.24. 2023 szeptembere óta az Egyesült Királyság társult államként vesz részt az Euratomban, az Euratom fúziós programjának azonban továbbra sem résztvevője.

2024-ben jelentős változások történtek a közös vállalkozások költségvetésében és személyzetében

1.25. Az [1.4. ábra](#) áttekintést nyújt a közös vállalkozások kifizetési költségvetéséről és emberi erőforrásaikról a 2023. és 2024. évi pénzügyi évre vonatkozóan. 2024-ben a kutatási és innovációs közös vállalkozások kifizetési költségvetése összesen 2,5 milliárd euró volt (2023: 3,3 milliárd euró). A 2024. évi csökkenés azzal magyarázható, hogy 2023-ban a legtöbb közös vállalkozás jelentős előfinanszírozási kifizetéseket teljesített a Horizont Európa és a Digitális Európa első pályázati felhívásai nyomán kötött támogatási megállapodások kapcsán. Ezzel szemben az F4E 2024. évi teljes kifizetési költségvetése kismértékben, 0,7 milliárd euróra nőtt (2023: 0,6 milliárd euró).

1.26. 2024 végére a kutatási és innovációs közös vállalkozások személyzetének létszáma 20%-kal, 358-ra bővült. E növekedés nagy része a jelenlegi MFF keretében újonnan létrehozott közös vállalkozások (SNS, Globális Egészségügyi EDCTP3, ECCC) által felvett új személyzethez, valamint a létszámtervükben még üresként szereplő álláshelyek betöltését folytató SESAR 3, EuroHPC és IHI közös vállalkozásokhoz kapcsolódott. 2024-ben 442 fő állt az F4E alkalmazásában (2023: 426) – elsősorban a Közös Vállalkozás szervezeti átalakításából adódóan, amelyre a felülvizsgált ITER alapértékek szerinti új követelményeknek való megfelelés érdekében volt szükség. A létszám a tisztviselőket, az ideiglenes és szerződéses alkalmazottakat és a kirendelt nemzeti szakértőket foglalja magában (lásd: [1.4. ábra](#)).

1.4. ábra. A közös vállalkozások kifizetési költségvetése és humán erőforrásai (2023 és 2024)

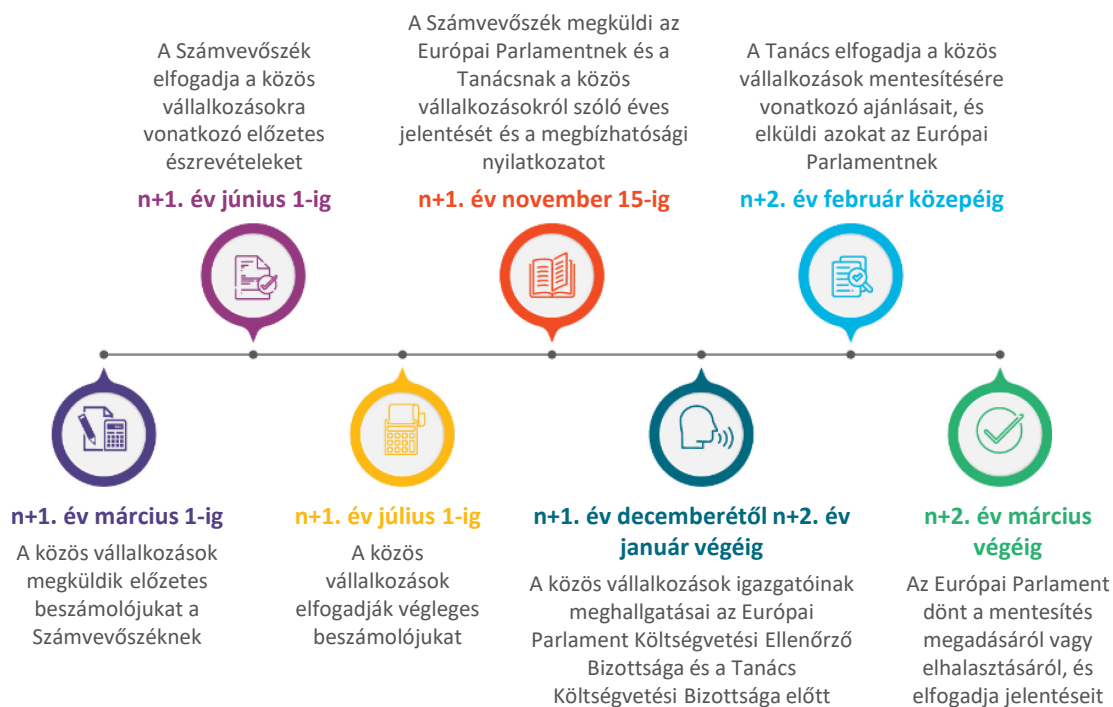

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

Az Európai Parlament és a Tanács döntő szerepet játszik a közös vállalkozások költségvetési és mentesítési eljárásaiban

1.27. A közös vállalkozások esetében az Európai Parlament és a Tanács felel az éves költségvetési és mentesítési eljárásért. A mentesítési eljárás időbeli lefolyását az **1.5. ábra** szemlélteti.

1.5. ábra. Éves mentesítési eljárás

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások alapító rendelete és pénzügyi szabályzata alapján.

Ellenőrzésünk

Minden közös vállalkozásra vonatkozóan megbízhatósági nyilatkozatot adunk ki

1.28. Az EUMSZ 287. cikke értelmében a következőket ellenőriztük:

- a) a 12 közös vállalkozásnak a 2024. december 31-én záruló pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója;
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók (bevételek és kifizetések) jogszerűsége és szabályszerűsége.

1.29. Ellenőrzésünk eredményei alapján az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére bocsátunk közös vállalkozásonként egy-egy megbízhatósági nyilatkozatot a közös vállalkozások beszámolóinak megbízhatóságára, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére nézve. A megbízhatósági nyilatkozatokat – adott esetben – egyéb észrevételekkel is kiegészítjük (lásd: [3. fejezet](#)). Ellenőri véleményünk független az alábbi észrevételektől.

1.30. Ez volt az első olyan év, amikor ellenőriztük az Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpontot (ECCC), amely 2024. szeptember 24-én vált pénzügyileg függetlenné.

Fő kockázatok

1.31. A közös vállalkozások éves beszámolóit és az azok alapjául szolgáló tranzakciók ellenőrzését úgy terveztük meg, hogy az figyelembe vegye a 2024-re vonatkozó kockázatértékelésünkben feltárt, az [1.6. ábrán](#) összefoglalt főbb kockázatokat.

1.6. ábra. A főbb kockázatok értékelése

	MAGAS kockázat KÖZEPES kockázat ALACSONY kockázat
	A beszámoló megbízhatósága Valamennyi közös vállalkozás megbízott egy külső könyvvizsgáló céget éves beszámolója megbízhatóságának ellenőrzésével. A külső könyvvizsgáló cégek ellenőrzése, amelyet később mi is felülvizsgálunk, alátámasztotta munkájuk minőségét. Ezért a beszámoló megbízhatóságára vonatkozó kockázatot valamennyi közös vállalkozás esetében alacsonynak ítéljük.
	A bevételek jogszerűsége és szabályszerűsége Mivel a közös vállalkozások 2024. évi bevételei főként a Bizottság kutatási alapjaiból (Horizont Európa és Horizont 2020) és az Euratom költségvetéséből származó pénzügyi hozzájárulásokból álltak, a bevételek jogszerűségével és szabályszerűségével kapcsolatos kockázatot összességében alacsonynak ítéltük.
	A igazgatási kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége Az igazgatási kiadások főként bérekből és rendszeres kifizetésekből állnak. - A béreket a Bizottság Személyi Juttatásokat Kezelő és Kifizető Hivatala kezeli, és azokat az éves jelentés keretében az igazgatási kiadásokra irányuló külön értékelések révén ellenőrizzük. - Ami az egyéb igazgatási szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzési eljárásokat és a kapcsolódó szerződéses kifizetéseket illeti, a korábbi ellenőrzések azt mutatták, hogy az általános kockázat alacsony, mivel a közös vállalkozások leginkább a Bizottság meglévő keretszerződéseit használják.
	A operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége Támogatáskifizetések A közös vállalkozások időközi és záró kifizetéseinek és elszámolásainak kockázatát összességében magasnak értékeltük, mivel a kedvezményezettek kifizetési kérelmei rendszerint minden kutatási és innovációs program esetében összetettek, és korábbi ellenőrzéseink is hiányosságokat tártak fel mind a pénzügyi kimutatások előzetes kontrollként szolgáló hitelesítése, mind a Közös Ellenőrzési Szolgálat utólagos ellenőrzései tekintetében.
	Szerződéses kifizetések Az operatív szerződésekkel kapcsolatos kiadásokat illetően a kockázatot alacsonynak ítéljük. 2024-ben ez a kérdés főként az F4E-t és az EuroHPC-t érintette. Közbeszerzési eljárásaik összetettsége ellenére 2018 óta nem találtunk lényeges hibákat az operatív szerződésekhez kapcsolódó kifizetésekből és közbeszerzési eljárásokban.
	Költségvetési gazdálkodás és programvégrehajtás Valamennyi közös vállalkozás esetében alacsonynak értékeltük a költségvetési gazdálkodással és a programvégrehajtással kapcsolatos kockázatot, kettő kivételével: - EuroHPC: közepesre emeltük annak kockázata miatt, hogy a magánszektorbeli tagok esetleg nem érik el az új alapító rendelet szerinti, jelentősen megnövelt hozzájárulási célt. - F4E: közepesre emeltük, mivel a tervezett új alapértékekből és más, a Közös Vállalkozás ellenőrzésén kívül eső fontos tényezőkből eredő késedelmek és költségnövekedések alacsonyabb költségvetés-végrehajtási arányt eredményezhetnek.

Forrás: Európai Számvevőszék.

Ellenőrzési megközelítésünk és más független ellenőrök munkájának felhasználása

1.32. A fent leírt kockázatokat figyelembe véve megfelelő tételes vizsgálatot végeztünk, felhasználtuk más független ellenőrök ellenőrzési munkáját, és értékeltük a kontrollrendszerek teljesítményét.

1.33. Az [uniós költségvetési rendelet](#) 70. cikkének (6) bekezdése értelmében a közös vállalkozások éves beszámolóját független külső ellenőrnek kell ellenőriznie. Míg valamennyi közös vállalkozás magáncégekhez szervezte ki beszámolója megbízhatóságának ellenőrzését, az ilyen ellenőrzések valamennyi vonatkozása, valamint a különálló jelentések (és az egyes közös vállalkozásokra vonatkozó, abban foglalt megbízhatósági nyilatkozatok) elkészítése továbbra is teljes mértékben a Számvevőszék felelőssége. A nemzetközi ellenőrzési standardoknak megfelelően áttekintettük e külső könyvvizsgálók munkájának minőségét és elegendő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a közös vállalkozások 2024. évi éves beszámolóinak megbízhatóságáról alkotott ellenőri véleményünk megfogalmazásakor támaszkodhatunk a munkájukra.

1.34. A kutatási és innovációs közös vállalkozások vissza nem térítendő támogatásokhoz (a továbbiakban: támogatások) kapcsolódó operatív kiadásaira vonatkozó véleményeink kialakításához a végső kedvezményezettek szintjén megvizsgáltunk egy 33 véletlenszerűen kiválasztott, 2024-ben végrehajtott tranzakcióból (időközi/záró kifizetések és előlegelszámolások) álló mintát. Az F4E-ről szóló véleményünk egy 30 véletlenszerűen kiválasztott, 2024-ben végrehajtott tranzakcióból (előlegelszámolások, valamint igazgatási és operatív kiadásokhoz kapcsolódó időközi/záró kifizetések) álló minta tételes vizsgálatán alapult.

1.35. A záró támogatáskifizetések esetében a kedvezményezetteknek igazolásra be kell nyújtaniuk a pénzügyi kimutatásokat. Ez az igazolás független könyvvizsgáló vagy köztisztviselő által készített tényszerű jelentés, amely lehetővé teszi a Bizottság vagy a támogatást nyújtó uniós szerv számára bizonyosság szerzését arról, hogy a végleges pénzügyi kimutatásokban bejelentett költségek támogathatók. Emellett a Bizottság Kutatási és Innovációs Főigazgatóságán belül működő Közös Ellenőrzési Szolgálat (CAS) utólagos ellenőrzéseket végez a kutatási és innovációs tevékenységeket végrehajtó közös vállalkozások időközi és végleges – korábban a Horizont 2020 keretében, most pedig a Horizont Európa keretében folyósított – támogatáskifizetéseiből álló véletlenszerű és kockázatalapú mintákon.

1.36. Az alapul szolgáló kifizetések jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó ellenőri véleményeink kidolgozásakor a CAS-ellenőrzések eredményeit is figyelembe vesszük.

- a) Ami a közös vállalkozások Horizont 2020 keretében felmerülő támogatási kiadásait illeti, a Bizottság utólagos ellenőrzési stratégiája értelmében a CAS minden egyes közös vállalkozásra vonatkozóan külön reprezentatív (véletlenszerű) mintát vett, és ezek alapján

számította ki a közös vállalkozásokra jellemző reprezentatív és fennmaradó hibaarányokat. A fennmaradó hibaarány annak a hatásait is figyelembe veszi, hogy a kedvezményezettek esetlegesen korrigálják az utólagosan ellenőrzött támogatáskifizetések során feltárt valamennyi hibát, valamint azokét a szisztematikus hibákét, amelyek a nem ellenőrzött támogatáskifizetéseiket is érintették. A „[Horizont 2020](#)” keretprogramról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslat szerint a cél az volt, hogy a fennmaradó hibaarány a program teljes időtartama alatt az összes kiadás 2%-a alatt maradjon.

- b) Ami a Horizont Európa támogatási kiadásait illeti, továbbra is a CAS felelős az utólagos ellenőrzésekért, de kockázatalapú ellenőrzési megközelítésre tért át. A Digitális Európa program esetében az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HaDEA) szintén hasonló utólagos ellenőrzési megközelítést alkalmaz. Az operatív kiadások e része tekintetében a kockázatalapú megközelítésre való áttérés miatt az egyes közös vállalkozások reprezentatív és fennmaradó hibaarányai már nem állnak rendelkezésre.

1.37. Ellenőrzésünk végső szempontja a munkaerő-felvételi, közbeszerzési és támogatási pályázati eljárásokból vett minta vizsgálata, valamint az irányítási és kontrollrendszerek fő elemeinek értékelése volt. Áttekintettük azt is, hogy a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatának (IAS) rendszeres kockázatértékeléseken alapuló legutóbbi jelentései mit mondtak ki a közös vállalkozások fő adminisztratív eljárásaira vonatkozó belsőkontroll-mechanizmusok eredményességéről.

A csalásnyűs eseteket jelentjük az illetékes uniós szervezetnek

1.38. Együttműködünk az Európai Csalás Elleni Hivatallal (OLAF) az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás és egyéb jogellenes cselekmény gyanúját felvető ügyekben, továbbá az Európai Ügyészséggel (EPPO) az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények gyanúja esetén. Ha munkánk során gyanús esettel találkozunk, minden esetben értesítjük az OLAF-ot, illetve az EPPO-t, bár ellenőrzéseinket nem kifejezetten úgy tervezzük meg, hogy alkalmasak legyenek a csalások felderítésére. A 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó megállapításaink között egy olyan sem volt, amely miatt szükség lett volna az OLAF vagy az EPPO értesítésére.

1.1. táblázat. A kutatási és innovációs közös vállalkozások jogalapja, időtartama, egyedi célkitűzései és feladatai

A Közös Vállalkozás neve a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben	Betűszó	Jogalap	Élettartam	Kutatási és innovációs programok	Egyedi kutatási és innovációs célkitűzések és feladatok
„Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás	SESAR 3	A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról (egységes alap-jogiaktus)	10 év 2031. december 31-ig	Horizont 2020; Horizont Európa	— A légiforgalmi szolgáltatás európai kutatási és innovációs kapacitásának fejlesztése, fenntarthatóbbá és méretezhetőbbé tétele. — Az innovatív megoldások piaci elterjedésének felgyorsítása annak céljából, hogy az egységes digitális európai égbolt a világ leghatékonyabb légterévé váljon. — Az európai légi közlekedés versenyképességének és fenntarthatóságának javítása.
Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás	CA	A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról (egységes alap-jogiaktus)	10 év 2031. december 31-ig	Horizont 2020; Horizont Európa	— Az európai légi közlekedési ágazat klímasemleges légi közlekedési technológiákkal kapcsolatos kutatási és innovációs kapacitásának előmozdítása a légi közlekedés szénlábnyomának csökkentése érdekében. — Repüléstechnikai innováció révén az európai légi közlekedési ágazat versenyképességének megerősítése, beleértve a hagyományos és az innovatív légi közlekedési ágazatokat is.
Innovatív Egészségügy Közös Vállalkozás	IHI	A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a	10 év 2031. december 31-ig	Horizont 2020; Horizont Európa	— Az európai egészségügyi kutatás és innováció előmozdítása, valamint a tudományos egészségügyi

A Közös Vállalkozás neve a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben	Betűszó	Jogalap	Élettartam	Kutatási és innovációs programok	Egyedi kutatási és innovációs célkitűzések és feladatok
		Horizont Európa keretében történő létrehozásáról (egységes alap-jogiaktus)			ismeretek alapján biztonságos és költséghatékony innovatív megoldások bevezetése Európában. — Innovációvezérelt ipari és gyógyszerészeti stratégia kidolgozása Európa számára a kritikus, de kielégítetlen népegészségügyi szükségletek kezelése céljából. — Az európai egészségügyi ágazat versenyképességének megerősítése.
Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás	Tiszta H2	A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról (egységes alap-jogiaktus)	10 év 2031. december 31-ig	Horizont 2020; Horizont Európa	— Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló európai kutatási és innovációs kapacitás fejlesztése az európai klímasemlegességet célzó 2020. évi hidrogénstratégia révén. — A hidrogénalapú technológiák piaci elterjedésének felgyorsítása a dekarbonizált energiarendszert célzó tisztahidrogén-értéklánc létrehozása érdekében. — Az európai tisztahidrogén-ágazat versenyképességének megerősítése.
Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás	KDT/Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás	A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról (egységes	10 év 2031. december 31-ig	Horizont 2020; Horizont Európa; Digitális Európa	— Az európai kutatási és innovációs kapacitás fejlesztése élvonalbeli új generációs félvezető-technológiák tervezése és fejlesztése érdekében. — Mérnöki kapacitások létrehozása élvonalbeli kvantumcsipek és a kapcsolódó félvezető technológiák számára egész Európában.

A Közös Vállalkozás neve a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben	Betűszó	Jogalap	Élettartam	Kutatási és innovációs programok	Egyedi kutatási és innovációs célkitűzések és feladatok
		alap-jogiaktus), amelyet a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák (KDT) Közös Vállalkozást Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozásnak átnevező (EU) 2023/1782 tanácsi rendelet módosított			— A hitelfinanszírozáshoz és saját tőkéhez való hozzáférés megkönnyítése az InvestEU Alap és az Európai Innovációs Tanács keretében, elsősorban a félvezető-értékláncban részt vevő induló vállalkozások számára.
Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás	CBE	A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról (egységes alap-jogiaktus)	10 év 2031. december 31-ig	Horizont 2020; Horizont Európa	— A bioalapú megoldásokkal kapcsolatos európai kutatási és innovációs kapacitás előmozdítása és piaci elterjedésük felgyorsítása Európa fosszilis alapú anyagoktól való függőségének csökkentése céljából. — A körforgásos bioalapú európai ipar fenntarthatóságának és erőforrás-hatékonyságának növelése.
Európai Vasút Közös Vállalkozás	EU-Rail	A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról (egységes alap-jogiaktus)	10 év 2031. december 31-ig	Horizont 2020; Horizont Európa	— Az európai kutatási és innovációs kapacitások fejlesztése az egységes európai vasúti térség megvalósítása érdekében. — Az innovatív technológiák piaci elterjedésének felgyorsítása az integrált, fenntartható, multimodális és nagy kapacitású európai vasúti rendszer érdekében.

A Közös Vállalkozás neve a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben	Betűszó	Jogalap	Élettartam	Kutatási és innovációs programok	Egyedi kutatási és innovációs célkitűzések és feladatok
					— Az európai vasúti ágazat versenyképességének megerősítése.
Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Közös Vállalkozás	SNS	A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról (egységes alap-jogiaktus)	10 év 2031. december 31-ig	Horizont Európa	— Az európai kutatás és innováció előmozdítása annak érdekében, hogy Európa élen járjon a 6G rendszerekkel, a fejlett digitális infrastruktúrával és az intelligens hálózati megoldásokkal kapcsolatos tudományos munkában. — Az élvonalbeli konnektivitási megoldások piaci elterjedésének felgyorsítása Európa digitális és zöld átállásának támogatása érdekében.
Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás	Globális Egészségügyi EDCTP3	A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról (egységes alap-jogiaktus)	10 év 2031. december 31-ig	Horizont Európa	— A fertőző betegségek megelőzésére és kezelésére szolgáló innovatív és hozzáférhető egészségügyi technológiák előmozdítása szubszaharai Afrikában a fertőző betegségekből adódó társadalmi-gazdasági terhek csökkentése érdekében. — A fertőző betegségekre való felkészültség és az azokra való reagálás megerősítése Európában és világszerte.
Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika Közös Vállalkozás	EuroHPC	Az európai nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó közös	12 év 2033. december 31-ig	Horizont Európa; Digitális Európa; Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	— A világ élvonalában lévő, biztonságos és hiperkonnektív szuper-számítástechnika, kvantum-számítástechnika és élvonalbeli MI-megoldások kifejlesztése MI-gyárak európai rendszere és adatinfrastruktúra révén.

A Közös Vállalkozás neve a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben	Betűszó	Jogalap	Élettartam	Kutatási és innovációs programok	Egyedi kutatási és innovációs célkitűzések és feladatok
		vállalkozás létrehozásáról és az (EU) 2018/1488 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2021/1173 tanácsi rendelet, amelyet az (EU) 2024/1732 tanácsi rendelet módosított a „mesterséges intelligencia” pillér beillesztése érdekében			— Az európai szuper-számítástechnikai és MI-ipar versenyképességének és készségeinek megerősítése. — A fejlett és versenyképes szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai rendszerek és MI-megoldások piaci elterjedésének felgyorsítása Európában. — A szuper-számítástechnikai infrastruktúra megnyitása az állami és magánfelhasználók széles köre előtt az európai tudomány és ipar terén a digitális készségek fejlesztése érdekében.
Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont	ECCC	Az (EU) 2021/887 rendelet az Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpontnak és a nemzeti koordinációs központok hálózatának a létrehozásáról	8 év 2029. december 31-ig	Digitális Európa; Horizont Európa	— Az európai kutatási és innovációs kapacitás és készségek fejlesztése a digitális egységes piaci infrastruktúra rezilienciájának és biztonságának élvonalbeli kiberbiztonsági technológiák révén történő növelése érdekében. — Erős kiberbiztonsági közösség kialakítása Európában az együttműködés, a tudásmegosztás és a magas szintű biztonsági normák európai szintű előmozdítása érdekében. — A kiberbiztonság versenyelőnyé tétele az európai iparágak számára.

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

2. fejezet

Az ellenőrzési eredmények áttekintése

Bevezetés

2.1. Ez a fejezet áttekintést nyújt a közös vállalkozásokra irányuló, a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves ellenőrzéseink eredményeiről, ideértve a közös vállalkozások kockázatalapú támogatás-végrehajtási kontrollrendszeréről készített értékelésünket, valamint az általunk ugyanezen év folyamán végzett, több közös vállalkozást érintő egyéb ellenőrzéseink eredményeit. Ezen ellenőrzési eredmények alapján ajánlásokat fogalmazunk meg és határidőket állapítunk meg azok végrehajtására vonatkozóan.

Ellenőri vélemények

Vélemények a beszámoló megbízhatóságáról

Hitelesítő vélemény valamennyi közös vállalkozás beszámolójának megbízhatóságáról

2.2. A 12 közös vállalkozás éves beszámolójának megbízhatóságáról hitelesítő ellenőri véleményt adunk ki. Véleményünk szerint e közös vállalkozások 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi e közös vállalkozások pénzügyi helyzetét, a gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

Figyelemfelhívó megjegyzés az F4E éves beszámolójával kapcsolatban

2.3. Felhívjuk a figyelmet az F4E Közös Vállalkozás 2024. évi éves beszámolójában szereplő két kérdésre.

- o Az F4E az ITER-projekttel kapcsolatos szállítási kötelezettségek teljesítésének összköltségét („becsült összköltség”) 25,8 milliárd euróra becsülte (2024-es értéken). Ez a becslés az ITER-IO által 2024 júliusában javasolt, de az ITER Tanácsa által hivatalosan még nem elfogadott felülvizsgált ITER-alapértékekből eredő költségnövekedést tükrözi.
- o Az F4E becslése szerint a Covid19-válságból és az Ukrajna elleni orosz invázióból adódó, az ellátási láncsal kapcsolatos problémák és az áremelkedések inflációs hatása (2008-as értéken) 246 millió euró lesz.

Figyelemfelhívó megjegyzés az EuroHPC éves beszámolójával kapcsolatban

2.4. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az EuroHPC értékelte a pénzügyi nehézségekkel küzdő jelentős beszállítónak kifizetett előlegekből eredő kockázatokat, amelyek esetében a Közös Vállalkozásra gyakorolt lehetséges pénzügyi hatás a becslések szerint eléri a 88,4 millió eurót.

Figyelemfelhívó megjegyzés az ECCC éves beszámolójával kapcsolatban

2.5. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ECCC csak 2024 szeptemberében vált pénzügyileg függetlenné. Ezen időpontot megelőzően a Bizottság volt felelős az ECCC létrehozásáért és kezdeti működéséért. Így az operatív tevékenységekre vonatkozó 276,2 millió euró összegű előfinanszírozási kifizetésből mintegy 195,6 millió eurót a Bizottság engedélyezett, még mielőtt az ECCC pénzügyileg függetlenné vált volna.

2.6. Felhívjuk továbbá a figyelmet arra, hogy 2024. december 31-ig a tagállamok még nem teljesítettek önkéntes hozzájárulást az ECCC együttes fellépéseihöz és igazgatási költségvetéséhez.

Figyelemfelhívó megjegyzés a CA éves beszámolójával kapcsolatban

2.7. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Bizottság kísérleti rendszerfejlesztési és -tesztelési projektje keretében a CA új költségvetési, számviteli és pénzügyi rendszerre (SUMMA) tér át. A SUMMA egyes funkciói még fejlesztés alatt állnak, és az adatok helyességének biztosítása érdekében manuális feldolgozásra és megbízhatósági ellenőrzésekre van szükség.

Egyéb kérdések a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás éves beszámolójával kapcsolatban

2.8. Felhívjuk a figyelmet azokra a beszámolási időszak óta felmerült fontos eseményekre, amelyek jelentős hatással lehetnek a Közös Vállalkozás tevékenységeire. Ezek az események egyrészt a Kongói Demokratikus Köztársaság (KDK) keleti részén zajló konfliktus gyors eszkalálódásához kapcsolódnak, amely a Közös Vállalkozás által a régióban finanszírozott számos projektet veszélyeztethet, többek között a ruandai 12. EDCTP-fórum megszervezését, másrészt az Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Ügynöksége (USAID) által finanszírozott programok többségének törléséhez, ami hátrányosan érintheti a Közös Vállalkozás egyes, e finanszírozástól nagymértékben függő kedvezményezettjeit.

Vélemények a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

2.9. A 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó éves beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan valamennyi közös vállalkozásra nézve hitelesítő ellenőri véleményt bocsátottunk ki. Véleményünk szerint a bevételi tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek voltak.

Vélemények a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

2.10. Idei ellenőrzésünk a kutatási és innovációs közös vállalkozások által a Horizont 2020, a Horizont Európa és a Digitális Európa keretében teljesített 33 záró- és időközi kifizetésből és előlegelszámolásból álló mintára terjedt ki (a kifizetések sokaságának áttekintését lásd:

[2.1. táblázat](#)).

2.1. táblázat. Végleges/időközi kifizetések és előlegelszámolások 2024-ben (millió euró)

Közös vállalkozás	Horizont 2020 (a)	% (a)/(e)	Horizont Európa és Digitális Európa (b)	% (b)/(e)	Operatív összesen (c) = (a)+(b)	% (c)/(e)	Igazgatás (d)	% (d)/(e)	Összesen (e) = (c)+(d)
SESAR	5	21%	9	40%	13	61%	9	39%	22
CA	164	59%	103	37%	267	97%	10	3%	276
IHI	173	90%	10	5%	183	95%	9	5%	192
Tiszta H2	48	53%	36	40%	83	93%	6	7%	89
Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás	75	48%	75	48%	151	96%	7	4%	158
CBE	84	94%	0	0%	84	94%	6	6%	90
EU-Rail	96	92%	4	3%	100	95%	5	5%	105
EuroHPC	151	80%	31	17%	183	96%	7	4%	190
SNS	n.a.	n.a.	83	97%	83	97%	3	3%	85
Globális Egészségügyi EDCTP3	n.a.	n.a.	1	21%	1	21%	4	79%	5
ECCC	n.a.	n.a.	1	55%	1	55%	1	45%	2
K+I közös vállalkozások összesen	796	66%	353	29%	66	5%	66	5%	1 215
F4E	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	566	88%	76	12%	642
Összesen	796		353		632	34%	142	8%	1 858

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

2.11. A korábbi évekhez hasonlóan ellenőrzésünk idén is feltárt olyan hibákat, amelyek az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében hiányosságokra utaltak a közös vállalkozások irányítási és kontrollrendszereiben. Ezek a hibák főként a közös vállalkozások kedvezményezettjei által a támogatási tranzakciókban szereplő személyi költségek helytelen bevallásához, többek között a következőkhöz kapcsolódtak:

- az óradíjak, illetve a napidíjak helytelen kiszámítása;
- a közvetett költségek figyelembevétele az egységköltségeken alapuló óra-, illetve napidíjak kiszámításakor;
- helytelen adatszolgáltatás a kkv-k, illetve a közös vállalkozáshoz kirendelt külső munkatársak személyi költségei kapcsán;
- alvállalkozói költségek személyi költségként való elszámolása;
- berendezésekkel kapcsolatos nem támogatható költségek.

2.12. A Horizont 2020 támogatáskifizetései tekintetében a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatát által a közös vállalkozásokra vonatkozó utólagos ellenőrzések eredményei alapján kiszámított fennmaradó hibaarányok a lényegességi küszöb alatt voltak. A Horizont Európa és a Digitális Európa kifizetésekre vonatkozóan eddig csak a Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás kapcsán állnak rendelkezésre utólagos ellenőrzési eredmények.

2.13. Megvizsgáltunk egy 30, az F4E által engedélyezett operatív kiadási tranzakcióból álló mintát is, és ebben egy pénzügyi hatással járó hibát találtunk: két ingatlanszerződés lényeges módosításakor ugyanis nem indítottak új közbeszerzési eljárást.

2.14. Ellenőrzési eredményeink alapján a 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó éves beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan valamennyi közös vállalkozásra nézve hitelesítő ellenőri véleményt bocsátunk ki. Véleményünk szerint a kifizetési tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek voltak.

További észrevételek

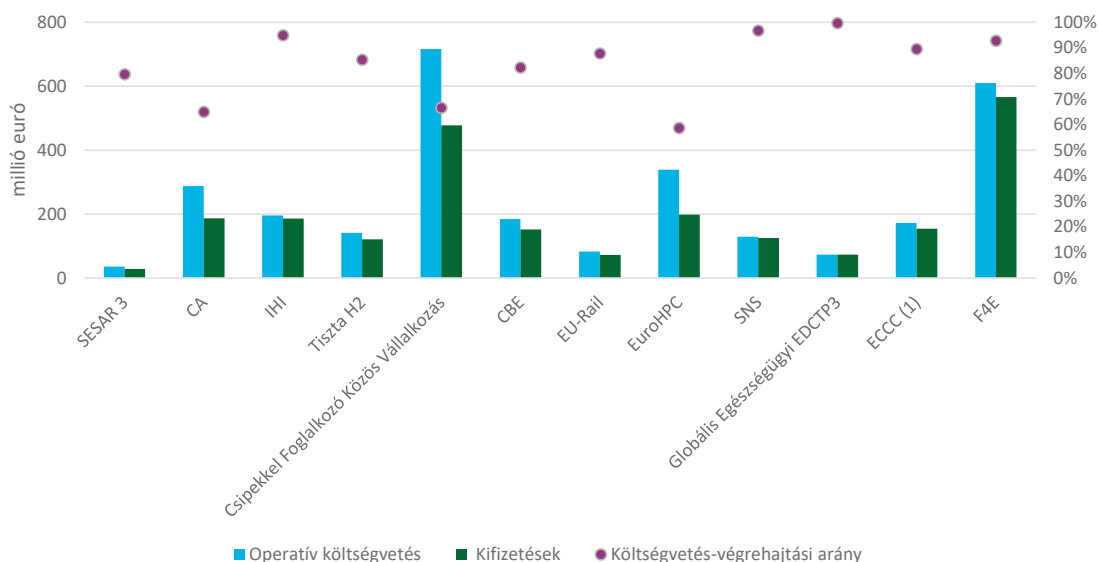
2.15. Ellenőri véleményeinktől függetlenül olyan észrevételeket teszünk, amelyek javításra szoruló területekre mutatnak rá a program- és költségvetés-végrehajtás, valamint a kifizetések, a főbb kockázatok és az emberi erőforrások kontrolljának irányítása terén. Ezeket az észrevételeket az alábbiakban foglaljuk össze, részletesen pedig a **3. fejezetben** olvashatók.

A közös vállalkozások 2024. évi költségvetési gazdálkodásával kapcsolatos kérdések

Egyes közös vállalkozások számára 2024-ben nehézséget jelentett a működési költségvetés végrehajtása

2.16. A **2.1. ábra** az egyes közös vállalkozások esetében bemutatja az operatív kiadásokra vonatkozó kifizetési költségvetést (millió euróban) és a kapcsolódó végrehajtási arányt.

2.1. ábra. A 2024. évi operatív kifizetési költségvetések végrehajtási arányai

Megjegyzés: (1) Tartalmazza a Bizottság által az előtt végrehajtott működési költségvetést és kiadásokat, mielőtt az ECCC 2024 szeptemberében pénzügyileg függetlenné vált volna.

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

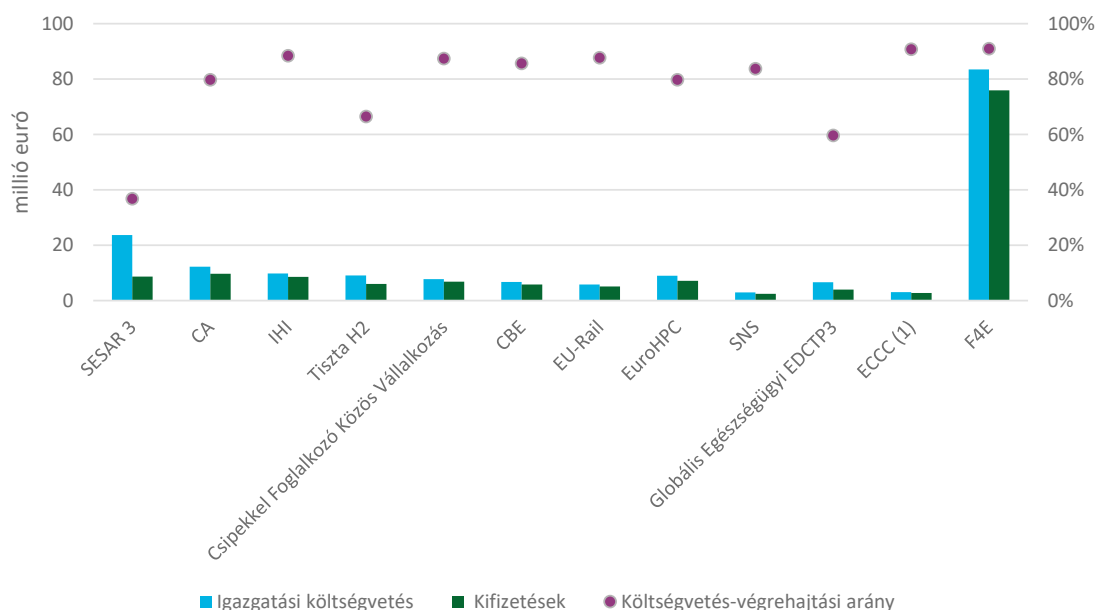
2.17. Megjegyezzük, hogy három közös vállalkozás számára különös nehézséget jelentett a 2021–2027-es programokhoz kapcsolódó operatív kifizetési költségvetés végrehajtása.

- o A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozásnál ez a Digitális Európa költségvetésének alacsony végrehajtási arányából (körülbelül 6%) adódott, amelyet a fogadási és a közös közbeszerzési megállapodások késedelmes aláírása és így az eszközvásárlásra vonatkozó szerződések 2025-re halasztása okozott.
- o Az EuroHPC esetében ez a Digitális Európa költségvetése alacsony végrehajtási arányának (körülbelül 19%) volt betudható, amelyet a rendelkezésre álló forrásoknak a mesterséges intelligencia döntő fontosságú új pillére felé történő 2024. évi átcsoportosítása okozott. A Közös Vállalkozásnak ezért vagy törölnie kellett több más tervezett beruházási tevékenységet (főként a Digitális Európa keretében), vagy azokat a 2025–2027-es időszakra kellett halasztania. Ez a helyzet késleltette azt is, hogy a Közös Vállalkozás feldolgozza a kedvezményezettek által 2024-ben benyújtott technikai és pénzügyi jelentések előzetes kontrolljait a Közös Vállalkozás folyamatban lévő Horizont 2020 tevékenységeinek társfinanszírozása céljából.
- o A CA Közös Vállalkozásnál ez a Horizont Európa költségvetésének alacsony (körülbelül 52%-os) végrehajtási arányára volt visszavezethető, amelyet a 2023. évi pályázati felhívások projektjeinek lassú végrehajtása okozott (lásd: [Az Európai Unió közös vállalkozásairól szóló 2023. évi éves jelentés](#) 3.3.4. bekezdése).

Több közös vállalkozásnál hiányosság mutatkozott az igazgatási kiadások tervezése és végrehajtása terén

2.18. A [2.2. ábra](#) az egyes közös vállalkozások esetében az igazgatási kiadásokra vonatkozó kifizetési költségvetést (millió euróban) és a kapcsolódó végrehajtási arányokat mutatja be. 2024-ben a kutatási és innovációs közös vállalkozások igazgatási költségei a 2024. évi kifizetési költségvetésüknek átlagosan mindössze 4%-át tették ki.

2.2. ábra. A 2024. évi igazgatási kifizetési költségvetések végrehajtási arányai

Megjegyzés: (1) Mielőtt az ECCC 2024 szeptemberében pénzügyileg függetlenné vált, az igazgatási költségeket a Bizottság viselte.

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

2.19. Megállapítottuk, hogy három közös vállalkozás (SESAR, Tiszta H2, Globális Egészségügyi EDCTP3) különösen nehezen hajtotta végre igazgatási költségvetését, mivel 2024-ben a rendelkezésre álló előirányzatoknak csak kevesebb mint 70%-át tudta felhasználni (lásd: [2.2. ábra](#)). E közös vállalkozások végrehajtási aránya különösen az infrastrukturális és működési kiadások (2. cím) költségvetése tekintetében volt alacsony.

2.20. A közös vállalkozások ezt a munkaerő-felvételi eljárások késedelmének (Tiszta H2, Globális Egészségügyi EDCTP3), a felújítási szerződések késedelmes végrehajtásának, illetve a 2024. évi kiadások tervezésében szereplő számlák késedelmes benyújtásának (SESAR 3, Tiszta H2, Globális Egészségügyi EDCTP3) tudták be.

2.21. Mindez azonban csak részben magyarázza, hogy ezekben a közös vállalkozásokban miért volt elmaradás a végrehajtásban 2024-ben. Ezenkívül az elmúlt években ismétlődően alacsony végrehajtási arányok a fel nem használt igazgatási kifizetési előirányzatok jelentős felhalmozódását eredményezték, ami strukturális problémákra utalhat a három közös vállalkozás költségvetési tervezésével, illetve a költségvetés végrehajtásával kapcsolatban.

1. ajánlás

A SESAR 3, a Tiszta H2 és a Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozások a 2027. évi igazgatási kifizetési költségvetésük tervezésekor proaktívan vegyék figyelembe a 2024 végéig felhalmozott, fel nem használt igazgatási előirányzatok volumenét.

A végrehajtás határideje: 2026 vége (a 2027. pénzügyi évre vonatkozó költségvetések benyújtása).

A humánerőforrás-gazdálkodással kapcsolatos kérdések

Az EuroHPC Közös Vállalkozás 2024 végéig nem teljesítette munkaerő-felvételi célkitűzéseit

2.22. 2021-ben a Bizottság 39 további álláshellyel egészítette ki az EuroHPC 54 főből álló teljes létszámát³. Az új álláshelyek közül harmincat 2022 végéig, a fennmaradó kilencet pedig 2023 végéig kellett betölteni. 2024 végén a 39 helyből 14 még betöltetlen volt. Az EuroHPC emiatt esetleg nem fogja tudni a terveknek megfelelően végrehajtani tevékenységeit.

Az egyéb tagoknak a közös vállalkozások kutatási és innovációs programjaihoz való hozzájárulásával kapcsolatos kérdések

Néhány közös vállalkozás nem fogja teljesíteni a Horizont 2020 időszakán belül a hozzájárulási célkitűzését

2.23. A 2014–2020-as többéves pénzügyi keretben a közös vállalkozások alapító rendeletei tagkategóriánként (EU, magánszektorbeli tagok, részt vevő államok és nemzetközi szervezetek) határozzák meg a Horizont 2020 program keretében a közös vállalkozások egyedi kutatási és innovációs tevékenységeihez nyújtandó hozzájárulási célértékeket. Ezeket a célértékeket és a 2024 végéig elérendő teljesítési arányokat a **2.2. táblázat** mutatja be. Az Európai Unió hozzájárulásai – a CEF1 keretében az EuroHPC számára biztosított 100 millió eurós finanszírozástól eltekintve – a Horizont 2020 keretprogramból származnak.

³ Az új EuroHPC alapító rendeletre irányuló bizottsági javaslat, [COM\(2020\) 569](#).

2.2. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont 2020 és a CEF1 programokhoz (millió euró)

A tagok hozzájárulási céljai (az alapító rendeletek és a jogi határozatok alapján)				A tagok hozzájárulásai (2023.12.31-ig)						
Unió pénzügyi hozzájárulása (a)	Egyéb tagok: IKOP és pénzügyi hozzájárulása (1) (b)	Egyéb tagok: IKA (2) (c)	Összesen (d) = (a)+(b)+(c)	A Horizont 2020 program keretében működő közös vállalkozások	Unió pénzügyi hozzájárulása (e)	Egyéb tagok: IKOP (validált) és pénzügyi hozzájárulása (1) (f)	Egyéb tagok: IKOP (jelentett, nem validált) (1) (g)	IKAA (h)	Összesen (i) = (e)+(f)+(g)+(h)	Teljesítési arány (j) = (i) / (d)
585,0	790,5	n.a.	1 375,5	SESAR	566,0	647,7	0,0	n.a.	1 213,7	88%
1 755,0	1 228,6	965,3	3 948,9	CS 2 – CA	1 748,1	1 097,8	0,0	1 344,6	4 190,5	106%
1 638,0	1 638,0	n.a.	3 276,0	IMI 2 – IHI	1 211,7	1 282,6	145,5	n.a.	2 639,8	81%
665,0	95,0	285,0	1 045,0	FCH 2 – Tiszta H2	654,9	97,9	48,5	1 039,1	1 840,4	176%
1 185,0	2 827,5	n.a.	4 012,5	ECSEL – Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás	1 173,0	1 487,0	1 145,0	n.a.	3 805,0	95%
835,0	285,5	2 444,5	3 565,0	BBI – CBE (4)	783,5	126,2	44,2	2 353,6	3 307,5	93%
398,0	350,0	120,0	868,0	SZR – EU-RAIL	398,0	375,6	0,0	267,6	1 041,2	120%
536,0	896,0	n.a.	1 432,0	EuroHPC ⁽³⁾	477,4	179,6	71,9	n.a.	728,9	51%
7 597,0	8 111,1	3 814,8	19 522,8	Összesen	7 012,6	5 294,4	1 455,1	5 004,9	18 767,0	96%

(1) Ide tartoznak a részt vevő államok (Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás, EuroHPC) és a nemzetközi szervezetek (SESAR) által nyújtott IKOP és pénzügyi hozzájárulások.

(2) Természetbeni hozzájárulások a közös vállalkozások munkatervén kívüli kiegészítő tevékenységekhez.

(3) Az EuroHPC esetében az uniós hozzájáruláshoz tartozik a CEF-programból biztosított 100 millió euró is.

(4) A CBE esetében az Unió és a magánszektorbeli tagok pénzügyi hozzájárulási célértékei, 140 millió euróval csökkentve. A magánszektorbeli tagok természetbeni hozzájárulási célértékei a Közös Vállalkozás éves munkaprogramja alapján.

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

2.24. Összességében 2024 végére, a Horizont 2020 és a CEF1 programok utolsó szakaszára, a közös vállalkozások tagjai az alapító rendeletükben meghatározott hozzájárulási célértékek átlagosan 96%-át érték el. A teljesítési arányok azonban jelentősen eltértek. Hiányt állapítottunk meg a hozzájárulások terén például a SESAR 3, az IHI és az EuroHPC esetében.

- A SESAR 3 Közös Vállalkozás esetében az Eurocontrol a várt hozzájárulásoknak csupán 70%-át biztosította. 2024-ben a Közös Vállalkozás lezárta a Horizont 2020 program végrehajtását.
- Az IHI esetében a kutatási projektek sikeres végrehajtása a hosszú projektidőtartamtól függ, amelyet a közös vállalkozás egyedi kutatási területének jellege és a projekteket végrehajtó globális konzorciumok nagy száma tesz szükségessé.
- Az EuroHPC esetében a fő probléma a magánszektorbeli tagok hozzájárulásának alacsony szintje volt (a 420 millió eurós minimumcéllal szemben körülbelül 19,8 millió euró). Amint korábbi jelentéseinkben⁴ is megjegyeztük, a magánszektorbeli tagok csak innovációs támogatásokhoz nyújthatnak természetbeni hozzájárulást (amelyek a Közös Vállalkozás összes támogatási tevékenységének mintegy 30%-át teszik ki). Egy másik probléma a részt vevő államok alacsonyabb hozzájárulási aránya volt. Ennek oka, hogy csak akkor számolják el költségeiket, és számolnak be azokról a Közös Vállalkozásnak, amikor az adott Horizont 2020 és CEF1 projektek lezárultak.

⁴ A 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentés az Európai Unió közös vállalkozásairól, 3.9.16. bekezdés.

Magánszektorbeli tagjaik kiegészítő tevékenységei miatt egyes közös vállalkozások túllépték a Horizont 2020 célkitűzéseit

2.25. A Horizont 2020 alapító rendeletek értelmében csak a CA, a Tiszta H2, a CBE és az EU-Rail magánszektorbeli tagjai számolhatnak be a közös vállalkozások által finanszírozott projektekhez közvetlenül nem kapcsolódó kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulásokról (IKAA) (lásd: **1.11.** bekezdés). A **2.2. táblázat** tanúsága szerint e négy közös vállalkozás közül három (CA, Tiszta H2 és EU-Rail) esetében a magánszektorbeli tagok hozzájárulásai az IKAA miatt meghaladták a célértékeket.

Egyes közös vállalkozások esetében a 2021–2027-es programok lassú indulása késleltette a magánszektorbeli tagok hozzájárulási céljainak elérését

2.26. A 2021–2027-es programok keretében a közös vállalkozások alapító rendeletei lehetővé teszik, hogy a magánszektorbeli tagok a rájuk vonatkozó célt „operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások” (IKOP), illetve „kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások” (IKAA) formájában érvé el. Az ECCC Közös Vállalkozás esetében a közös fellépésekhez a tagállamok önkéntes alapon járulhatnak hozzá. A **2.3. táblázat** tanúsága szerint 2024 végére a közös vállalkozások az új kutatási és innovációs programokra vonatkozó tagi hozzájárulási céljaik átlagosan 26%-át érték el.

2.3. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont Európa, a Digitális Európa és a CEF2 programokhoz (millió euró)

A tagok hozzájárulásai (az alapító rendeletek és a jogi határozatok alapján)				A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)								
Unió pénzügyi hozzájárulások	A magánszektorbeli tagok hozzájárulásai (1)	Egyéb tagok hozzájárulásai (2)	Összesen	A Horizont Európa és a Digitális Európa program keretében működő közös vállalkozások	Validált uniós pénzügyi hozzájárulások	Nem validált uniós pénzügyi hozzájárulások	A magánszektorbeli tagok validált hozzájárulásai	A magánszektorbeli tagok bejelentett, nem validált hozzájárulásai	Az egyéb tagok validált hozzájárulásai	Az egyéb tagok bejelentett, nem validált hozzájárulásai	Összesen	Megvalósulási arány
615,0	529,0	500,0	1 644,0	SESAR 3	183,4	59,0	90,8	98,4	51,5	27,1	510,2	31%
1 755,0	2 400,0	n.a.	4 155,0	CA	482,2	94,7	273,5	302,6	n.a.	n.a.	1 153,0	28%
1 200,0	1 200,0	n.a.	2 400,0	IHI	155,6	11,4	11,1	51,9	n.a.	n.a.	230,0	10%
1 215,0	1 015,0	n.a.	2 230,0	Tiszta H2	369,1	60,5	1 438,0	719,9	n.a.	n.a.	2 587,5	116%
4 255,0	2 537,4	4 101,2	10 893,6	Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás	729,3	325,4	3,6	312,0	104,4	684,5	2 159,2	20%
1 026,0	1 026,0	n.a.	2 052,0	CBE	214,8	31,9	3,4	120,7	n.a.	n.a.	370,8	18%
615,0	615,0	n.a.	1 230,0	EU-RAIL	215,7	45,2	171,5	95,3	n.a.	n.a.	527,7	43%
3 151,3	900,0	2 989,3	7 040,6	EuroHPC 2	190,3	724,9	0,0	2,8	36,6	103,2	1 057,8	15%
900,0	900,0	n.a.	1 800,0	SNS	416,8	19,1	339,0	24,7	n.a.	n.a.	799,6	44%
890,1	400,0	550,0	1 840,1	Globális Egészségügyi EDCTP3 ⁽¹⁾	120,9	4,0	0,0	15,6	5,3	394,5	540,3	29%
1 649,6	n.a.	1 649,6	3 299,2	ECCC ⁽⁴⁾	0,0	0,0	n.a.	n.a.	0,0	0,0	0,0	0%
17 272,0	11 522,4	9 790,4	38 584,8	Összesen	3 078,1	1 376,1	2 330,9	1 743,8	197,8	1 209,3	9 936,0	26%

(1) Ide tartoznak a magánszektorbeli tagok által nyújtott IKOP, IKAA és pénzügyi hozzájárulások.

(2) Ide tartoznak a részt vevő államok (Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás, EuroHPC) és a nemzeti közti szervezetek (SESAR 3) által nyújtott pénzügyi hozzájárulások.

(3) Ide tartoznak a közreműködő magánszektorbeli partnerektől származó pénzügyi hozzájárulások.

(4) A tagállami hozzájárulások az ECCC közös fellépéseiben való önkéntes részvételhez kapcsolódnak, legfeljebb 1649,6 millió euró összegben, a Digitális Európa program keretében. A Horizont Európa névze nem határozta meg célokat.

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

Előfordulhat, hogy az EuroHPC nem éri el a magánszektorbeli tagok hozzájárulási céljait a Horizont Európa és a Digitális Európa programokon belül

2.27. 2024 végén az EuroHPC magánszektorbeli tagjainak hozzájárulása a 2021–2027-es időszakra vonatkozó 900 millió eurós célnak csupán 0,3%-át tette ki. Amint azt 2022-ben és 2023-ban is megállapítottuk⁵, mindaddig, amíg az EuroHPC finanszírozási kerete, illetve a magánszektorbeli tagokra vonatkozó hozzájárulási célja változatlan marad, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben nem fogja elérni a magánszektorbeli tagok hozzájárulására vonatkozó, jóval nagyobb összegű célt. Ez veszélyezteti az általános programcélok – azaz a magánszektorbeli partnerekkel való szoros együttműködés – megvalósulását. Az ehhez kapcsolódó 2023. évi ajánlásunk végrehajtásának vizsgálatát lásd: [2.4. táblázat](#) (1/2023).

2024 végén az Eurocontrol SESAR 3-hoz nyújtott hozzájárulásai szintén elmaradtak a Horizont Európa keretében meghatározott célértéktől

2.28. 2024 végén az Eurocontrol SESAR 3-hoz való hozzájárulása a Horizont Európa 500 millió euró összegű céljának csupán 16%-át tette ki. Az előző többéves pénzügyi keretben szintén hasonló helyzetről számoltunk be.

2. ajánlás

Az Eurocontrol 2021–2027-es többéves pénzügyi keretre vonatkozó céljának elérését biztosítandó, a SESAR 3 működjön együtt az Eurocontrollal az utóbbi hozzájárulásának növelése és az előrehaladás éves nyomon követése érdekében.

A végrehajtás határideje: 2026 közepe.

A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás továbbra is jelentősen elmarad a közreműködő partnerek bevonásával kapcsolatos céljától

2.29. A programvégrehajtás harmadik évének, 2024-nek a végén a közreműködő partnerektől származó, a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás számára befizetendő pénzbeli hozzájárulások szintje még mindig nagyon alacsony, 15,6 millió euró volt (a 400 millió eurós cél 4%-a). 2024-ben a Közös Vállalkozás mindössze két további partnert vett fel, amelyek mintegy 2,2 millió euró összegű hozzájárulására ténylegesen 2025-ben és 2026-ban fog sor

⁵ [Az uniós közös vállalkozásokról szóló 2022. évi éves jelentés](#) (3.9.17. bekezdés) és [az uniós közös vállalkozásokról szóló 2023. évi éves jelentés](#) (3.9.19. bekezdés).

kerülni. Az ilyen hozzájárulások hiánya jelentősen csökkentheti a Közös Vállalkozás tevékenységeinek tőkeáttételi hatását, és ezért kockázatot jelent a program célkitűzéseinek elérésére nézve.

3. ajánlás:

A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás dolgozzon ki cselekvési tervet arra nézve, hogy hogyan tudna további európai és globális közreműködő partnereket felkutatni és bevonni annak érdekében, hogy megerősítse kutatási és innovációs kapacitását, további pénzügyi hozzájárulásokat generáljon, és biztosítsa a programok célkitűzéseinek elérését.

A végrehajtás határideje: 2026 vége.

Az ECCC nem rendelkezik információval arról, hogy tagjai milyen összegű kumulatív hozzájárulásokat teljesítettek, mielőtt pénzügyileg függetlenné vált

2.30. Az ECCC 2024 szeptemberében vált pénzügyileg függetlenné. 2024. évi éves beszámolójában azonban nem tett közzé semmilyen információt arról, hogy mielőtt pénzügyileg függetlenné vált, tagjai a Horizont Európa és a Digitális Európa programok szintjén milyen összegű kumulatív hozzájárulásokat teljesítettek, és nem vetette össze az év végéig az összes forrásból kapott hozzájárulásokat az egyes programokra vonatkozóan meghatározott hozzájárulási célokkal.

4. ajánlás

Az általa elért eredmények teljes körű évvégi közzétételének biztosítása céljából az ECCC gyűjtsön adatokat, végezzen nyomon követést és számoljon be a tagállamok által a közös fellépésekhez nyújtott önkéntes pénzügyi és természetbeni hozzájárulásokról, valamint az igazgatási költségekhez való pénzügyi hozzájárulásokról.

A végrehajtás határideje: 2026 közepe.

Hiányosságok az irányítási és kontrollrendszerekben

Néhány, 2024-ben a Horizont Európa keretében jelentős támogatáskifizetést folyósító közös vállalkozás még nem vezetett be kockázatalapú kontrollkeretet

2.31. A CAS Horizont Európa és a Digitális Európa programokra vonatkozó ellenőrzési stratégiájának változása (lásd: [1.35. bekezdés](#)), valamint annak a kutatási és innovációs közös vállalkozások belső kontrolljaira gyakorolt hatásai miatt áttekintettük a Horizont Európa és a Digitális Európa program keretében nyújtott támogatáskifizetések kockázatalapú kontrollkeretének végrehajtási szintjét.

2.32. A kockázatalapú kontrollkeret alkalmazása elvileg lehetővé teszi a közös vállalkozások számára annak biztosítását, hogy a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes kontrollnak vagy a CAS általi utólagos ellenőrzésnek vessék alá, és hogy ez utóbbi eredményeket megfelelően figyelembe vegyék a jövőbeli előzetes kontrollok kockázatértékelése során. A szisztematikus és központosított kontrolloknak az ügyvezető igazgató által kiadott, a kifizetési műveletek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó – és az egyes közös vállalkozások éves tevékenységi jelentésének részét képező – megbízhatósági nyilatkozat alapvető elemét kell alkotniuk.

2.33. A megbízható kockázatalapú kontrollkeret valamennyi közös vállalkozás általi végrehajtása annak fényében is fontos, hogy a Horizont Európa és a Digitális Európa programból származó támogatások kifizetései a jövőben növekedni fognak (lásd: [2.1. táblázat](#)). 2024 végéig azonban csak négy közös vállalkozás (EU-Rail, CA, IHI és a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás) véglegesítette a Horizont Európa támogatáskifizetéseinek kockázatalapú kontrollkeretét (lásd: a 7/2022. sz. ajánlás hasznosulásának vizsgálata a [2.4. táblázatban](#)). Emellett tavaly a CA volt az első olyan közös vállalkozás, amely „kockázati hibaarányt” mutatott be a Horizont Európa kiadásaira vonatkozóan, és azt 1,3%-ra becsülte. Ennek érdekében a CA Közös Vállalkozás a feltárt és fennmaradó hibaarányok kiszámítását, a pénzügyi kitettséget mint kockázatnak kitett összeget, a fenntartásokhoz alkalmazandó lényegességi kritériumokat és az ügyvezető igazgató nyilatkozatára gyakorolt hatást illetően a Költségvetési Főigazgatóságnak az éves tevékenységi jelentésre vonatkozó utasításokban foglalt iránymutatását alkalmazta. A becslést a kedvezményezettjeinek legfrissebb hibaarányára vonatkozó CAS-adatokra alapozta.

Az F4E kockázatkezelési rendszere nem vette kellőképpen figyelembe az ITER alapértékeinek 2024. évi felülvizsgálatával, illetve az emberi erőforrásokkal kapcsolatos kockázatokat

2.34. 2024 júniusában az ITER-IO felülvizsgált projekttervet javasolt az ITER Tanácsának, amely a 2016-ban elfogadottak helyébe lépő új alapértékeket tartalmaz. A felülvizsgált terv az

ITER összeszerelési szakaszának végét 2025-ről (első plazma) 2035-re (működés megkezdése), a teljes projekt végét pedig 2042-ről 2059-re (a jelenlegi záró dátumnál 17 évvel későbbre) halasztja. A 2024. évi alapértékek számos fontos műszaki változtatást is tartalmaznak az ITER-projektben, amelyek nagymértékben befolyásolhatják az F4E-nek nyújtott természetbeni hozzájárulások és az ITER-IO-nak nyújtott pénzügyi hozzájárulások nagyságrendjét.

2.35. Az F4E éves beszámolója szerint a 2024. évi alapértékek becsült pénzügyi hatása a fő oka annak, hogy a Közös Vállalkozásnak az ITER-projekttel kapcsolatos teljesítési kötelezettségei („becsült összköltség”) jelentősen, 21,2 milliárd euróról (2023 vége; 2024-es értéken: 21,6 milliárd euró) 25,8 milliárd euróra (2024 vége) növekedtek. Ez (2024-es értéken) mintegy 4,2 milliárd euróval növeli az Euratom és Franciaország hozzájárulását a Közös Vállalkozás működési költségvetéséhez.

2.36. A javasolt új alapértékek miatt megnöttek az ITER-projekt fenntarthatósági, jogi, műszaki, gazdasági és pénzügyi kockázatai. Ezeket a kockázatokat nem tükrözi megfelelően a Közös Vállalkozás legutóbbi kockázati nyilvántartása. Ehelyett csak úgy, mint a korábbi években, az F4E a kockázatok azonosításakor leginkább a projekt operatív végrehajtását érintő kockázatokra összpontosít. Nem foglalkozik hasonló mértékben a különböző horizontális kockázatokkal, például azzal, hogy a Közös Vállalkozást át kell strukturálni és a humán erőforrást át kell csoportosítani, hogy illeszkedjen a 2024. évi alapértékekhez, a külső szolgáltatók aránytalan mértékű igénybevitelével, az erőforrás-tervezés és -kezelés témáival, valamint az [uniós személyzeti szabályzatnak](#), illetve a Közös Vállalkozás etikai keretének való meg nem feleléssel. Ezenkívül a Közös Vállalkozás által a kockázatkezeléshez használt informatikai eszköz nem nyújt teljes körű tájékoztatást a releváns fő kockázatokról, például azok tényleges és valószínű előfordulásáról, valamint aktuális pénzügyi hatásáról.

5. ajánlás

Az F4E tegye még eredményesebbé kockázatkezelési rendszerét, ehhez pedig:

- a) a kockázatok azonosítása során megfelelően vegye figyelembe a felülvizsgált 2024. évi alapértékekkel és az emberi erőforrásokat érintő kérdésekkel kapcsolatos horizontális kockázatokat;
- b) fejlessze tovább kockázatkezelési informatikai eszközét annak érdekében, hogy teljes körű információkkal rendelkezzen a releváns fő kockázatokról.

A végrehajtás határideje: 2026 közepe.

Az ECCC részben bevezette belsőkontroll-keretrendszerét

2.37. 2024 végéig az ECCC részben bevezette [belsőkontroll-keretrendszerét](#). A Közös Vállalkozás még nem végezte el a szükséges feladatokat a következők biztosításához: az

üzletmenet-folytonossági terv és a katasztrófa utáni helyreállítási terv eredményes működése, az érzékeny funkciók irányítására vonatkozó politika kidolgozása, valamint a kockázatértékelési, a kockázatalapú kontroll- és a nyomkövetési tevékenységekkel kapcsolatos kontrollrelvek bevezetése.

6. ajánlás

Irányítási és kontrollrendszerei eredményességének biztosítása érdekében az ECCC zárja le belsőkontroll-keretrendszerének bevezetését.

A végrehajtás határideje: 2026 közepe.

A korábbi évek észrevételeinek és ajánlásainak hasznosulása

2.38. Ebben a szakaszban áttekintést adunk a korábbi években tett, a [3. fejezetben](#) található táblázatokban részletesen ismertetett észrevételeink hasznosulásáról, valamint a korábbi éves jelentéseink 2. fejezetében javasolt intézkedések végrehajtásáról.

A közös vállalkozások a korábbi évek észrevételeinek kevesebb mint felével foglalkoztak

2.39. Véleményünk szerint 2024 végéig összességében a közös vállalkozásokról szóló korábbi éves jelentéseinkben tett észrevételeink kevesebb mint felére reagáltak korrekciós intézkedések meghozatalával. 2024-ben a 2023 végéig nem kielégítően kezelt 44 észrevételből 18-at (41%) lezártak, vagy mert a közös vállalkozások korrekciós intézkedéseket hoztak, vagy mert az észrevétel már nem volt alkalmazandó. Ez a helyzet például akkor, ha egy szabálytalanul odaítélt szerződés lejár, vagy ha a körülmények megváltozása miatt a probléma kezelése nem lenne költséghatékony.

2.40. 2024 végére azonban 26 észrevétel (59%) lezáratlan maradt. Részletes információk a [3. fejezethez](#) csatolt mellékletekben találhatók.

Ajánlásaink többségét a közös vállalkozások végrehajtották

2.41. 2024-ben folytattuk annak értékelését, hogy végrehajtották-e a közös vállalkozásokról szóló legutóbbi (a 2021. évi és az azt követő) éves jelentéseink 2. fejezetében javasolt intézkedéseket. Értékelésünkhöz a közös vállalkozások operatív és pénzügyi projektmonitoringjában, belső kontrolljában és humánerőforrás-gazdálkodásában részt vevő személyzettel készített interjúkat vettük alapul. Emellett megvizsgáltuk a közös vállalkozások által benyújtott alátámasztó dokumentumokat is.

2.42. A [2.4. táblázat](#) a 2023. évi éves jelentésünkben szereplő azon hat ajánlás, valamint a 2021. és 2022. évi éves jelentésünkben szereplő azon hat ajánlás hasznosulásvizsgálatának eredményeit mutatja be, amelyeket 2023 végéig még nem hajtottak végre teljes mértékben.

2.43. E 12 ajánlás közül négy esetben a végrehajtási céldátum 2024 vége volt. Úgy véljük, hogy 2024 végéig:

- o a következő kettőt valamennyi érintett közös vállalkozás teljes mértékben végrehajtotta: a korábbi MFF-ek keretében jóváhagyott projektek véglegesítésének nyomon követése és

a magánszektorbeli tagok 2021–2027-es MFF-re vonatkozó hozzájárulási céljainak elérése;

- o a Horizont Európa és a Digitális Európa program támogatáskifizetéseire vonatkozó kockázatalapú kontrollmegközelítés bevezetésére irányuló harmadik ajánlást négy közös vállalkozás (EU-Rail, CA, IHI és a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás) teljes mértékben megvalósította, a többi érintett közös vállalkozás azonban csak néhány tekintetben hajtotta végre;
- o az EuroHPC emberi erőforrásaira vonatkozó negyedik ajánlást a Közös Vállalkozás a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben meghatározott munkaerő-felvételi céljának elérését illetően néhány tekintetben, a munkaerő-felvételi eljárások fokozott átláthatóságát illetően pedig teljes mértékben végrehajtotta.

2.44. A másik nyolc ajánlás közül, amelyek végrehajtási céldátuma 2024 utánra esik, egyet (az új közös vállalkozások első éves beszámolójának bemutatására vonatkozó iránymutatás elfogadására vonatkozóan) teljes mértékben, hatot pedig néhány tekintetben hajtottak végre. Ezek a külső szolgáltatók F4E általi használatához és az F4E kockázatkezeléséhez, az EuroHPC magánszektorbeli tagokra vonatkozó, a 2021–2027-es MFF szerinti hozzájárulási céljainak késedelméhez, valamint az EuroHPC és a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás jelentős készpénztöbbletéhez kapcsolódnak. A még végre nem hajtott ajánlás a közös vállalkozások humánerőforrás-szükségeinek becslésére vonatkozó iránymutatás elfogadására vonatkozik. Megjegyezzük, hogy a közös vállalkozások ezen ajánlás tekintetében nagymértékben függnak a Bizottságtól.

2.4. táblázat. A korábbi években megfogalmazott ajánlásaink hasznosulásának vizsgálata

A végrehajtás szintje: teljes mértékben megvalósult; a legtöbb tekintetben megvalósult; néhány tekintetben megvalósult; nem valósult meg.

Száma és év	Közös vállalkozások	A Számvevőszék ajánlása	A hasznosulás számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2021.06.	Valamennyi közös vállalkozás, az F4E kivételével	A közös vállalkozások vezessenek be munkaidő-nyilvántartási rendszert annak érdekében, hogy objektív adatokat gyűjthessenek az alkalmazottak által az egyes tevékenységekre fordított időről.		2024-ben a közös vállalkozások back-office megállapodása keretében a humánerőforrás-részlegek folytatták a valamennyi közös vállalkozás rendelkezésére álló informatikai eszközök (Sysper és Systal) harmonizálását és optimalizálását. 2024-ben a Bizottság a korábbi eszközök lecserélése céljából megkezdte egy új, integrált humánerőforrás-platform (HRT) alkalmazását. 2025-ben azonban a Bizottság megerősítette, hogy az új eszközhöz nem tartozik tevékenység alapú időgazdálkodási rendszer. Ha a közös vállalkozások külön rendszert fejlesztenének ki, az igen erőforrás-igényes lenne, és problémákat okozna a közös HR-eszközbe való integrálás terén. Megvalósítás céldátuma: 2025 vége.
7./2021	Valamennyi közös vállalkozás, az F4E kivételével	A közös vállalkozások dolgozzanak ki formalizált modellt vagy iránymutatást arra, hogy tevékenységenként és egységenként hogyan becsülik meg a személyzeti igényeket (beleértve az alapvető kompetenciák iránti igényt is), azzal a céllal, hogy optimalizálják a személyzeti erőforrások felhasználását.		Ezen ajánlás végrehajtását a Bizottságnak (a partner-főigazgatóságoknak és a Költségvetési Főigazgatóságnak) teljes mértékben támogatnia kell, hiszen ő hozza meg a közös vállalkozások jövőbeli forráselosztására vonatkozó végső döntéseket. Ezért az is előfordulhat, hogy az új többéves pénzügyi keretről szóló költségvetési tárgyalásokig (körülbelül 2026 végéig) nem kerül végrehajtásra. Megvalósítás céldátuma: 2027 vége.

Szám és év	Közös vállalkozások	A Számvevőszék ajánlása	A hasznosulás számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
8./2021	F4E	Az F4E Közös Vállalkozás vezetése szigorítsa a külső személyzet alkalmazásával kapcsolatos kockázatok csökkentése érdekében már meghozott intézkedéseket, különös tekintettel a nem hatékony irányítás kockázatára, mivel a személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó és a külső személyzet felelősségi körei nem különülnek el egymástól egyértelműen.		2022-ben munkacsoportot hoztak létre a külső erőforrások nagymértékű felhasználásának értékelésére azzal a céllal, hogy jobban megtervezzék és indokolják azok igénybevételét. A munkacsoport ezután kidolgozta a külső szolgáltatók igénybevételére vonatkozó szabályokat, amelyeket az igazgató 2024-ben hagyott jóvá. Ezek a szabályok azonban nem rendelkeznek a külső szolgáltatók központosított koordinálásáról és irányításáról. 2023-ban az F4E-nél a humánerőforrás-gazdálkodásra és az etikára vonatkozó ellenőrzése során az IAS komoly problémákat állapított meg a külső szolgáltatók koordinációs és irányítási funkciójával kapcsolatban. Az elfogadott cselekvési terv végrehajtása még folyamatban van, elvben 2025 végéig fog lezárulni. Megvalósítás céldátuma: 2025 vége.
1./2022	EuroHPC, IHI, CBE és a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás	A közös vállalkozások dolgozzanak ki ütemezett cselekvési tervet a korábbi többéves pénzügyi keretek során jóváhagyott projektek végrehajtásának véglegesítésére.		Az aktualizált e-támogatási rendszer (Compass) új beszámolási és monitoringszövegeket biztosít, amelyeket a közös vállalkozások a Horizont 2020 támogatási projektek fokozatos kivezetésének nyomán követésekor, valamint a meghosszabbítások, illetve a kifizetések felfüggesztése iránti kérelmek értékelésekor alkalmaztak. Megvalósítás céldátuma: 2024 vége.

Szám és év	Közös vállalkozások	A Számvevőszék ajánlása	A hasznosulás számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2./2022	EuroHPC, CBE	A magánszektorbeli tagok 2021–2027-es MFF kapcsán vállalt hozzájárulási céljainak elérése érdekében az EuroHPC és a CBE stratégiai programvégrehajtási terv alapján évente kövesse nyomon a magánszektorbeli tagok egyéni hozzájárulásának megvalósulását.		Mindkét közös vállalkozás készített többéves munkaprogramot és költségvetést a 2021–2027-es MFF keretében végrehajtandó tevékenységeikre vonatkozóan, ami lehetővé tette, hogy a többéves tervekhez megbecsüljék a tagok hozzájárulásait. Megvalósítás céldátuma: 2024 vége.
7./2022	EU-Rail, CA, IHI és a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás	A Horizont Európa keretében valamennyi közös vállalkozás alkalmazzon kockázatalapú megközelítést a támogatáskezelés tekintetében, amely az előkészítéstől a kifizetésig minden fő támogatáskezelési szakaszra kiterjed. Ebben az összefüggésben a közös vállalkozások különösen a következőkről gondoskodjanak: a) a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes vagy utólagos kontrolloknak vessék alá; b) az utólagos ellenőrzések fontos eredményeit vegyék megfelelően figyelembe a jövőbeli előzetes kontrollokra irányuló kockázatértékelések során.		Az EU-Rail a Horizont Európa keretében csak átalányösszegű támogatásokat alkalmaz. A Közös Vállalkozás már 2023-ban véglegesítette kockázatalapú kontrollkeretét, és 2024 decemberében aktualizálta Horizont Európa kontrollstratégiáját, hogy az megfeleljen a Horizont Európa átalányösszegű támogatásainak utólagos technikai felülvizsgálatára vonatkozó legutóbbi bizottsági iránymutatásnak. 2024-ben a CA, az IHI és a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás véglegesítette a Horizont Európa és a Digitális Európa támogatáskifizetéseire vonatkozó kockázatalapú kontrollkereteit. Megvalósítás céldátuma: 2024 vége.

Szám és év	Közös vállalkozások	A Számvevőszék ajánlása	A hasznosulás számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
7./2022	Valamennyi közös vállalkozás, az F4E, az EU-Rail, a CA, az IHI és a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás kivételével	A Horizont Európa keretében valamennyi közös vállalkozás alkalmazzon kockázatalapú megközelítést a támogatáskezelés tekintetében, amely az előkészítéstől a kifizetésig minden fő támogatáskezelési szakaszra kiterjed. Ebben az összefüggésben a közös vállalkozások különösen a következőkről gondoskodjanak: a) a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes vagy utólagos kontrolloknak vessék alá; b) az utólagos ellenőrzések fontos eredményeit vegyék megfelelően figyelembe a jövőbeli előzetes kontrollokra irányuló kockázatértékelések során.		2024 februárjában a kutatási és innovációs közös vállalkozások közös végrehajtási megközelítést és iránymutatásokat dolgoztak ki a Közös Ellenőrzési Szolgálat Horizont Európa kontrollstratégiájára vonatkozóan, amelyek alternatív bizonyosságszerzési mechanizmusokat és mutatókat vezetnek be annak ellensúlyozására, hogy nem végeznek utólagos ellenőrzést a kedvezményezettek reprezentatív mintáján és nem határoznak meg hibaarányt minden egyes közös vállalkozás esetében. Az SNS 2024-ben nagy mennyiségű (mintegy 83 millió euró összegű) Horizont Európa támogatáskifizetést teljesített, de az ilyen kiadásokra vonatkozó kockázatalapú kontrollkeretét még nem vezette be. Megjegyezzük, hogy egy eredményes kockázatalapú ellenőrzési keret létrehozása időigényes feladat. Megvalósítás céldátuma: 2024 vége.
1./2023	EuroHPC	Az EuroHPC támogassa a magánszektorbeli tagok 2021–2027-es programjaira (Horizont Európa és Digitális Európa) vonatkozó hozzájárulási cél Bizottság általi újraértékelését.		2024-ben az EuroHPC tájékoztatta irányító testületét – amelyben a Bizottság is képviselteti magát – arról, hogy miért nem lehet elérni a magánszektorbeli tagokra vonatkozó jelenlegi hozzájárulási célt, és azt miért kell felülvizsgálni. A Közös Vállalkozás egy külső könyvvizsgáló cégtől kért további tanácsot arra vonatkozóan, hogy a jelenlegi korlátok között miként maximalizálhatja az IKOP-ra irányuló nyomkövetési és beszámolási képességeit. Megvalósítás céldátuma: 2025 közepe.

Szám és év	Közös vállalkozások	A Számvevőszék ajánlása	A hasznosulás számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2./2023	CA	A CA Közös Vállalkozás egyrészt dolgozzon ki korrekciós mechanizmusokat készpénztöbblete észszerű szintre való csökkentésére, másrészt a Bizottsággal együttműködve igazítsa az egyes pénzügyi évekre vonatkozó készpénzigényét a becsült kiadási szükségleteihez.		A CA Közös Vállalkozás jelentősen, a 2023 végi 237 millió euróról 2024 végére 105 millió euróra csökkentette felhalmozott készpénztöbbletét (56%-os csökkenés). A fennmaradó többletre a 2025 első négy hónapjára vonatkozó kifizetések fedezéséhez volt szükség. Megvalósítás céldátuma: 2025 vége.
2./2023	Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás, EuroHPC	A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás és az EuroHPC egyrészt dolgozzon ki korrekciós mechanizmusokat készpénztöbbletük észszerű szintre való csökkentésére, másrészt a Bizottsággal együttműködve igazítsák az egyes pénzügyi évekre vonatkozó készpénzigényüket a becsült kiadási szükségleteikhez.		2024-ben nőtt a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás készpénztöbblete. Az év végén ennek összege 479 millió euró volt, szemben a 2023. végi 438 millió euróval. 2025-ben az operatív kifizetési költségvetési igények újraértékelése nyomán a Közös Vállalkozás 100 millió euróval csökkentette a Digitális Európa eredeti költségvetését. Az ilyen módosításokat azonban a Bizottság csak akkor fogadja el, ha a felszabadított finanszírozásra más uniós szervek részéről szükség van. Az EuroHPC készpénztöbblete 2024-ben szintén nőtt, az év végére 904,7 millió euróra, szemben a 2023 végi 840,7 millió euróval. A Közös Vállalkozás 2024-ben kezdett korrekciós mechanizmusokat alkalmazni, ami csak a 2026. évi költségvetés végrehajtására lesz hatással. Megvalósítás céldátuma: 2025 vége.

Szám és év	Közös vállalkozások	A Számvevőszék ajánlása	A hasznosulás számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
3./2023	EuroHPC	Az EuroHPC nagyobb létszámú személyzetét felhasználva törekedjen munkaerő-felvételi céljának 2024 végéig történő elérésére.		2023 végéig az EuroHPC-nek 39 új alkalmazottat kellett volna felvennie ahhoz, hogy teljes mértékben meglegyen a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret szerinti tevékenységeinek végrehajtásához szükséges 54 fő. 2024 végén azonban a 39 új helyből 14 még betöltetlen volt.
		A felvételi eljárások átláthatóságának növelése és a kiválasztási bizottság döntéshozatalának alátámasztása érdekében az EuroHPC az előválogatási szakaszban használjon előzetesen elfogadott pontozási táblázatot, a közös vállalkozások és más uniós szervek gyakorlatával összhangban.		2024-ben az EuroHPC pontrendszert vezetett be a felvételi eljárások előválogatási szakaszára, és ezen belül az egyes alapvető kritériumokat is súlyozta. Megvalósítás céldátuma: 2024 vége.
4./2023	F4E	Az F4E hozzon létre a külső szolgáltatókkal kapcsolatos központi koordinációs és irányítási funkciót, és alkalmazzon átfogó módszert a teljes humánerőforrás-szükségletének (a személyzeti szabályzat hatálya alatti személyzet és külső szolgáltatók) rendszeres, a munkaterhelés és a szükséges készségek alapján történő értékelésére. A közös vállalkozás emellett a külső szolgáltatók hosszú távú, nagymértékű igénybevételéhez kapcsolódó legfontosabb kockázatokkal is egészítse ki kockázati nyilvántartását.		2024-ben az F4E igazgatója jóváhagyta a külső szolgáltatók alkalmazására – és azon belül azok fogalom meghatározására és az igények tervezésére – vonatkozó politikát. Ezt követően 2025-ben döntés született a külső szolgáltatókkal kapcsolatos koordináció és irányítás központosításáról. Az F4E nem frissítette kockázat-nyilvántartását ennek megfelelően. Megvalósítás céldátuma: 2025 vége.

Szám és év	Közös vállalkozások	A Számvevőszék ajánlása	A hasznosulás számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
5./2023	F4E	Az F4E a kockázatok eredményes kezelése érdekében vezessen be integrált kockázatkezelési folyamatot belsőkontroll-keretrendszerén belül.		2024-ben az F4E rendszeres negyedéves találkozókat vezetett be a kockázatkezelési és a belső ellenőrzési funkciók között. Belsőkontroll-keretrendszerét azonban még nem frissítette úgy, hogy az magában foglaljon egy integrált kockázatkezelési folyamatot is. Megvalósítás céldátuma: 2025 közepe.
6./2023	SNS, Globális Egészségügyi EDCTP3	Az SNS dolgozzon ki számviteli iránymutatásokat az új közös vállalkozások első éves beszámolójának bemutatására vonatkozó szabályok meghatározásához. Ezen iránymutatások arra vonatkozóan is tartalmazzanak utasításokat, hogy a Bizottság által felhasznált pénzügyi forrásokat hogyan lehet elkülöníteni azon pénzügyi forrásoktól, amelyeket a közös vállalkozások hajtanak végre, miután pénzügyileg függetlenné váltak.		2025 júniusában a Bizottság utasításokat adott ki az EUMSZ és az Euratom-Szerződés alapján létrehozott bármely új szervezet és a köz-magántársulási szervek eszköz- és kötelezettségátruházásainak elszámolására vonatkozóan. Ezek egyértelmű iránymutatást nyújtanak az első éves beszámolók különböző összetevőire vonatkozóan. Megvalósítás céldátuma: 2025 közepe.

Forrás: Európai Számvevőszék.

A közös vállalkozásokhoz kapcsolódó egyéb, a közelmúltban megjelent különjelentések

2.45. 2024 folyamán és 2025 első felében három különjelentést adtunk ki a közös vállalkozásokkal kapcsolatban (lásd: [2.3. ábra](#)).

2.3. ábra. A Számvevőszék által a közelmúltban kiadott egyéb, a közös vállalkozásokhoz kapcsolódó különjelentések

A Számvevőszék 08/2024. sz. különjelentése:

Az Európai Unió törekvései a mesterséges intelligencia terén: A jövőre nézve elengedhetetlen az erősebb irányítás, és fokozott, célzottabb beruházásokra van szükség

Ez az ellenőrzés azt értékelte, hogy a Bizottság milyen szerepet játszott az uniós MI-ökoszisztéma fejlesztésében. Ezzel összefüggésben elemeztük az Unió mesterséges intelligenciára vonatkozó tervének, valamint a Horizont 2020, a Horizont Európa és a Digitális Európa programokból a 2014–2022-es időszakban a mesterséges intelligencia-technológiákkal és -infrastruktúrával kapcsolatos kutatásra és innovációra fordított források teljesítményét.

Ellenőrzési megállapítások

Bár a Bizottság pénzügyi és infrastrukturális eszközöket is bevezetett a mesterséges intelligencia fejlesztésének és elterjedésének elősegítéséhez, az uniós finanszírozású infrastruktúra – többek között tesztelési létesítmények, adatterek vagy egy igény szerinti MI-platform – eddig csak szerény uniós támogatást (sajáttőke-finanszírozást) biztosított az innovátorok számára.

Az egységes adatpiac megvalósítása még kezdeti szakaszban jár, és nem tudja azonnal fellendíteni az MI-re irányuló beruházásokat.

Az uniós finanszírozású MI-projektek eredményeit nem követik nyomon szisztematikusan.

Az Unió és a tagállamok közötti koordináció eredményességét hátráltatja az irányítási eszközök hiánya

Ajánlások

A Bizottság:

- fejlessze tovább a mesterséges intelligenciával kapcsolatos beruházások tervezését és koordinációját azáltal, hogy újraértékeli a mesterséges intelligenciára vonatkozó uniós beruházási célt, valamint azt, hogy a tagállamok hogyan járulhatnak hozzá ehhez;
- értékelje, hogy szükség van-e egy mesterséges intelligenciára irányuló tőketámogatási eszközre;
- biztosítsa, hogy az uniós finanszírozású mesterséges intelligencia-innovációs infrastruktúra egyetlen hozzáférési ponttal, összehangolt módon működjön.
- erősítse meg az eredmények Unión belüli hasznosításához nyújtott támogatást, koordinációt és nyomon követést;
- támogassa a Horizont Európa kutatási és innovációs eredményeinek uniós hasznosítását a mesterséges intelligencia területén.

A Számvevőszék 11/2024. sz. különjelentése:

Az Unió megújuló hidrogénnel kapcsolatos iparpolitikája: A jogi keretet nagyrészt elfogadták: ideje valós körülmények között értékelni az alkalmazást

Ez az ellenőrzés a megújuló hidrogénre vonatkozó uniós iparpolitikát értékelte, és azon belül is elsősorban a Bizottság által meghatározott jogi keretet és annak az uniós hidrogénpiac fejlődésére gyakorolt hatását.

Ellenőrzési megállapítások

Bár a Bizottság jogi kerete szinte teljes, és biztonságot tudott nyújtani az új piac létrehozásához, a Bizottság megújuló hidrogén előállítására és keresletére vonatkozó 2030-as céljai túlságosan ambíciózusak voltak.

Az uniós hidrogénipar kiépítéséhez jelentős köz- és magánberuházásokra van szükség. A Bizottság azonban sem a szükségletekre, sem a rendelkezésre álló közfinanszírozásra nem rendelkezik teljes körű rálátással. Az uniós finanszírozás – becslésünk szerint a 2021–2027-es időszakra nézve 18,8 milliárd euró – több program között oszlik meg, így a vállalatok számára nehezebb megállapítani, melyik típusú finanszírozás a legmegfelelőbb az adott projekthez.

E kialakulóban lévő piac egyik fő problémája a „tyúk vagy a tojás” dilemma: a kínálat a kereslet alakulására vár, és fordítva.

Ajánlások

A Bizottság:

- a valós helyzet vizsgálatát követően hozzon stratégiai döntéseket arról, milyen irányban érdemes előrehaladni új stratégiai függőségek létrehozása nélkül;
- határozzon meg egy uniós ütemtervet és kövesse nyomon az elért haladást;
- gyűjtson megbízható tagállami finanszírozási adatokat, és ezeknek megfelelően értékelje az uniós finanszírozási rendszerek megfelelőségét;
- kövesse nyomon a tagállami engedélyezési eljárásokat;
- hozzon egyértelmű döntést a hidrogéniparra irányuló támogatási és koordinációs intézkedésekről.

A Számvevőszék 12/2025. sz. különjelentése:

Az Európai Unió mikrocsip-stratégiája: A megvalósítás elfogadhatóan halad előre, de valószínűtlen, hogy pusztán a csipekről szóló jogszabály révén teljesülhet a Digitális évtized szakpolitikai program igen ambíciózus célja

Ez az ellenőrzés a mikrocsipekre vonatkozó uniós stratégia végrehajtása terén elért eredményeket értékelte, és ezen belül arra irányult, hogy a csipekről szóló bizottsági jogszabály eredményesen segíti-e elő a digitális évtized azon ambíciózus célkitűzésének elérését, hogy 2030-ra az Unió adja a globális félvezető-termelés 20%-át. Értékelte továbbá a finanszírozási mechanizmusok eredményességét, az ipari stratégiákat, valamint azt, hogy az Unió képes-e csökkenteni a külföldi félvezető-beszállítókktól való függőségét.

Ellenőrzési megállapítások

A csipekről szóló jogszabály és az ahhoz kapcsolódó források valószínűleg nem lesznek elegendőek a digitális évtized céljának eléréséhez az Unió külső beszállítóktól való nagyfokú függősége és az ellátási lánc sebezhetősége miatt, különösen a fejlett csipgyártási technológiák tekintetében.

A beruházások oroszlátnrészt továbbra is a tagállamok és a magánszektor valósítják meg.

Az Unió félvezetőgyártási kapacitásainak bővítése előtt álló fő akadályt továbbra is a szakemberhiány és a gyártási szűk keresztmetszetek jelentik.

Az Unió nyersanyagokhoz való elégtelen hozzáférése, a magas energiaköltségek és a geopolitikai feszültségek további kihívásokat jelentenek.

Ajánlások

A Bizottság:

- sürgősen végezze el a valós helyzet vizsgálatát a stratégia kapcsán, és tegye meg a szükséges rövid távú korrekciós intézkedéseket;
- kezdje meg a következő félvezető-stratégia előkészítését.

Forrás: A jelentések részletes adatai, a kapcsolódó ajánlások és az ellenőrzött szervezetek válaszai elérhetőek a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

A közös vállalkozások válasza az 1. és 2. fejezetre

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/JUS-Replies-SAR-JUS-2024/JUS-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

3. fejezet

Az Európai Unió közös vállalkozásaira vonatkozó megbízhatósági nyilatkozatok

3.1. A megbízhatósági nyilatkozatokat alátámasztó információk

A vélemények alapja

3.1.1. Ellenőrzésünket a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) nemzetközi könyvvizsgálati standardjai (ISA) és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai (ISSAI) szerint végeztük. E standardokban előírt felelősségünket jelentésünknek az ellenőr felelősségével foglalkozó része fejti ki részletesebben. A hivatalos könyvvizsgálók – a Nemzetközi Számviteli Etikai Standard Testület (IESBA) által kiadott – etikai kódexével összefüggő függetlenségi követelményeket betartottuk és az ezzel kapcsolatos etikai kötelezettségeinknek is eleget tettünk. Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elégséges, és hogy az megfelelő alapot nyújt véleményeink kialakításához.

Ellenőrzési megközelítés

3.1.2. Az egyes uniós közös vállalkozások beszámolójának megbízhatóságára, valamint az alapul szolgáló tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére nézve megbízhatósági nyilatkozatokat bocsátunk az Európai Parlament és a Tanács, illetve a mentesítésért felelős egyéb hatóságok rendelkezésére.

3.1.3. Ellenőrzési módszerünk analitikus ellenőrzési eljárásokat, tranzakciók közvetlen tesztelését, valamint a közös vállalkozások felügyeleti és kontrollrendszerei főbb elemeinek értékelését foglalja magában. Ezek kiegészülnek más ellenőrök munkájából származó bizonyítékokkal, valamint az ellenőrzött szervezetek vezetősége által szolgáltatott információk elemzésével.

A vezetőség és az irányítással megbízott személyek felelőssége

3.1.4. Az EUMSZ 310–325. cikke és a közös vállalkozások pénzügyi szabályzata értelmében az egyes közös vállalkozások vezetősége felel a közös vállalkozások beszámolójának – a közzféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjainak megfelelően történő – elkészítéséért és bemutatásáért, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének a biztosításáért. Ez a felelősség magában foglalja az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges téves bemutatásoktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és bemutatását lehetővé tévő belsőkontroll-rendszer kialakítását, megvalósítását és fenntartását. A vezetőség felelős továbbá annak biztosításáért, hogy a

pénzügyi kimutatásokban szereplő tevékenységek, pénzügyi műveletek és egyéb információk minden vonatkozó szabálynak megfeleljenek.

3.1.5. A beszámoló elkészítésekor a vezetőség felelőssége annak felmérése, hogy a közös vállalkozás képes-e tevékenységének folytatására. A vezetőségnek közzé kell tennie minden, a közös vállalkozás tevékenységének folytatását érintő ügyet, a beszámolót pedig a tevékenység folytatásának feltételezésével kell elkészítenie, kivéve, ha szándékában áll megszüntetni a szervezetet vagy beszüntetni a működését, illetve ha ezt köteles megtenni.

3.1.6. A közös vállalkozás pénzügyi beszámolási folyamatának felügyelete az egyes közös vállalkozások irányításával megbízott személyek felelőssége.

Az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelőssége

3.1.7. Az egyes közös vállalkozásokra vonatkozóan jelentett pénzügyi információk tekintetében elegendő és megfelelő ellenőrzési bizonyítékot szerzünk ahhoz, hogy kellő bizonyossággal véleményt tudjunk nyilvánítani a beszámolóról és az annak alapjául szolgáló tranzakciókról.

- o Az egyes közös vállalkozások esetében a pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból⁶ és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből álló beszámolók ellenőrzése során az uniós költségvetési rendelet 70. cikkének (6) bekezdésében előírtak szerint figyelembe vesszük a független külső ellenőr által végzett ellenőrzési munkát⁷.
- o A bevételt illetően ellenőrizzük az uniós költségvetésből, az egyéb tagoktól, illetve a részt vevő országoktól kapott hozzájárulásokat, valamint értékeljük az egyes közös vállalkozásoknak a más jövedelmek beszedésére szolgáló eljárásait, ha rendelkeznek ilyenekkel.
- o A kiadások tekintetében akkor vizsgáljuk meg a kifizetéseket, miután a költségek felmerültek, azokat lekönyvelték és elfogadták. Ez a vizsgálat minden kifizetési kategóriára kiterjed, és – az előlegfizetésektől eltekintve – azon a ponton történik, ahol a kifizetést teljesítik. Az előlegek megvizsgálása akkor történik, amikor a pénzeszközök címezettje igazolást ad a pénzeszközök helyes felhasználásáról, és a közös vállalkozás az előlegfizetés elszámolásával – a tárgyévben vagy később – elfogadja az igazolást. Átfogó

⁶ A pénzügyi kimutatások a következőkből állnak: mérleg, eredménykimutatás, pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, valamint a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok.

⁷ A jelentések tartalmazzák a költségvetési műveletek összesítését és magukban foglalják azok magyarázatait is.

értékelésünk során figyelembe vesszük a közös vállalkozások Horizont 2020 és Horizont Európa támogatási kiadásai esetében a Bizottság Kutatási és Innovációs Főigazgatóságának (DG RTD) Közös Ellenőrzési Szolgálat (CAS) által, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HaDEA) Digitális Európa támogatási kiadásai esetében pedig a HaDEA által végzett utólagos ellenőrzések eredményeit is.

3.1.8. Ellenőri véleményünkért kizárólag mi vagyunk felelősek. Az ISA és ISSAI szabványoknak megfelelően szakmai megítélésünk szerint és szakmai szkepticizmussal járunk el az ellenőrzés egésze során. Konkrétan a következő lépéseken haladunk végig:

- Azonosítjuk és értékeljük annak kockázatát, hogy – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges téves bemutatás fordulhat elő a beszámolóban, illetve az Unió jogi követelményeinek való lényeges meg nem felelés az alapul szolgáló tranzakciókban. Annak a kockázata, hogy egy lényeges téves bemutatásra vagy meg nem felelésre nem derül fény, nagyobb a csalás, mint a hiba esetén, mivel a csalás magában foglalhatja az összejátszást, a hamisítást, a szándékos mulasztást, a hamis nyilatkozattételt, illetve a belső kontrollok megkerülését. Az említett kockázatokra reagáló ellenőrzési eljárásokat tervezünk és végzünk el.
- Megismerjük az ellenőrzés szempontjából releváns belsőkontroll-mechanizmusokat. Ezzel célunk a megfelelő ellenőrzési eljárások megtervezése, nem pedig a belső kontrollok eredményességével kapcsolatos vélemény kialakítása. Ha súlyos belsőkontroll-hiányosságokat állapítunk meg, lehetőség szerint megpróbáljuk számszerűsíteni azok hatását, és a következő évre kiigazítani a kockázatértékelést. Az idei ellenőrzésünk során nem találtunk ilyen hiányosságokat.
- Felmérjük, hogy a számviteli politikák megfelelőek-e és a vezetőség számviteli becslései, illetve az általa közölt adatok ésszerűek-e.
- Értékeljük, hogy megfelelő-e a vezetőség részéről a tevékenység folytatásának feltételezése, valamint hogy a szerzett bizonyítékok alapján fennáll-e – események vagy körülmények formájában – olyan lényeges bizonytalanság, amely súlyos kétségeket ébreszthet azt illetően, hogy a közös vállalkozás képes-e tevékenységének folytatására. Ha lényeges bizonytalanság fennállását állapítjuk meg, akkor jelentésünkben fel kell hívunk a figyelmet a beszámolóban szereplő, ezzel kapcsolatosan közölt adatokra, vagy amennyiben a közölt adatok nem megfelelőek, módosítanunk kell véleményünket. Következtetéseink a jelentésünk elkészültének napjáig kapott ellenőrzési bizonyítékokon alapulnak. Az ezen időpont után bekövetkező események vagy körülmények következtében azonban előfordulhat, hogy a szervezet kénytelen lesz felhagyni tevékenységének folytatásával.
- Végezetül értékeljük a beszámoló általános bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a közölt adatokat is, valamint azt, hogy a beszámoló híven mutatja-e be az alapjául szolgáló tranzakciókat és eseményeket.

3.1.9. A vezetőséggel közöljük többek között az ellenőrzés tervezett hatókörét és ütemezését, valamint a jelentősebb ellenőrzési megállapításokat, beleértve a belsőkontroll-rendszerben megállapított jelentős hiányosságokat is.

3.1.10. Jelentésünkben bemutatjuk a beszámoló és az alapjául szolgáló tranzakciók ellenőrzése szempontjából általunk legfontosabbnak tartott témákat, kivéve, ha azok nyilvános közzétételét jogszabály tiltja, illetve abban a rendkívül ritka esetben, ha mi határozunk úgy, hogy eltekintünk egy adott téma jelentésünkben való közzétételétől, mert észszerűen feltételezhető, hogy a közzététel hátrányos következményei meghaladják a közlésből származó közérdekű hasznot.

3.1.11. Nincs garancia arra, hogy az ellenőrzés minden esetben kiszűri a vizsgált beszámolóknak az esetlegesen fennálló lényeges téves bemutatásokat vagy lényeges meg nem felelést. Ezek eredhetnek csalásból vagy tévedésből, és akkor tekintendők lényegesnek, ha észszerűen feltételezhető, hogy külön-külön vagy együttesen befolyásolják a felhasználók a beszámolók alapján hozott gazdasági döntéseit.

Az uniós kutatási és innovációs keretprogramokat végrehajtó közös vállalkozások

3.2. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás (SESAR 3) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.2.1. Az „Egységes európai égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás (SESAR 3) Megvalósítását Célzó Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra⁸. A SESAR 3 Közös Vállalkozás a SESAR Közös Vállalkozás jelenlegi iterációja. A SESAR Közös Vállalkozás a hetedik kutatási keretprogramon (FP7) belül, 2007 februárjában jött létre nyolcéves időtartamra⁹, majd működésének időtartamát 2014 júniusában a Horizont 2020 program keretében meghosszabbították¹⁰.

3.2.2. A SESAR 3 a köz-magántársulásként jött létre azzal a céllal, hogy korszerűsített európai légiforgalmi szolgáltatást fejlesszen ki, és kutatás és innováció révén felgyorsítsa a digitális európai égbolt megvalósítását. Tagjai a Bizottság (DG MOVE) által képviselt Európai Unió, az Európai Szervezet a Légi Közlekedés Biztonságáért (Eurocontrol), valamint a teljes légi közlekedési értékláncot lefedő több mint 50 szervezet, többek között repülőterek, a légtérfelhasználók valamennyi kategóriája, léginnavigációs szolgáltatók, drónüzemeltetők és -szolgáltatók, valamint gyártók és a tudományos közösség.

⁸ A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

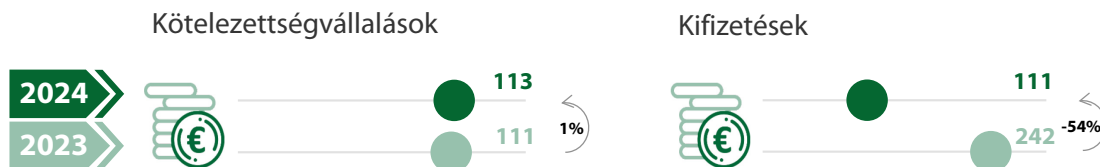
⁹ A Tanács 219/2007/EK rendelete az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer (SESAR) megvalósítása érdekében közös vállalkozás alapításáról.

¹⁰ A Tanács 721/2014/EU rendelete a 219/2007/EK rendelet módosításáról.

3.2.3. A Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatokat a 3.2.1. ábra mutatja be.

3.2.1. ábra. A SESAR 3 Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*

Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)**

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, a Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak az ideiglenes alkalmazottak, a szerződéses alkalmazottak és a kirendelt nemzeti szakértők.

Forrás: A Közös Vállalkozástól származó adatok.

3.2.4. A 2024. évi kifizetési költségvetés csökkentése a többéves pályázati felhívások alkalmazásából adódik. Az első hároméves felhívást 2023-ban tették közzé, és a kapcsolódó előfinanszírozási kifizetések többségét ugyanezen év utolsó hónapjaiban teljesítették. 2024-ben ezért a Közös Vállalkozás még nem számolt a kedvezményezettek kifizetési kérelmeinek teljes kiegyenlítésével.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.2.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, az „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás (SESAR 3) Közös Vállalkozás vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a 3.1. szakasz ismerteti. A 166. oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.2.6. A következőket ellenőriztük:

- a) a SESAR 3 Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.2.7. Véleményünk szerint a SESAR 3 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét és a pénzforgalmat. Ezek a szabályok a közsféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.2.8. Véleményünk szerint a SESAR 3 Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.2.9. Véleményünk szerint a SESAR 3 Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

3.2.10. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a költségvetési gazdálkodásról

A SESAR 3 Közös Vállalkozás 2024-ben lezárta a Horizont 2020-ból származó finanszírozásokat, de a megállapodás szerinti hozzájárulásoknak csak 88%-a érkezett be

3.2.11. A **3.2.1. táblázat** a SESAR 3 Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.2.1. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont 2020 programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendeletek és kétoldalú megállapodások alapján)				A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Kiegészítő tevékenységek ⁽¹⁾	Összesen	Pénzbeli	Validált természetbeni hozzájárulások	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások	Kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG Move)	555,8	29,3	n.a.	585,0	566,0	n.a.	n.a.	n.a.	566,0	97%
Eurocontrol	467,0	25,0	n.a.	492,0	17,1	325,9	0,0	n.a.	343,0	70%
Magánszektorbeli tagok	280,0	18,5	n.a.	298,5	17,3	287,4	0,0	n.a.	304,7	102%
Összesen	1 302,8	72,8	n.a.	1 375,5	600,4	613,3	0,0	n.a.	1 213,7	88%

(1) A kiegészítő tevékenységek kívül esnek a Számvevőszék ellenőrzési hatókörén.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.2.12. 2024-ben a SESAR 3 Közös Vállalkozás lezárta a Horizont 2020 program végrehajtását. Összességében az év végéig a tervezett finanszírozás mintegy 88%-át kapta meg. A hozzájárulások hiánya különösen az Eurocontrol esetében volt jelentős, amely az összegnek mindössze 70%-át bocsátotta rendelkezésre.

2024 végén az Eurocontrol hozzájárulásai a Horizont Európa keretében is elmaradtak a célkitűzéstől

3.2.13. A **3.2.2. táblázat** a SESAR 3 Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.2.2. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont Európa programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)			A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Összesen	A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)	Nem validált pénzbeli hozzájárulások	Validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG MOVE) ⁽²⁾	585,0	30,0	615,0	183,4	59,0	n.a.	n.a.	242,4	39%
Magánszektorbeli tagok	504,0	25,0	529,0	0,0	n.a.	90,8	98,4	189,2	36%
Eurocontrol	475,0	25,0	500,0	11,1	n.a.	40,4	27,1	78,6	16%
Összesen	1 564,0	80,0	1 644,0	194,5	59,0	131,2	125,5	510,2	31%

(1) Az operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKOP) és a kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKAA). A validált IKAA-t csak a SESAR 3 éves tevékenységi jelentése tünteti fel.

(2) Beleértve az Egyesült Királyság hozzájárulását (29 millió euró) és a Horizont Európa félidei csökkentését (14 millió euró).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.2.14. A program harmadik évének, 2024-nek a végére az Unió és a magánszektorbeli tagok együttesen a teljes hozzájárulási céljuk mintegy 44%-át érték el. A magánszektorbeli tagok és az Eurocontrol körülbelül 267,8 millió euró összegű pénzbeli és természetbeni hozzájárulást jelentettek be. Ebből az összegből a Közös Vállalkozás éves tevékenységi jelentése szerint 191 millió euró (71%) a SESAR 3 Közös Vállalkozás kutatási programon kívüli kiegészítő tevékenységeihez kapcsolódott. Az Eurocontrol elmaradt a tervezett hozzájárulástól, 2024 végére ugyanis a megállapodás szerinti összegnek mindössze 16%-át bocsátotta rendelkezésre.

Hiányosságok az igazgatási kiadások költségvetési tervezésében és végrehajtásában

3.2.15. Tavaly a SESAR 3 Közös Vállalkozás 2024. évi infrastrukturális és működési költségvetése (2. cím) kifizetési előirányzatainak végrehajtási aránya 45%-ra csökkent (2023: 55%). A Közös Vállalkozás ezt részben annak tulajdonította, hogy éppen akkor tért át az új bizottsági pénzügyi rendszerre (SUMMA), amikor az Eurocontrol benyújtotta a 2024-ben igénybe vett informatikai szolgáltatásokra vonatkozó, mintegy 1 millió euró összegű végszámlákat. A kifizetési előirányzatok végrehajtásának teljes hiánya azonban ennél jóval jelentősebb, 3 millió euró volt.

3.2.16. Az informatikai szolgáltatásokra fordított kiadások során a SESAR 3 Közös Vállalkozás először nem az előző évről áthozott 1,6 millió euró összegű kifizetési előirányzatot használta fel, ami ellentétes [pénzügyi szabályzata](#) 6. cikkének (5) bekezdésével.

3.2.17. 2024-ben a következő év igazgatási költségvetésébe átcsoportosítandó, fel nem használt igazgatási kifizetési előirányzatok értéke 3,1 millió euró volt (2023: 2,4 millió euró), ami a SESAR 3 Közös Vállalkozás 2025. évi infrastrukturális és működési költségvetésének közel 100%-át tette ki. A Közös Vállalkozás emellett összesen 11,3 millió euró összegű fel nem használt igazgatási kifizetési előirányzatot (1. és 2. cím) halmozott fel külön költségvetési

„Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás (SESAR 3) Közös Vállalkozás

sorban, amelyet jövőbeli igazgatási kiadásokra tervezett fordítani (2023: 8,2 millió euró). Ez az összeg a Közös Vállalkozás 1. és 2. cím szerinti igazgatási kifizetéseivel kapcsolatos 2025. évi teljes igénye közel 100%-ának felel meg.

3.2.18. A 2. cím esetében a kifizetések tartósan alacsony végrehajtási aránya és a fel nem használt igazgatási kifizetési előirányzatok jelentős felhalmozódása strukturális problémára utalhat a SESAR 3 költségvetés-tervezésében, illetve -végrehajtásában.

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.2.19. A Közös Vállalkozás által 2024-ben teljesített valamennyi időközi/záró kifizetésből és elszámolásból véletlenszerűen kiválasztott két Horizont 2020 és Horizont Európa tranzakciót ellenőriztünk a végső kedvezményezettek szintjén, hogy felmérjük a SESAR 3 Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszereinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. A két tranzakció egyikében sem állapítottunk meg hibát.

3.2.20. A Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának utólagos ellenőrzési eredményei alapján a SESAR 3 Közös Vállalkozás a Horizont 2020 kiadásai tekintetében (amelyek a 2024. évi összes kifizetésének mintegy 21%-át tették ki) 3,5%-os reprezentatív hibaarányról és 0,7%-os fennmaradó hibaarányról számolt be¹¹. Az összes 2024. évi kifizetés mintegy 40%-át kitevő Horizont Európa kiadásokra vonatkozóan még nem állnak rendelkezésre utólagos ellenőrzési eredmények.

Észrevételek az irányítási és kontrollrendszerekről

3.2.21. A SESAR 3 Közös Vállalkozás külső ellenőre immár a második egymást követő évben talált lényeges téves bemutatást az előzetes éves beszámolóban, így elutasító véleményt adott ki. Ez azt jelzi, hogy nem megfelelő a Közös Vállalkozás éves beszámolójának elkészítésére, valamint a számítások pontosságának és az alapul szolgáló adatok megbízhatóságának ellenőrzésére vonatkozó eljárás. A lényeges téves bemutatást a végleges éves beszámolóban kijavították.

¹¹ A SESAR 3 Közös Vállalkozás 2024. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1.1.2.3. fejezet.

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

3.2.22. A *melléklet* áttekintést nyújt a SESAR 3 Közös Vállalkozás által a korábbi években megfogalmazott észrevételeink nyomán tett intézkedésekről.

Melléklet. A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrektíós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
1.	2023	Alacsony volt az igazgatási kifizetési költségvetés (2. cím) végrehajtási aránya.	Ez a helyzet még 2024-ben is fennállt (lásd: 3.2.15–3.2.18. bekezdés).	Nyitott
2.	2023	Az üzletmenet-folytonossági terv (BCP) és a katasztrófa utáni helyreállítási terv (DRP) aktualitását veszítette.	2024-ben mindkét tervet frissítették és tesztelték.	Lezárt
3.	2023	Nincs az érzékeny funkciókra vonatkozó belsőkontroll-politika.	A SESAR 3 Közös Vállalkozás 2024 februárjában belső ellenőrzési politikát vezetett be az érzékeny funkciókra vonatkozóan.	Lezárt

„Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás (SESAR 3) Közös Vállalkozás

A SESAR 3 Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2024/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

3.3. Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.3.1. A **Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás**, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra¹². A CA Közös Vállalkozás a Repüléstechnikára Irányuló Közös Technológiai Kezdeményezés Megvalósítására Irányuló (Tiszta Égbolt 1) Közös Vállalkozás helyébe lépett. A Tiszta Égbolt 1 Közös Vállalkozás a hetedik kutatási keretprogramon (FP7) belül, 2007 decemberében jött létre tízéves időtartamra¹³, majd működésének időtartamát 2014 májusában a Horizont 2020 program keretében meghosszabbították (Tiszta Égbolt 2)¹⁴.

3.3.2. A CA Közös Vállalkozás a légi közlekedés fenntartható és klímasemleges jövőre való átállását célzó kutatással és innovációval foglalkozó köz-magán társulás. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG RTD) képvisel, valamint a légi közlekedési ágazat szervezetei¹⁵. Emellett a CA Közös Vállalkozásnak vannak társult tagjai is, akiket részvételi szándék kifejezésére való felhívások útján választanak ki.

¹² A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

¹³ A Tanács 71/2007/EK rendelete.

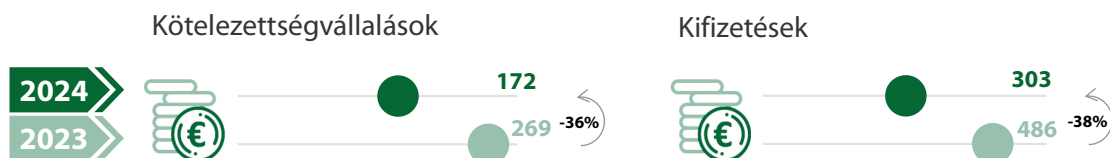
¹⁴ A Tanács 558/2014/EU rendelete.

¹⁵ A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete.

3.3.3. A Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatokat a **3.3.1. ábra** mutatja be.

3.3.1. ábra. A CA Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*

Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)**

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, az JU Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak az ideiglenes alkalmazottak és a szerződéses alkalmazottak.

Forrás: A Közös Vállalkozástól származó adatok.

3.3.4. A 2024-re vonatkozó csökkentett kötelezettségvállalási és kifizetési költségvetés a Horizont Európa projektekre vonatkozó pályázati felhívások értékének 2022 és 2023 között bekövetkezett jelentős csökkenését, valamint a 2022. évi felhívásokhoz kapcsolódó projektek késedelmes végrehajtását tükrözi.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.3.5. Ellenőrzési koncepciónk, véleményünk alapját, a Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a **3.1.** szakasz ismerteti. A **166.** oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.3.6. A következőket ellenőriztük:

- a) a CA Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.3.7. Véleményünk szerint a CA Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

Figyelemfelhívó megjegyzés

3.3.8. Felhívjuk a figyelmet a 2024. évi éves beszámolóhoz fűzött 4.12. megjegyzésre, amely a Bizottság új költségvetési, számviteli és pénzügyi rendszere (SUMMA) kifejlesztésére és tesztelésére irányuló kísérleti projekt keretében az e rendszerre való áttéréssel kapcsolatos jelenlegi helyzetet mutatja be. A SUMMA egyes funkciói még fejlesztés alatt állnak, és az adatok helyességének biztosítása érdekében manuális feldolgozásra és megbízhatósági ellenőrzésekre van szükség. Ezzel kapcsolatban nem bocsátunk ki korlátozott véleményt.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.3.9. Véleményünk szerint a CA Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.3.10. Véleményünk szerint a CA Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

3.3.11. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a költségvetési gazdálkodásról

A CA Közös Vállalkozás 2024-ben lezárta a Horizont 2020-ból származó finanszírozásokat, és valamennyi tag elérte vagy meghaladta a hozzájárulási céljait

3.3.12. A [3.3.1. táblázat](#) a CA Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás

3.3.1. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont 2020 programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendeletek és a jogi határozatok alapján)				A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Kiegészítő tevékenységek ⁽¹⁾	Összesen	Pénzbeli	Validált természetbeni hozzájárulások	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások	Kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD)	1 716,0	39,0	n.a.	1 755,0	1 748,1	n.a.	n.a.	n.a.	1 748,1	100%
Magánszektorbeli tagok	1 189,6	39,0	965,3	2 193,8	30,8	1 067,0	0,0	1 344,6	2 442,4	111%
Összesen	2 905,6	78,0	965,3	3 948,8	1 778,9	1 067,0	0,0	1 344,6	4 190,5	106%

(1) A kiegészítő tevékenységek kívül esnek a Számvevőszék ellenőrzési hatókörén.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.3.13. 2024-ben a CA Közös Vállalkozás lezárta a Horizont 2020 program végrehajtását. Az év végén a magánszektorbeli tagok bejelentett hozzájárulásai 11%-kal meghaladták a célértéket.

A magánszektorbeli tagok Horizont Európa programhoz való hozzájárulásai főként a CA Közös Vállalkozás kutatási programján kívüli tevékenységekből származnak

3.3.14. A **3.3.2. táblázat** a CA Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.3.2. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont Európa programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)			A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Összesen	Validált pénzbeli hozzájárulások	Nem validált pénzbeli hozzájárulások	Validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD) ⁽²⁾	1 715,8	39,2	1 755,0	482,2	94,7	n.a.	n.a.	576,9	33%
Magánszektorbeli tagok	2 360,8	39,2	2 400,0	7,2	n.a.	266,3	302,6	576,1	24%
Összesen	4 076,6	78,4	4 155,0	489,4	94,7	266,3	302,6	1 153,0	28%

(1) Az operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKOP) és a kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKAA).

(2) Beleértve az Egyesült Királyság hozzájárulását (96 millió euró) és a Horizont Európa félidei csökkentését (41 millió euró).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.3.15. 2024 végére az Unió és a magánszektorbeli tagok együttesen a teljes hozzájárulási céljuk mintegy 28%-át érték el. Az Unió összesen 576,9 millió euró összegű pénzbeli hozzájárulást nyújtott, míg a magánszektorbeli tagok által bejelentett pénzbeli és természetbeni hozzájárulás összege mintegy 576,1 millió euró volt. Ebből az összegből az éves beszámoló szerint 481,3 millió euró (84%) a CA Közös Vállalkozás kutatási programon kívüli kiegészítő tevékenységeihez kapcsolódott.

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.3.16. A Közös Vállalkozás által 2024-ben teljesített valamennyi időközi/záró kifizetésből és elszámolásból véletlenszerűen kiválasztott hat Horizont 2020 és Horizont Európa tranzakciót ellenőriztünk a végső kedvezményezettek szintjén, hogy felmérjük a CA Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszereinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. A Horizont 2020 kifizetési tranzakciókból három esetben találtunk pénzügyi hatással járó hibákat. Az első hiba az órabérek helytelen kiszámítása miatt nem támogatható személyi költségekhez, a második pedig a kedvezményezetthez kirendelt külső munkatársak nem támogatható költségeihez kapcsolódott. A harmadik, szintén nem támogatható személyi költségeket érintő hiba abból adódott, hogy egyes közvetett költségeket az órabérek számításakor is figyelembe vettek és a 25%-os átalány alkalmazásakor is beszámítottak.

3.3.17. A Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának (CAS) utólagos ellenőrzési eredményei alapján azonban a CA Közös Vállalkozás a Horizont 2020 kiadásai tekintetében (amelyek a 2024. évi összes kifizetésének mintegy 63%-át tették ki) mindössze 1,6%-os reprezentatív hibaarányról és 0,1%-os fennmaradó hibaarányról számolt be¹⁶.

3.3.18. 2024-ben a CA Közös Vállalkozás kísérleti jelleggel új beszámolási rendszert vezetett be, amelynek értelmében a közös vállalkozásoknak közzé kell tenniük a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarányt. A 2024. évi Horizont Európa kiadásokat (az összes 2024. évi kifizetés mintegy 34%-át) illetően a CA Közös Vállalkozás 1,3%-ra becsülte a hibaarányt. Ennek érdekében a CA Közös Vállalkozás a feltárt és fennmaradó hibaarányok kiszámítását, a pénzügyi kitettséget mint kockázatnak kitett összeget, a fenntartásokhoz alkalmazandó lényegességi kritériumokat és az ügyvezető igazgató nyilatkozatára gyakorolt hatást illetően a Költségvetési Főigazgatóságnak az éves tevékenységi jelentésre vonatkozó utasításokban foglalt iránymutatását alkalmazta. A becsléshez a CA Közös Vállalkozás a kedvezményezettjeinek legfrissebb hibaarányára vonatkozó CAS-adatokat vette alapul.

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

3.3.19. A [melléklet](#) áttekintést nyújt a CA Közös Vállalkozás által a korábbi években megfogalmazott észrevételeink nyomán tett intézkedésekről.

¹⁶ A CA Közös Vállalkozás 2024. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1.1. fejezet.

Melléklet. A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
1.	2020	Jelentős számú kölcsönmunkaerő.	A CA Közös Vállalkozás jelentősen, a 2023 végi 12-ről 2024 végére 7-re csökkentette kölcsönzött alkalmazottainak a számát.	Lezárt
2.	2022, 2023	A Horizont 2020 kapcsán alacsony volt az operatív kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya.	A Horizont 2020 tevékenységeinek végrehajtási aránya 2024 végére 93%-ra nőtt, és ennek köszönhetően a CA Közös Vállalkozás le tudta zárni Horizont 2020 projektjeit.	Lezárt
3.	2022, 2023	Alacsony volt az infrastrukturális és működési kifizetési költségvetés (2. cím) felhasználási aránya.	Az infrastrukturális és működési kifizetések (2. cím) 2024. évi végrehajtási aránya 67% volt (2023: 60%).	Nyitott
4.	2023	A Horizont Európa kapcsán alacsony volt a kifizetési költségvetés felhasználási aránya.	Figyelembe véve a 2025. évre történő átcsoportosítást, a Horizont Európa kifizetéseinek 2024. évi végrehajtási aránya 52% volt (2023: 53%).	Nyitott
5.	2023	Készpénztöbblet felhalmozása.	A CA Közös Vállalkozás jelentősen, a 2023 végi 237 millió euróról 2024 végére 105 millió euróra csökkentette felhalmozott készpénztöbbletét (56%-os csökkenés). A fennmaradó többletre a 2025 első négy hónapjára vonatkozó kifizetések fedezéséhez van szükség.	Lezárt

Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
6.	2023	Az üzletmenet-folytonossági terv (BCP) és a katasztrófa utáni helyreállítási terv (DRP) aktualitását veszítette.	2024-ben jóváhagyták az aktualizált közös üzletmenet-folytonossági tervet (BCP) és katasztrófa utáni helyreállítási tervet (DRP). Mindkét terv tesztelése a 2025. évi közös informatikai munkaprogram részét képezi.	Nyitott

Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás

A CA Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/CA-Replies-SAR-JUS-2024/CA-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

3.4. Innovatív Egészségügy (IHI) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.4.1. Az **Innovatív Egészségügy (IHI) Közös Vállalkozás**, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra¹⁷. Az IHI Közös Vállalkozás az Innovatív Gyógyszerek Kutatására Irányuló Kezdeményezést Megvalósító (IMI) Közös Vállalkozás helyébe lépett, amely a hetedik kutatási keretprogramon (FP7) belül, 2007 decemberében jött létre tízéves időtartamra¹⁸, majd működésének időtartamát 2014 májusában a Horizont 2020 program keretében meghosszabbították (IMI 2)¹⁹.

3.4.2. Az IHI Közös Vállalkozás a fenntartható, interdiszciplináris és betegközpontú egészségügyi kutatásra és innovációra összpontosító köz-magán társulás. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG RTD) képvisel, valamint európai iparági szövetségek.

3.4.3. A Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatokat a **3.4.1. ábra** mutatja be.

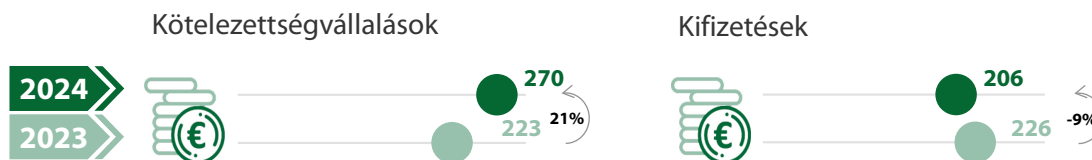
¹⁷ A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

¹⁸ A Tanács 73/2008/EK rendelete.

¹⁹ A Tanács 557/2014/EU rendelete.

3.4.1. ábra. Az IHI Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*

Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)**

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, a Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak az ideiglenes alkalmazottak és a szerződéses alkalmazottak.

Forrás: A Közös Vállalkozástól származó adatok.

3.4.4. A kötelezettségvállalási költségvetés 2024. évi növekedése azt tükrözi, hogy jelentős mennyiségű 2023. évi fel nem használt kötelezettségvállalási előirányzatot csoportosítottak át a 2024. évi működési költségvetésbe (lásd: [3.4.18–3.4.18.](#) bekezdés).

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.4.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, az Innovatív Egészségügy (IHI) Közös Vállalkozás vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a [3.1.](#) szakasz ismerteti. A [166.](#) oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.4.6. A következőket ellenőriztük:

- az IHI Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.4.7. Véleményünk szerint az IHI Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közsféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.4.8. Véleményünk szerint az IHI Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.4.9. Véleményünk szerint az IHI Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

3.4.10. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a költségvetési gazdálkodásról

Az IHI Közös Vállalkozás 2024-ben lezárta a hetedik keretprogramot, a tagok a hozzájárulási céljaiknak 90%-át érték el

3.4.11. A **3.4.1. táblázat** az IHI Közös Vállalkozás tagjainak a hetedik keretprogramra vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.4.1. táblázat. A tagok hozzájárulása a hetedik keretprogramhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)				A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Kiegészítő tevékenységek ⁽¹⁾	Összesen	Pénzbeli	Validált természetbeni hozzájárulások	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások	Kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD)	966,0	34,0	n.a.	1 000,0	938,4	n.a.	n.a.	n.a.	938,4	94%
Magánszektorbeli tagok	966,0	34,0	n.a.	1 000,0	21,9	836,5	0,2	n.a.	858,6	86%
Összesen	1 932,0	68,0	n.a.	2 000,0	960,3	836,5	0,2	n.a.	1 797,0	90%

(1) A kiegészítő tevékenységek kívül esnek a Számvevőszék ellenőrzési hatókörén.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.4.12. 2024-ben az IHI Közös Vállalkozás befejezte a hetedik keretprogram végrehajtását. Összességében a tagok hozzájárulási céljaik 90%-át bocsátották rendelkezésre.

A tagok 2024 végére a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljuk 81%-át érték el

3.4.13. A **3.4.2. táblázat** az IHI Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és 2024 végén a beszámolóikban szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.4.2. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont 2020 programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)				A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Kiegészítő tevékenységek ⁽¹⁾	Összesen	Pénzbeli	Validált természetbeni hozzájárulások	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások	Kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD)	1 595,4	42,6	n.a.	1 638,0	1 211,7	n.a.	n.a.	n.a.	1 211,7	74%
EFPIA és társult partnerek	1 595,4	42,6	n.a.	1 638,0	41,1	1 241,5	145,5	n.a.	1 428,1	87%
Összesen	3 190,8	85,2	n.a.	3 276,0	1 252,8	1 241,5	145,5	n.a.	2 639,8	81%

(1) A kiegészítő tevékenységek kívül esnek a Számvevőszék ellenőrzési hatókörén.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

Innovatív Egészségügy (IHI) Közös Vállalkozás

3.4.14. 2024 végéig az Unió összesen 1211,7 millió euró összegű pénzbeli hozzájárulást nyújtott (a cél 74%-a). Ugyanakkor a magánszektorbeli tagok mintegy 1428,1 millió euró értékű pénzbeli és természetbeni hozzájárulásról számoltak be (a cél 87%-a). A hozzájárulások összesített aránya 2024 végén 81% volt.

3.4.15. Az éves beszámoló szerint a Horizont 2020 projektek társfinanszírozására az Európai Unió az év végéig 1452 millió euró nyújtására vállalt jogi kötelezettséget (az operatív tevékenységekre vonatkozó cél 91%-a). Emellett a magánszektorbeli tagok természetbeni hozzájárulások formájában 1510 millió euróra vállaltak jogi kötelezettséget (az operatív tevékenységekre vonatkozó cél 95%-a).

A Horizont Európa program lassú indulása a hozzájárulások tényleges alakulását is befolyásolta

3.4.16. A **3.4.3. táblázat** az IHI Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.4.3. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont Európa programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)			A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Összesen	Validált pénzbeli hozzájárulások	Nem validált pénzbeli hozzájárulások	Validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD) ⁽²⁾	1 169,8	30,2	1 200,0	155,6	11,4	n.a.	n.a.	167,0	14%
Magánszektorbeli tagok és közreműködő partnerek	1 169,8	30,2	1 200,0	4,1	n.a.	7,0	51,9	63,0	5%
Összesen	2 339,6	60,4	2 400,0	159,7	11,4	7,0	51,9	230,0	10%

(1) Az operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKOP) és a kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKAA).
A Közös Vállalkozás szintjén az IKAA nem haladhatja meg a magánszektorbeli tagok összes természetbeni hozzájárulásának 40%-át.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.4.17. A Horizont Európa harmadik évének, 2024-nek a végére az Unió és a magánszektorbeli tagok együttesen a teljes hozzájárulási céljuk mintegy 10%-át érték el, ami a végrehajtás lassú indulásából adódott. A Közös Vállalkozás éves beszámolója szerint a magánszektorbeli tagok főként az IHI által finanszírozott projektekhez nyújtanak hozzájárulást. Mivel ezek a projektek versenypályázati értékelési eljárások eredményeként valósulnak meg, úgy véljük, hogy ezek a hozzájárulások eredményesen segítik elő a Közös Vállalkozás programcélkitűzéseinek elérését.

3.4.18. 2024 végéig az IHI csak 168 millió eurót (65%) használt fel a Horizont Európa keretében 2024-ben rendelkezésre álló 260 millió eurós kötelezettségvállalási előirányzatból (2023: 93%).

3.4.19. A Közös Vállalkozás kifejtette, hogy a Horizont Európa szabályainak módosításai és az egylépcsős pályázati felhívások számának növekedése miatt a 2022-ben közzétett első három pályázati felhívás keretében kevesebb jó minőségű pályázatot nyújtottak be. A 2023. évi fel nem használt kötelezettségvállalási előirányzatok jelentős részét (mintegy 72 millió euró) ezért a 2024. évi működési költségvetésbe csoportosították át. 2024-ben ezen átcsoportosított előirányzatok felhasználását tovább késleltette az ebben az évben a Horizont Európa kapcsán az Egyesült Királysággal kötött társulási megállapodás, eszerint ugyanis az Egyesült Királyság a 2021 és 2023 közötti időszakban nem volt jogosult a Horizont Európa keretében nyújtott finanszírozásra.

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.4.20. A Közös Vállalkozás által 2024-ben teljesített valamennyi időközi/záró kifizetésből és elszámolásból véletlenszerűen kiválasztott négy Horizont 2020 és Horizont Európa tranzakciót ellenőriztünk a végső kedvezményezettek szintjén, hogy felmérjük az IHI Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszereinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. Egy pénzügyi hatással járó hibát találtunk, amely részben – az órabérek helytelen kiszámítása és az alvállalkozói költségek helytelen figyelembevétele miatt – nem támogatható személyi költségekből, részben pedig a helytelen átváltási árfolyamokból eredt.

3.4.21. Az IHI Közös Vállalkozás 2023 végéig saját utólagos ellenőrzéseket végzett a hetedik keretprogram kiadásaira vonatkozóan. 2024-ben 2,1%-os végleges reprezentatív hibaarányról és 0,8%-os fennmaradó hibaarányról számolt be a hetedik keretprogram kiadásai kapcsán. A Horizont 2020 és a Horizont Európa utólagos ellenőrzéseit a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálat végezte. Az eredmények alapján a Közös Vállalkozás a Horizont 2020 kiadásai tekintetében (amelyek a 2024. évi összes kifizetésének mintegy 92%-át tették ki) 3,6%-os reprezentatív hibaarányról és 1,8%-os fennmaradó hibaarányról számolt be²⁰. Az összes 2024. évi kifizetés mintegy 8%-át kitevő Horizont Európa kiadásokra vonatkozóan még nem állnak rendelkezésre utólagos ellenőrzési eredmények.

²⁰ Az IHI Közös Vállalkozás 2024. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1. fejezet.

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

3.4.22. A *melléklet* áttekintést nyújt az IHI Közös Vállalkozás által a korábbi években megfogalmazott észrevételeink nyomán tett intézkedésekről.

Melléklet. A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrektíós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
1.	2023	Alacsony volt az igazgatási infrastrukturális kiadási költségvetés (2. cím) felhasználási aránya.	2024 végére az infrastrukturális és operatív kiadási költségvetés (2. cím) kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatainak a felhasználási aránya 91%-ra, illetve 81%-ra nőtt (2023: 69% és 67%).	Lezárt
2.	2023	Az egyik közbeszerzési eljárás pályázati és értékelési szakaszait érintő tervezési hiányosságok.	2024-ben a Közös Vállalkozás hasonló szolgáltatásokra vonatkozó intézményközi keretszerződést alkalmazott, és javította belsőkontroll-mechanizmusait.	Lezárt
3.	2023	Az üzletmenet-folytonossági terv (BCP) és a katasztrófa utáni helyreállítási terv (DRP) aktualitását veszítette.	2024-ben jóváhagyták az aktualizált közös üzletmenet-folytonossági tervet (BCP) és katasztrófa utáni helyreállítási tervet (DRP). Mindkét terv tesztelése a 2025. évi közös informatikai munkaprogram részét képezi.	Nyitott

Az IHI Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/IHI-Replies-SAR-JUS-2024/IHI-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

3.5. Tiszta Hidrogén (Tiszta H2) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.5.1. A [Tiszta Hidrogén \(Tiszta H2\) Közös Vállalkozás](#), amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra²¹. A Tiszta H2 Közös Vállalkozás az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai (FCH 1) Közös Vállalkozás helyébe lépett, amely a hetedik kutatási keretprogramon (FP7) belül, 2008 májusában jött létre a 2017. december 31-ig tartó időszakra²², majd működésének időtartamát 2014 májusában a Horizont 2020 program keretében meghosszabbították (FCH 2)²³. A 2023 és 2025 közötti időszakra a Tiszta H2 Közös Vállalkozás 200 millió eurót kap a RePowerEU keretből a Horizont Európa hatálya alá tartozó „hidrogénvölgyek” (integrált, a termeléstől a végső felhasználásig valamennyi szakaszt felölelő helyi ökoszisztémák) számának növelése céljából.

3.5.2. A Tiszta H2 egy üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai kutatással és innovációval foglalkozó köz-magán társulás. Tagjai a Bizottság (DG RTD) által képviselt Európai Unió, valamint az iparági szövetség (Hydrogen Europe) és a kutató intézetek szövetsége (Hydrogen Europe Research).

3.5.3. A Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatokat a [3.5.1. ábra](#) mutatja be.

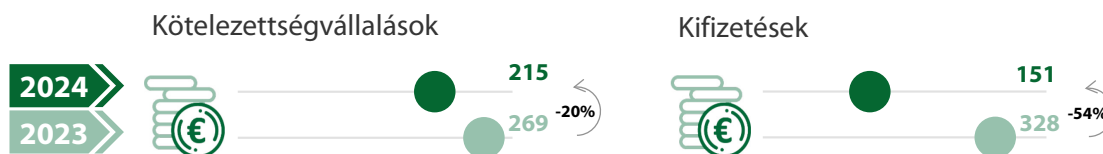
²¹ A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

²² A Tanács 521/2008/EK rendelete.

²³ A Tanács 559/2014/EU rendelete.

3.5.1. ábra. A Tiszta H2 Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*

Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)**

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, a Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak az ideiglenes alkalmazottak, a szerződéses alkalmazottak és a kirendelt nemzeti szakértők.

Forrás: A Közös Vállalkozástól származó adatok.

3.5.4. A kifizetési költségvetés (amelynek része a RePowerEU keretében biztosított 23 millió euró összegű finanszírozás) 2024. évi csökkenése abból adódik, hogy a Közös Vállalkozás 2023-ban csak egy pályázati felhívást tett közzé a Horizont Európa keretében (szemben a 2022. évi két pályázati felhívással). A kötelezettségvállalási költségvetés csökkenése a 2024. évi pályázati felhívások kisebb volumenének tudható be.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.5.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, a Tiszta Hidrogén (Tiszta H2) Közös Vállalkozás vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a 3.1. szakasz ismerteti. A 166. oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.5.6. A következőket ellenőriztük:

- a) a Tiszta H2 Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokról és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.5.7. Véleményünk szerint a Tiszta H2 Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.5.8. Véleményünk szerint a Tiszta H2 Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.5.9. Véleményünk szerint a Tiszta H2 Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

3.5.10. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a költségvetési gazdálkodásról

A magánszektorbeli tagok hozzájárulásai – főként a kiegészítő tevékenységek révén – meghaladták a Horizont 2020 program célkitűzését

3.5.11. A **3.5.1. táblázat** a Tiszta H2 Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.5.1. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont 2020 programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelvelet és a jogi határozatok alapján)				A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Kiegészítő tevékenységek ⁽¹⁾	Összesen	Pénzbeli	Validált természetbeni hozzájárulások	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások	Kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD)	646,0	19,0	n.a.	665,0	654,9	n.a.	n.a.	n.a.	654,9	98%
Magánszektorbeli tagok	76,0	19,0	285,0	380,0	18,2	79,7	48,5	1 039,1	1 185,5	312%
Összesen	722,0	38,0	285,0	1 045,0	673,1	79,7	48,5	1 039,1	1 840,4	176%

(1) A kiegészítő tevékenységek kívül esnek a Számvevőszék ellenőrzési hatókörén.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.5.12. Míg a magánszektorbeli tagok 1185 millió euró pénzbeli és természetbeni hozzájárulást nyújtottak, ami jelentősen meghaladja a minimális célt, ebből 1039,1 millió euró (körülbelül 88%) a Tiszta H2 Közös Vállalkozás által finanszírozott projektekhez közvetlenül nem kapcsolódó kiegészítő tevékenységekre irányult. Megjegyezzük, hogy mind az IKA, mind az IKOP esetében a Közös Vállalkozásnak hasonló szabályokat kell alkalmaznia a tanúsításra, a beszámolásra és a validálásra vonatkozóan. Mivel azonban a kiegészítő tevékenységekre nem ugyanazok az értékelési és nyomonkövetési szabályok vonatkoznak, mint a Közös Vállalkozás által finanszírozott, pályázati felhívások alapján végrehajtott tevékenységekre, véleményünk szerint fennáll a kockázat, hogy azok kevésbé lesznek eredményesek a Közös Vállalkozás programcélkitűzéseinek elérése szempontjából.

Tiszta Hidrogén (Tiszta H2) Közös Vállalkozás

A magánszektorbeli tagok Horizont Európa programhoz való hozzájárulása a kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások miatt már most meghaladja a célértéket

3.5.13. A **3.5.2. táblázat** a Tiszta H2 Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont Európa programhoz való hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.5.2. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont Európa és azon belül a RePowerEU programokhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)			A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Összesen	Validált pénzbeli hozzájárulások	Nem validált pénzbeli hozzájárulások	Validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD) ⁽²⁾	1 184,8	30,2	1 215,0	369,1	60,5	n.a.	n.a.	429,6	35%
Magánszektorbeli tagok ⁽²⁾	984,8	30,2	1 015,0	0,0	n.a.	1 438,0	719,9	2 157,9	213%
Összesen	2 169,6	60,4	2 230,0	369,1	60,5	1 438,0	719,9	2 587,5	116%

(1) Az operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKOP) és a kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKAA).

(2) Beleértve a RePowerEU-ból származó 200 millió eurót, az Egyesült Királyság hozzájárulását (39 millió euró) és a Horizont Európa félidei csökkentését (24 millió euró).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.5.14. A Horizont Európa harmadik évének, 2024-nek a végére az Unió és a magánszektorbeli tagok együttesen már a teljes hozzájárulási céljuk mintegy 116%-át elérték. A magánszektorbeli tagok 2157,9 millió euró összegű pénzbeli és természetbeni hozzájárulásai jelentősen meghaladták a minimális célt, mivel – a Közös Vállalkozás éves beszámolója szerint – ezen összeg majdnem teljes egészében a Tiszta H2 Közös Vállalkozás által finanszírozott projektekhez közvetlenül nem kapcsolódó kiegészítő tevékenységekre irányult.

Hiányosságok az igazgatási kiadások költségvetési tervezésében és végrehajtásában

3.5.15. A Közös Vállalkozás 2024. évi személyzeti kiadási költségvetésében (1. cím) a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 83%-ra, illetve 73%-ra csökkent (2023: 87% és 86%). Az infrastrukturális és működési költségvetésben (2. cím) szintén csökkent a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya, mégpedig 58%-ra (2023: 61%). Ennek eredményeként a fel nem használt és a következő évi igazgatási költségvetésbe átcsoportosítandó igazgatási kifizetési előirányzatok összege 1,8 millió euróról 3 millió euróra nőtt, ami a 2025. évi teljes tervezett igazgatási költségvetés (1. és 2. cím) mintegy egyharmadának felel meg.

3.5.16. Az infrastrukturális és működési költségvetés (2. cím) tekintetében a Tiszta H2 Közös Vállalkozás először nem az előző évről áthozott 1,6 millió euró összegű kifizetési előirányzatot használta fel, ami ellentétben **pénzügyi szabályzata** 6. cikkének (5) bekezdésével.

3.5.17. A 2024. évi éves beszámoló a fel nem használt igazgatási kifizetési előirányzatok növekedését főként a munkaerő-felvétellel kapcsolatos késedelmeknek (1. cím), valamint a felújítási és műszaki szolgáltatási szerződések késedelmes végrehajtásának (2. cím) tulajdonítja. Ez azonban csak részben ad magyarázatot arra, hogy a végrehajtás hiánya miért érte el a 3 millió eurót, ami akár a Közös Vállalkozás költségvetési tervezésével, illetve a végrehajtással kapcsolatos strukturális problémáknak is betudható.

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.5.18. A Közös Vállalkozás által 2024-ben teljesített valamennyi időközi/záró kifizetésből és elszámolásból véletlenszerűen kiválasztott három Horizont 2020 és Horizont Európa tranzakciót ellenőriztünk a végső kedvezményezettek szintjén, hogy felmérjük a Tiszta H2 Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszereinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. Egy pénzügyi hatással járó hibát találtunk, amely nem támogatható személyi költségekből és a berendezésekkel kapcsolatos nem támogatható költségekből eredt (előbbi az alvállalkozói költségek nem megfelelő beszámítása miatt, utóbbi az értékcsökkenés helytelen kiszámítása miatt).

3.5.19. A Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának utólagos ellenőrzési eredményei alapján a Tiszta H2 Közös Vállalkozás a Horizont 2020 kiadásai tekintetében (amelyek a 2024. évi összes kifizetésének mintegy 53%-át tették ki) 2,8%-os reprezentatív hibaarányról és 0,5%-os fennmaradó hibaarányról számolt be²⁴. Az összes 2024. évi kifizetés mintegy 40%-át kitevő Horizont Európa kiadásokra vonatkozóan még nem állnak rendelkezésre utólagos ellenőrzési eredmények.

Egyéb témakörökkel kapcsolatos észrevételek

3.5.20. 2024-ben kiadott különjelentésünkben²⁵ azt ajánlottuk a Bizottságnak, hogy figyelembe véve a változó körülményeket, vizsgálja felül a hidrogénnel kapcsolatos iparpolitikájára vonatkozó uniós megközelítést. A jelentés elkészítéséhez a Tiszta H2 Közös Vállalkozás ellenőrzésére is sor került. A Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS) szintén ellenőrzést végzett, amelynek keretében értékelte a Tiszta H2 által a hidrogénkutatásban rejlő

²⁴ A Tiszta H2 Közös Vállalkozás 2024. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1. fejezet.

²⁵ A Számvevőszék 11/2024. sz. különjelentése: „Az Unió megújuló hidrogénnel kapcsolatos iparpolitikája: A jogi keretet nagyrészt elfogadták – ideje valós körülmények között értékelni az alkalmazást”.

Tiszta Hidrogén (Tiszta H2) Közös Vállalkozás

szinergiák feltárása, kiaknázása, nyomon követése és az azokról való beszámolás érdekében bevezetett folyamatok kialakítását és végrehajtását. A hidrogénnel kapcsolatos uniós és tagállami kezdeményezések megnövekedett száma, mérete és összetettsége miatt az IAS azt ajánlotta, hogy igazgatótanácsának iránymutatása mellett a Tiszta H2 Közös Vállalkozás dolgozzon ki hivatalos eljárásokat és iránymutatásokat a hidrogénkutatásban rejlő lehetséges szinergiák feltárásának és kiaknázásának optimalizálása érdekében.

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

3.5.21. A *melléklet* áttekintést nyújt a Tiszta H2 Közös Vállalkozás által a korábbi években megfogalmazott észrevételeink nyomán tett intézkedésekről.

Melléklet. A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
1.	2022, 2023	A Horizont 2020 kapcsán alacsony volt a kifizetési költségvetés felhasználási aránya.	2024-ben a Horizont 2020 kifizetési költségvetésének felhasználási aránya 72%-ra nőtt (2023: 69%).	Lezárt
2.	2022, 2023	Alacsony volt az igazgatási kötelezettségvállalási és az infrastrukturális kifizetési költségvetés (2. cím) felhasználási aránya.	Ez a helyzet 2024-ben is fennállt, sőt az adminisztratív infrastrukturális kifizetések (2. cím) és a bérkiadások (1. cím) esetében tovább romlott (lásd: 3.5.15. és 3.5.16. bekezdés).	Nyitott
3.	2023	Az üzletmenet-folytonossági terv (BCP) és a katasztrófa utáni helyreállítási terv (DRP) aktualitását veszítette.	2024-ben jóváhagyták az aktualizált közös üzletmenet-folytonossági tervet (BCP) és katasztrófa utáni helyreállítási tervet (DRP). Mindkét terv tesztelése a 2025. évi közös informatikai munkaprogram részét képezi.	Nyitott
4.	2023	Nincs az érzékeny funkciókra vonatkozó belsőkontroll-politika.	A Tiszta H2 Közös Vállalkozás 2024-ben belsőkontroll-politikát vezetett be az érzékeny funkciókra vonatkozóan.	Lezárt

Tiszta Hidrogén (Tiszta H₂) Közös Vállalkozás

A Tiszta H₂ Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2024/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

3.6. Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.6.1. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozást, amelynek székhelye Brüsszelben található, 2023 szeptemberében hozták létre a Horizont Európa és a Digitális Európa program keretében a 2031. december 31-ig tartó időszakra, az egységes alap-jogiaktus²⁶ módosításával. A Közös Vállalkozás a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák (KDT) Közös Vállalkozás helyébe lépett, amelyet a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében hoztak létre²⁷.

3.6.2. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás előmozdítja az innovatív új generációs félvezető technológiák fejlesztését és megerősíti az európai csipgyártási kapacitást az [Európai Csipkezdemenyezés](#) keretében. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG CNECT) képvisel, a [részt vevő államok](#), valamint három iparszövetség.

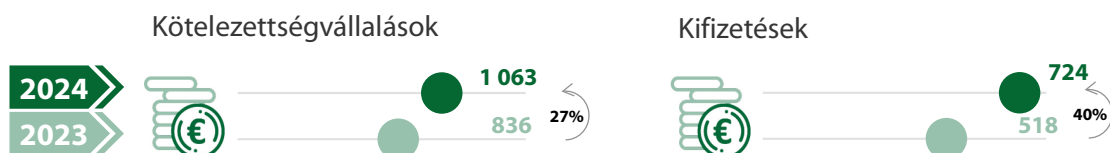
3.6.3. A Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatokat a [3.6.1. ábra](#) mutatja be.

²⁶ A Tanács (EU) 2023/1782 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról szóló (EU) 2021/2085 rendeletnek a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás tekintetében történő módosításáról.

²⁷ A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete.

3.6.1. ábra. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*

Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)**

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, a Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak az ideiglenes alkalmazottak és a szerződéses alkalmazottak.

Forrás: A Közös Vállalkozástól származó adatok.

3.6.4. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2024. évi kötelezettségvállalási és kifizetési költségvetésének növekedése a Közös Vállalkozás által 2024-ben közzétett 14 Horizont Európa és Digitális Európa pályázati felhívásból, valamint a Horizont Európa projektekre vonatkozó fel nem használt kifizetési előirányzatok jelentős szintjéből adódik, amelyeket a Közös Vállalkozás a 2024. évi kifizetési költségvetésbe csoportosított át.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.6.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a 3.1. szakasz ismerteti. A 166. oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.6.6. A következőket ellenőriztük:

- a) a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokról és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.6.7. Véleményünk szerint a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.6.8. Véleményünk szerint a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.6.9. Véleményünk szerint a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás

3.6.10. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.**Észrevételek a költségvetési gazdálkodásról**

Mivel a Horizont 2020 a végső szakaszába lép, a részt vevő államok nem fogják tudni elérni hozzájárulási céljukat

3.6.11. A **3.6.1. táblázat** a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.6.1. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont 2020 programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)				A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Kiegészítő tevékenységek ⁽¹⁾	Összesen	Pénzbeli	Validált természetbeni hozzájárulások	Becsült, nem validált természetbeni hozzájárulások	Kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG CNCT)	1 169,7	15,3	n.a.	1 185,0	1 173,0	n.a.	n.a.	n.a.	1 173,0	99%
Magánszektorbeli tagok	1 617,5	40,0	n.a.	1 657,5	25,6	721,6	973,9	n.a.	1 721,1	104%
Részt vevő államok	1 170,0	n.a.	n.a.	1 170,0	n.a.	739,8	171,1	n.a.	910,9	78%
Összesen	3 957,2	55,3	n.a.	4 012,5	1 198,6	1 461,4	1 145,0	n.a.	3 805,0	95%

(1) A kiegészítő tevékenységek kívül esnek a Számvevőszék ellenőrzési hatókörén.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.6.12. 2024 végére az Unió és a magánszektorbeli tagok együttesen a teljes hozzájárulási céljuk mintegy 95%-át elérték. Az Unió 1173 millió euró összegű pénzbeli hozzájárulása közel volt a kitűzött célhoz (99%). A magánszektorbeli tagok 1721,1 millió euró összegű pénzbeli és természetbeni hozzájárulásai még kissé meg is haladták a célértéket. A Közös Vállalkozásnak azonban még validálnia kell 973,9 millió euró összegű, a magánszektorbeli tagok által bejelentett, operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulást (a vonatkozó cél 57%-a). Ennek oka, hogy a Közös Vállalkozás csak akkor tudja kiszámítani és validálni a magánszektorbeli tagok természetbeni hozzájárulásainak összegét, ha mind a Közös Vállalkozás, mind a részt vevő államok teljesítették az összes társfinanszírozási kifizetést, és a Közös Vállalkozás megkapta valamennyi projektlezáró tanúsítványt.

3.6.13. 2024 végére a részt vevő tagállamok együttesen az összesített hozzájárulási céljuk 78%-át érték el. A Közös Vállalkozásnak a Horizont 2020 keretében kötött támogatási megállapodások tagállami finanszírozásának összegéről szóló legutóbbi határozata szerint azonban a részt vevő államok csak legfeljebb 981,9 millió euró összegre vállaltak kötelezettséget. A program végére tehát az eredeti 1170 millió eurós célnak csak 84%-át fogják teljesíteni.

Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás

A Digitális Európa lassú indulása késleltette a hozzájárulási célok elérését

3.6.14. 2024-ben a Digitális Európa kifizetéseinek végrehajtási aránya még mindig nagyon alacsony, 6%-os volt. A Közös Vállalkozás kifejtette, hogy ez az üzemeltetési és a közös közbeszerzési megállapodások késedelmes aláírásának tudható be, ami miatt az eszközök megvásárlására és a kifizetések teljesítésére vonatkozó szerződések megkötését 2025-re halasztották.

3.6.15. A **3.6.2. táblázat** a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges és validált (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.6.2. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont Európa és a Digitális Európa programokhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)			A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Összesen	Validált pénzbeli hozzájárulások	Nem validált pénzbeli hozzájárulások	Validált természetbeni hozzájárulások ⁽²⁾	Becsült, nem validált természetbeni hozzájárulások ⁽²⁾	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG CNCT) ⁽²⁾	4 192,7	62,3	4 255,0	729,3	325,4	n.a.	n.a.	1 054,7	25%
Magánszektorbeli tagok	2 511,1	26,3	2 537,4	3,6	n.a.	0,0	312,0	315,6	12%
Részt vevő államok	4 101,2	n.a.	4 101,2	n.a.	n.a.	104,4	684,5	788,9	19%
Összesen	10 805,0	88,6	10 893,6	732,9	325,4	104,4	996,5	2 159,2	20%

(1) Beleértve a) legfeljebb 2 720 millió eurót a Horizont Európa programból, levonva 65 millió eurót (félidei csökkentés), hozzáadva 145 millió eurót (az Egyesült Királyság hozzájárulása); b) legfeljebb 1 450 millió eurót a Digitális Európa programból.

(2) Kizárólag az operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKOP).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.6.16. 2024-nek, a Horizont Európa harmadik évének és a Digitális Európa végrehajtása első évének a végére az Unió, a magánszektorbeli tagok és a részt vevő államok az összesített hozzájárulási céljuknak csak mintegy 20%-át érték el, elsősorban a Digitális Európa tevékenységek végrehajtásának lassú üteme miatt (lásd: **3.6.14.** bekezdés).

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.6.17. A Közös Vállalkozás által 2024-ben teljesített valamennyi időközi/záró kifizetésből és elszámolásból véletlenszerűen kiválasztott négy Horizont 2020, Horizont Európa és Digitális Európa tranzakciót ellenőriztünk a végső kedvezményezettek szintjén, hogy felmérjük a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszereinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. Egy pénzügyi hatással járó hibát találtunk, amely az órabérek helytelen kiszámítása miatt nem támogatható személyi költségekből eredt.

3.6.18. A Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának utólagos ellenőrzési eredményei alapján a Közös Vállalkozás a Horizont 2020 kiadásai tekintetében (amelyek a 2024. évi összes kifizetésének mintegy 48%-át tették ki) 2,2%-os reprezentatív hibaarányról és 0,9%-os fennmaradó hibaarányról számolt be²⁸. A – szintén az összes 2024. évi kifizetés mintegy 48%-át kitevő – Horizont Európa és Digitális Európa kiadásokra vonatkozóan még nem állnak rendelkezésre utólagos ellenőrzési eredmények.

Egyéb témakörökkel kapcsolatos észrevételek

3.6.19. Egy 2025 első negyedévében kiadott különjelentésünkben²⁹ azt ajánlottuk, hogy a Bizottság sürgősen értékelje valós körülmények között a mikrocsipekre vonatkozó jelenlegi stratégiát, és mielőbb kezdje meg a következő félvezető-stratégia előkészítését. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozásnak, amelyet azzal a céllal hoztak létre, hogy előmozdítsa Európa integrált félvezető-technológiákkal kapcsolatos tervezési kapacitásának növelését, szükség esetén támogatnia kell a Bizottságot ezen ajánlás végrehajtásában.

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

3.6.20. A [melléklet](#) áttekintést nyújt a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás által a korábbi években megfogalmazott észrevételeink nyomán tett intézkedésekről.

²⁸ A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2024. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1.1. fejezet.

²⁹ 12/2025. sz. különjelentés: Az Európai Unió mikrocsip-stratégiája: A megvalósítás elfogadhatóan halad előre, de valószínűtlen, hogy pusztán a csipekről szóló jogszabály révén teljesülhet a Digitális évtized szakpolitikai program igen ambíciózus célja.

Melléklet. A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
1.	2022, 2023	Alacsony volt az operatív kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya.	Ez a helyzet még 2024-ben is fennállt (lásd: 3.6.14. bekezdés).	Nyitott
2.	2023	Készpénztöbblet felhalmozása.	A Közös Vállalkozás készpénztöbblete a 2023 végi 438 millió euróról egy évvel későbbre 479 millió euróra nőtt.	Nyitott
3.	2023	Az egyik közbeszerzési eljárás pályázati és pénzügyi értékelési szakaszait érintő tervezési hiányosságok.	2024-ben a Közös Vállalkozás aktualizálta pályázati dokumentációját, megerősítette közbeszerzési csoportját, és megkezdte a Bizottság közös közbeszerzési irányítási eszközének használatát.	Lezárt
4.	2023	Az üzletmenet-folytonossági terv (BCP) és a katasztrófa utáni helyreállítási terv (DRP) aktualitását veszítette.	2024-ben jóváhagyták az aktualizált közös üzletmenet-folytonossági tervet (BCP) és katasztrófa utáni helyreállítási tervet (DRP). Mindkét terv tesztelése a 2025. évi közös informatikai munkaprogram részét képezi.	Nyitott
5.	2023	Nincs az érzékeny funkciókra vonatkozó belsőkontroll-politika.	A Közös Vállalkozás 2024 júniusában az érzékeny funkciók irányítására vonatkozó politikát fogadott el.	Lezárt

Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
6.	2023	Nem követik nyomon a volt vezető beosztású alkalmazottak szakmai tevékenységét.	A vezető beosztású alkalmazottak munkaviszony megszűnése utáni tevékenységének nyomonkövetését a Közös Vállalkozás mindeddig még nem kezdte meg.	Nyitott

Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás

A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Chips-Replies-SAR-JUS-2024/Chips-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

3.7. Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság (CBE) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.7.1. A Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság (CBE) Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra³⁰. A Közös Vállalkozás a Bioalapú Iparágak (BBI) Közös Vállalkozás helyébe lépett, amelyet a Horizont 2020 programon belül, 2014 májusában hoztak létre³¹.

3.7.2. A CBE Közös Vállalkozás a fenntartható és versenyképes, körforgásos bioalapú iparágakat célzó kutatásra és innovációra összpontosító köz-magán társulás. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG RTD, DG AGRI és DG GROW) képvisel, valamint a Bio-based Industries Consortium (a bioalapú iparágak konzorciuma) által képviselt ágazati partnerek.

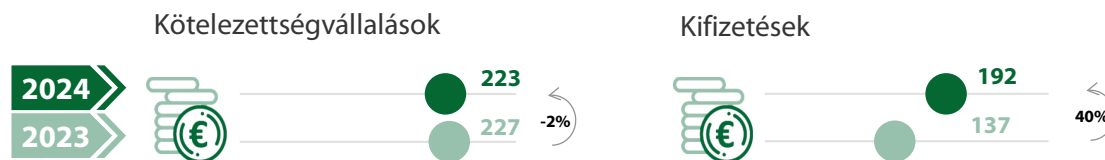
3.7.3. A Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatokat a **3.7.1. ábra** mutatja be.

³⁰ A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

³¹ A Tanács 560/2014/EU rendelete.

3.7.1. ábra. Az CBE Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*

Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)**

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, a Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak az ideiglenes alkalmazottak és a szerződéses alkalmazottak.

Forrás: A Közös Vállalkozástól származó adatok.

3.7.4. A 2024. évi kifizetési költségvetés növekedése a Horizont Európa 2023. évi pályázati felhívása keretében vissza nem térítendő támogatásban részesülő projektek előfinanszírozásából adódik.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.7.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság (CBE) Közös Vállalkozás vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a **3.1.** szakasz ismerteti. A **166.** oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.7.6. A következőket ellenőriztük:

- a CBE Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokról és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.7.7. Véleményünk szerint a CBE Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közsféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.7.8. Véleményünk szerint a CBE Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.7.9. Véleményünk szerint a CBE Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

3.7.10. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a költségvetési gazdálkodásról

A Horizont 2020 esetében a magánszektorbeli tagok jelentős mértékben támaszkodtak a kiegészítő tevékenységekhez való hozzájárulásukra

3.7.11. A **3.7.1. táblázat** a CBE Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.7.1. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont 2020 programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet és jogi határozatok alapján)				A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek ⁽¹⁾	Igazgatási költségek	Kiegészítő tevékenységek ⁽²⁾	Összesen	Pénzbeli	Validált természetbeni hozzájárulások	Becsült, nem validált természetbeni hozzájárulások	Kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD)	816,1	18,9	n.a.	835,0	783,5	n.a.	n.a.	n.a.	783,5	94%
Magánszektorbeli tagok	266,6	18,9	2 444,5	2 730,0	22,0	104,2	44,2	2 353,6	2 524,0	92%
Összesen	1 082,7	37,8	2 444,5	3 565,0	805,5	104,2	44,2	2 353,6	3 307,5	93%

(1) Az uniós és magánszektorbeli tagok pénzbeli hozzájárulási célértékei, 140 millió euróval csökkentve. A magánszektorbeli tagok természetbeni hozzájárulási célértékei a Közös Vállalkozás éves munkaprogramja alapján.

(2) A kiegészítő tevékenységek kívül esnek a Számvevőszék ellenőrzési hatókörén. A legalább 2 730 millió euró összegű teljes minimális hozzájárulási kötelezettség teljesítése érdekében a magánszektorbeli tagokra vonatkozó 1 755 millió eurós minimális célösszeget 2 444,5 millió euróra emelték.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.7.12. 2024 végéig az Unió és a magánszektorbeli tagok 3307,5 millió euró összegű pénzbeli és természetbeni hozzájárulást nyújtottak (a teljes összesített céljuk mintegy 93%-a). A magánszektorbeli tagok által bejelentett pénzbeli és természetbeni hozzájárulásokból azonban 2353,6 millió euró (92%) a CBE Közös Vállalkozás által finanszírozott projektekkel közvetlenül nem összefüggő kiegészítő tevékenységekhez kapcsolódik. Emellett a magánszektorbeli tagok operatív tevékenységekhez nyújtott validált természetbeni hozzájárulásainak összege az előző évi alacsony szinten stagnált (104,2 millió euró, a cél 40%-a).

A Horizont Európa lassú indulása késleltette a hozzájárulási célok elérését

3.7.13. A **3.7.2. táblázat** a CBE Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont Európa-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.7.2. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont Európa programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)			A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Összesen	Validált pénzbeli hozzájárulások	Nem validált pénzbeli hozzájárulások	Validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD) ⁽²⁾	1 002,5	23,5	1 026,0	214,8	31,9	n.a.	0,0	246,7	24%
Magánszektorbeli tagok ⁽²⁾	1 002,5	23,5	1 026,0	3,4	n.a.		120,7	124,1	12%
Összesen	2 005,0	47,0	2 052,0	218,2	31,9	0,0	120,7	370,8	18%

(1) Az operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKOP) és a kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKAA).

(2) Beleértve az Egyesült Királyság hozzájárulását (50 millió euró) és a Horizont Európa félidei csökkentését (24 millió euró).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.7.14. A program harmadik évének, 2024-nek a végére az Unió és a magánszektorbeli tagok együttesen az összesített hozzájárulási céljuk csupán mintegy 18%-át érték el, ami a végrehajtás lassú indulásából adódott. Emellett csakúgy, mint a Horizont 2020 esetében, a Közös Vállalkozás ebben az esetben is nagymértékben függ a CBE Közös Vállalkozás által finanszírozott projektekhez közvetlenül nem kapcsolódó kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulásoktól, amelyek – a Közös Vállalkozás éves beszámolója szerint – elérik a 108,8 millió eurót, azaz a magánszektorbeli tagi hozzájárulások 88%-át.

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.7.15. A Közös Vállalkozás által 2024-ben teljesített valamennyi időközi/záró kifizetésből és elszámolásból véletlenszerűen kiválasztott két Horizont 2020 és Horizont Európa tranzakciót ellenőriztünk a végső kedvezményezettek szintjén, hogy felmérjük a Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszereinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. Egy pénzügyi hatással járó hibát találtunk, amely az órabérek helytelen kiszámítása és az el nem számolható munkaórák és értékcsökkenési költségek miatt nem támogatható személyi költségekből eredt.

3.7.16. A Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának utólagos ellenőrzési eredményei alapján a CBE Közös Vállalkozás a Horizont 2020 kiadásai tekintetében (amelyek a 2024. évi összes kifizetésének mintegy 94%-át tették ki) 1,8%-os reprezentatív hibaarányról és 1,3%-os fennmaradó hibaarányról számolt be³². 2024 végéig a Közös Vállalkozás nem teljesített időközi kifizetéseket, illetve nem számolt el előlegeket a Horizont Európa projektjei kapcsán.

³² A CBE Közös Vállalkozás 2024. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1.2. fejezet.

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

3.7.17. A *melléklet* áttekintést nyújt a CBE Közös Vállalkozás által a korábbi években megfogalmazott észrevételeink nyomán tett intézkedésekről.

Melléklet. A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
1.	2021, 2022, 2023	A Horizont 2020 célértékének növelése a magánszektorbeli tagok kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulásaira vonatkozóan, a Közös Vállalkozás operatív tevékenységeihez nyújtott természetbeni hozzájárulásokra vonatkozó indikatív célérték csökkentésének ellensúlyozása céljából.	2024 végére a magánszektorbeli tagok együttesen az összesített pénzübeli és természetbeni hozzájárulási céljuk 93%-át érték el. Ennek az összegnek azonban mintegy 86%-a a Közös Vállalkozás kutatási programján kívüli kiegészítő tevékenységekhez kapcsolódott (lásd: 3.7.12. bekezdés).	Nyitott
2.	2022, 2023	Alacsony volt a személyzeti kiadások kifizetési költségvetésének (1. cím) végrehajtási aránya.	2024-ben a személyzeti kiadások kifizetési költségvetésének (1. cím) végrehajtási aránya 94% volt (2023: 57%).	Lezárt
3.	2023	Az üzletmenet-folytonossági terv (BCP) és a katasztrófa utáni helyreállítási terv (DRP) aktualitását veszítette.	2024 decemberében jóváhagyták az aktualizált közös üzletmenet-folytonossági tervet (BCP) és katasztrófa utáni helyreállítási tervet (DRP). Mindkét terv tesztelése a 2025. évi közös informatikai munkaprogram részét képezi.	Nyitott

Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság (CBE) Közös Vállalkozás

A CBE Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/CBE-Replies-SAR-JUS-2024/CBE-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

3.8. Európai Vasút (EU-Rail) Közös Vállalkozás

Bevezetés

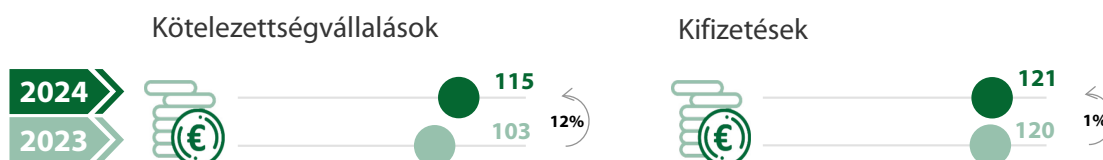
3.8.1. Az Európai Vasút (EU-Rail) Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra³³. A Közös Vállalkozás a Shift2Rail (S2R) Közös Vállalkozás helyébe lépett, amelyet a Horizont 2020 programon belül, 2014 júniusában hoztak létre³⁴.

3.8.2. Az EU-Rail a vasúti ágazatban tevékenykedő kutatási és innovációs köz-magán társulás. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG MOVE és DG RTD) képvisel, valamint különböző vasúti ágazati partnerek (többek között vasútberendezés-gyártók, vasúttársaságok, pályahálózat-működtetők és kutatóközpontok).

3.8.3. A Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatokat a **3.8.1. ábra** mutatja be.

3.8.1. ábra. Az EU-Rail Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*

Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)**

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, a Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak az ideiglenes alkalmazottak, a szerződéses alkalmazottak és a kirendelt nemzeti szakértők.

Forrás: A Közös Vállalkozástól származó adatok.

³³ A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

³⁴ A Tanács 642/2014/EU rendelete.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.8.4. Ellenőrzési koncepciókat, véleményünk alapját, a Európai Vasút (EU-Rail) Közös Vállalkozás vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a **3.1.** szakasz ismerteti. A **166.** oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.8.5. A következőket ellenőriztük:

a) az EU-Rail Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.8.6. Véleményünk szerint az EU-Rail Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.8.7. Véleményünk szerint az EU-Rail Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.8.8. Véleményünk szerint az EU-Rail Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

3.8.9. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a költségvetési gazdálkodásról

Az EU-Rail Közös Vállalkozás 2024-ben lezárta a Horizont 2020-ból származó finanszírozásokat, és valamennyi tag elérte vagy meghaladta a hozzájárulási céljait

3.8.10. A **3.8.1. táblázat** az EU-Rail Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

Európai Vasút (EU-Rail) Közös Vállalkozás

3.8.1. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont 2020 programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)				A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Kiegészítő tevékenységek ⁽¹⁾	Összesen	Pénzbeli	Validált természetbeni hozzájárulások	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások	Kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG Move)	384,5	13,5	0,0	398,0	398,0	0,0	0,0	0,0	398,0	100%
Magánszektorbeli tagok	336,5	13,5	120,0	470,0	13,5	362,1	0,0	267,6	643,2	137%
Összesen	721,0	27,0	120,0	868,0	411,5	362,1	0,0	267,6	1 041,2	120%

(1) A kiegészítő tevékenységek kívül esnek a Számvevőszék ellenőrzési hatókörén.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.8.11. A program záróévének, 2024-nek a végén a magánszektorbeli tagok hozzájárulásai jelentősen túllépték a célértéket. Összességében a tagok 20%-kal haladták meg a finanszírozási rendeletben meghatározott összesített célt.

Az EU-Rail Közös Vállalkozás megfelelően halad a Horizont Európa végrehajtása és a tagok hozzájárulásai terén

3.8.12. A **3.8.2. táblázat** az EU-Rail Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.8.2. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont Európa programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)			A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Összesen	Validált pénzbeli hozzájárulások	Nem validált pénzbeli hozzájárulások	Validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD) ⁽²⁾	591,0	24,0	615,0	215,7	45,2	n.a.	n.a.	260,9	42%
Magánszektorbeli tagok ⁽²⁾	591,0	24,0	615,0	8,4	n.a.	163,1	95,3	266,8	43%
Összesen	1 182,0	48,0	1 230,0	224,1	45,2	163,1	95,3	527,7	43%

(1) Az operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKOP) és a kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKAA).

(2) Beleértve az Egyesült Királyság hozzájárulását (29 millió euró) és a Horizont Európa félidei csökkentését (14 millió euró).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.8.13. A program harmadik évének, 2024-nek a végére az Unió és a magánszektorbeli tagok együttesen már az összesített hozzájárulási céljuk mintegy 43%-át érték. Az Unió összesen 260,9 millió euró összegű pénzbeli hozzájárulást nyújtott (a cél 42%-a). A magánszektorbeli tagok körülbelül 266,8 millió euró összegű pénzbeli és természetbeni hozzájárulást jelentettek be (a cél 43%-a). Ebből az összegből a Közös Vállalkozás éves beszámolója szerint 166,8 millió euró (63%) az EU-Rail Közös Vállalkozás kutatási programon kívüli kiegészítő tevékenységeihez kapcsolódott.

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.8.14. A Közös Vállalkozás által 2024-ben teljesített valamennyi időközi/záró kifizetésből és elszámolásból véletlenszerűen kiválasztott két Horizont 2020 és Horizont Európa tranzakciót ellenőriztünk a végső kedvezményezettek szintjén, hogy felmérjük a Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszereinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. A két tranzakció egyikében sem állapítottunk meg hibát.

3.8.15. A Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának utólagos ellenőrzési eredményei alapján az EU-Rail Közös Vállalkozás a Horizont 2020 kiadásai tekintetében (amelyek a 2024. évi összes kifizetésének mintegy 92%-át tették ki) 1,9%-os reprezentatív hibaarányról és 0,7%-os fennmaradó hibaarányról számolt be³⁵. Az összes 2024. évi kifizetés mintegy 3%-át kitevő Horizont Európa kiadásokra vonatkozóan – ahol az EU-Rail kizárólag átalányösszegű támogatásokat alkalmaz – még nem állnak rendelkezésre utólagos felülvizsgálati eredmények. Az elmúlt években végrehajtott egyösszegű kifizetések ellenőrzése során nem tártunk fel hibákat.

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

3.8.16. A [melléklet](#) áttekintést nyújt az EU-Rail Közös Vállalkozás által a korábbi években megfogalmazott észrevételeink nyomán tett intézkedésekről.

³⁵ Az EU-Rail Közös Vállalkozás 2024. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4. fejezet.

Melléklet. A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
1.	2021, 2022, 2023	A Horizont 2020 kapcsán alacsony volt az operatív kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya.	2024 végére a Horizont 2020 végrehajtási aránya 88% volt (2023: 67%), és ennek köszönhetően az EU-Rail Közös Vállalkozás le tudta zárni Horizont 2020 projektjeit.	Lezárt
2.	2023	Az üzletmenet-folytonossági terv (BCP) és a katasztrófa utáni helyreállítási terv (DRP) aktualitását veszítette.	2024 decemberében jóváhagyták az aktualizált közös üzletmenet-folytonossági tervet (BCP) és katasztrófa utáni helyreállítási tervet (DRP). Mindkét terv tesztelése a 2025. évi közös informatikai munkaprogram részét képezi.	Nyitott

Az EU-Rail Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2024/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

3.9. Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.9.1. Az [Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika \(EuroHPC\) Közös Vállalkozás](#), amelynek székhelye Luxembourgban van, 2018 októberében jött létre a 2026. december 31-ig tartó időszakra³⁶. 2021 júliusában a Tanács új alapító rendeletet fogadott el, amely a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretbe tartozó programok keretében, a 2033. december 31-ig tartó időszakra meghosszabbította a Közös Vállalkozás működésének időtartamát és kibővítette hatáskörét³⁷. 2024-ben a Tanács a Bizottság javaslata alapján módosította a Közös Vállalkozás alapító rendeletét, és egy olyan, gyárak fejlesztésére vonatkozó további célkitűzést is bevezetett, amelynek célja, hogy megerősítse Európa vezető szerepét a mesterséges intelligencia területén³⁸.

3.9.2. Az EuroHPC Közös Vállalkozás egy köz-magán társulás, amely lehetővé teszi az erőforrásoknak a nagy teljesítményű számítástechnika fejlesztése és telepítése érdekében történő európai szintű egyesítését. Tagjai a Bizottság (DG CNECT) által képviselt Európai Unió, a [részt vevő államok](#) és három magánszférabeli tag: a Nagy Teljesítményű Számítástechnika Európai Technológiai Platformja, a Big Data Value Szövetség és az Európai Kvantumipari Konzorcium.

³⁶ A [Tanács \(EU\) 2018/1488 rendelete](#) az európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás létrehozásáról.

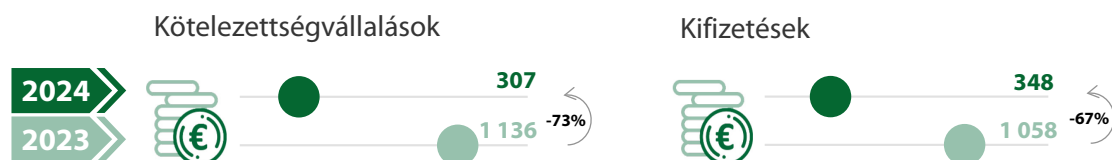
³⁷ A [Tanács \(EU\) 2021/1173 rendelete](#) az európai nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó közös vállalkozás létrehozásáról és az (EU) 2018/1488 rendelet hatályon kívül helyezéséről.

³⁸ A [Tanács \(EU\) 2024/1732 rendelete](#) az (EU) 2021/1173 rendeletnek egy induló vállalkozásokat érintő, Európa vezető szerepének a megbízható mesterséges intelligencia területén való megerősítését célzó EuroHPC-kezdményezés tekintetében történő módosításáról.

3.9.3. A Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatokat a **3.9.1. ábra** mutatja be.

3.9.1. ábra. Az EuroHPC Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*

Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)**

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, a Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak az ideiglenes alkalmazottak és a szerződéses alkalmazottak.

Forrás: A Közös Vállalkozástól származó adatok.

3.9.4. A kötelezettségvállalásokra és kifizetésekre vonatkozó, jelentősen csökkentett 2024. évi költségvetés az új MI-beruházási projektek előkészítése terén elvégzett munkát tükrözi. 2024 szeptemberében a Közös Vállalkozás két nagyszabású pályázati felhívást tett közzé MI-gyárak létrehozására. E projektek finanszírozása érdekében el kellett halasztania, illetve törölnie kellett a Digitális Európa és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) keretében már tervezett és előirányzott beruházási projekteket.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.9.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, az Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a **3.1.** szakasz ismerteti. A **166.** oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.9.6. A következőket ellenőriztük:

- a) az EuroHPC Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokról és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;
 - b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,
- az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.9.7. Véleményünk szerint az EuroHPC Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

Figyelemfelhívó megjegyzés

3.9.8. Felhívjuk a figyelmet az EuroHPC Közös Vállalkozás 2024. évi éves beszámolójának 4.2. megjegyzésére, amely bemutatja a Közös Vállalkozás egy előzetes hatásvizsgálatát és – figyelembe véve többek között az egyik beszállító pénzügyi helyzetével kapcsolatos közelmúltbeli közzétételeket – említést tesz az ahhoz kapcsolódó, e beszállítónak fizetett előlegek tekintetében felmerülő bizonytalanságokról. Az EuroHPC Közös Vállalkozás megvizsgálta a beszállítóval kötött szerződések teljes értékét, különös tekintettel a szerződésekre és a támogatási megállapodásokra fizetett előlegekre, és felmérte a lehetséges hatást, amely becslése szerint akár a 88,4 millió eurót is elérheti. Ezzel szemben ugyanakkor nem módosítjuk véleményünket.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.9.9. Véleményünk szerint az EuroHPC Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.9.10. Véleményünk szerint az EuroHPC Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

3.9.11. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a költségvetési gazdálkodásról

2024-ben az EuroHPC esetében tovább csökkent a Horizont 2020 támogatáskifizetési költségvetésének végrehajtási aránya

3.9.12. 2024-ben a Horizont 2020 támogatáskifizetési költségvetésének felhasználási aránya 27%-ra csökkent (2023: 36%). A Közös Vállalkozás magyarázata szerint ennek az volt az oka, hogy késedelmesen végezték el a kedvezményezettek által a Közös Vállalkozás társfinanszírozása céljából 2024-ben benyújtott technikai és pénzügyi jelentések előzetes kontrollját. A feldolgozatlan jelentésekhez kapcsolódó kifizetéseket 2025-re halasztották.

Az Unióval és a részt vevő államokkal ellentétben a magánszektorbeli tagok nem fogják elérni a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási célkitűzésüket

3.9.13. A [3.9.1. táblázat](#) az EuroHPC Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont 2020 és a CEF1 programokra vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.9.1. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont 2020 és a CEF1 programokhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)				A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Kiegészítő tevékenységek ⁽²⁾	Összesen	Pénzbeli	Validált természetbeni hozzájárulások	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások	Kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG CNECT) ⁽¹⁾	526,0	10,0	n.a.	536,0	477,4	n.a.	n.a.	n.a.	477,4	89%
Részt vevő államok ⁽³⁾⁽⁴⁾	476,0	0,0	n.a.	476,0	179,6	0,0	51,9	n.a.	231,5	49%
Magánszektorbeli tagok ⁽³⁾	420,0	0,0	n.a.	420,0	0,0	0,0	20,0	n.a.	20,0	5%
Összesen	1 422,0	10,0	n.a.	1 432,0	657,0	0,0	71,9	n.a.	728,9	51%

(1) Beleértve 100 millió eurót a CEF1-től.

(2) A kiegészítő tevékenységek kívül esnek a Számvevőszék ellenőrzési hatókörén.

(3) Az új alapító rendelet hatályaon kívül helyezte a részt vevő államok és a magánszektorbeli tagok azon kötelezettségét, hogy járuljanak hozzá az igazgatási költségekhez.

(4) A részt vevő államok közvetlenül a vállalkozóknak, illetve a kedvezményezetteknek fizetett pénzbeli hozzájárulásait nem tartalmazza.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.9.14. 2024 végéig az Unió összesen 477,4 millió euró összegű pénzbeli hozzájárulást nyújtott (a cél 89%-a). A részt vevő államok 179,6 millió euró összegű pénzügyi hozzájárulást nyújtottak szuperszámítógépek Közös Vállalkozás általi beszerzésére, valamint 51,9 millió euró kiegészítő természetbeni hozzájárulásról számoltak be, amely a fogadó szervezetek operatív költségeihez kapcsolódott (a cél 49%-a). A részt vevő államok alacsonyabb hozzájárulási arányának fő oka, hogy csak akkor számolják el költségeiket és jelentik azokat a Közös Vállalkozásnak, amikor az általuk nemzeti forrásokból támogatott kapcsolódó Horizont 2020 és CEF1 projektek lezárultak.

3.9.15. Bár az Unió és a részt vevő államok által tett jogi kötelezettségvállalások összhangban vannak a Horizont 2020 hozzájárulási céljaival, a magánszektorbeli tagok hozzájárulása alacsony. Utóbbiak operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulása (20 millió euró) még mindig jelentősen elmarad a Közös Vállalkozás alapító rendeletében a magánszektorbeli tagok számára megállapított 420 millió eurós minimális céltól. Amint azt korábbi jelentéseinkben (például [az uniós közös vállalkozásokról szóló 2023. évi éves jelentésünk](#) 3.9.16. bekezdésében) megjegyeztük, ezt a helyzetet az EuroHPC tevékenységeinek finanszírozására vonatkozó megállapodások³⁹ okozzák. E megállapodások keretében a magánszektorbeli tagok csak innovációs támogatásokhoz nyújthatnak

³⁹ Lásd: az (EU) 2018/1488 tanácsi rendelethez csatolt alapokmány 15. cikke (3) bekezdésének f) pontja.

Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás

természetbeni hozzájárulást (amelyek a Közös Vállalkozás összes támogatási tevékenységének mintegy 30%-át teszik ki). Véleményünk szerint ez korlátozza a Közös Vállalkozás azon képességét, hogy teljesítse a magánszektorral való szoros együttműködésre vonatkozó feladatát, és nem teszi lehetővé számára annak számszerűsítését, hogy a magánszektor milyen mértékben járul hozzá a Közös Vállalkozás által a Horizont 2020 kapcsán meghatározott célkitűzésekhez.

Az új MI-pillér lelassította a Digitális Európa 2024. évi költségvetésének végrehajtását és a tagok hozzájárulásait

3.9.16. Tekintettel arra, hogy az új MI-pillér nagy stratégiai jelentőséggel bír az EuroHPC és a részt vevő államok számára, a Közös Vállalkozás a rendelkezésre álló forrásokat az MI-gyárak létrehozására irányuló, nagy jelentőségű első pályázati felhívásokra csoportosította át. 2024 decemberében hét MI-szolgáltató szervezetet választott ki, és – a Digitális Európából mintegy 653 millió euró, a Horizont Európából pedig 112 millió euró összegű – társfinanszírozást ítelt oda beruházási projektjeikhez. Ennek következtében számos más tervezett beruházási tevékenységet töröltek vagy elhalasztottak a 2025–2027-es időszakra, ami késleltette az EuroHPC Digitális Európa keretében finanszírozott infrastrukturális tevékenységeinek 2024. évi végrehajtását.

3.9.17. Ez magyarázatot ad arra, hogy 2024-ben a Digitális Európa beruházási tevékenységeivel kapcsolatos kötelezettségvállalások és kifizetések végrehajtási aránya miért volt nagyon alacsony, 22%, illetve 19% (2023: 89% és 18%).

3.9.18. A **3.9.2. táblázat** az EuroHPC Közös Vállalkozás tagjainak a 2021–2027-es MFF kutatási programjaira vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.9.2. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont Európa, a Digitális Európa és a CEF2 programokhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)			A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Összesen	Validált pénzbeli hozzájárulások	Nem validált pénzbeli hozzájárulások	Validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások ⁽²⁾	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG CNCT) ⁽¹⁾	3 059,3	92,0	3 151,3	190,3	724,9	n.a.	n.a.	915,2	29%
Részt vevő államok ⁽²⁾	2 989,3	0,0	2 989,3	36,6	103,2	0,0	0,0	139,8	5%
Magánszektorbeli tagok	900,0	0,0	900,0	0,0	n.a.	0,0	2,8	2,8	0%
Összesen	6 948,6	92,0	7 040,6	226,9	828,0	0,0	2,8	1 057,8	15%

(1) Beleértve a) legfeljebb 900 millió eurót a Horizont Európa programból, levonva 21 millió eurót (félidei csökkentés), hozzáadva 91 millió eurót (az Egyesült Királyság hozzájárulása); b) legfeljebb 1 981,3 millió eurót a Digitális Európa programból; c) legfeljebb 200 millió eurót a CEF2-től.

(2) A részt vevő államok közvetlenül a vállalkozóknak, illetve a kedvezményezetteknek fizetett pénzbeli hozzájárulásait nem tartalmazza.

(3) A részt vevő államoknak az üzemeltető szervezetek operatív költségeihez nyújtott természetbeni hozzájárulásaiból és a magánszektorbeli tagoknak a Közös Vállalkozás operatív tevékenységeihez nyújtott természetbeni hozzájárulásaiból áll.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.9.19. A Horizont Európa és a Digitális Európa harmadik évének, 2024-nek a végére az Unió és a részt vevő államok együttesen mindössze a teljes hozzájárulási céljuk mintegy 17%-át érték el (egyenként: 29%, illetve 5%). Ez többek között abból adódik, hogy az erőforrásokat – főként a Digitális Európa beruházási tevékenységeiből – az új MI-pillér alá tartozó tevékenységekre csoportosították át (lásd: [3.9.16.](#) bekezdés).

3.9.20. Míg a magánszektorbeli tagok hozzájárulási céljai az előző többéves pénzügyi kerethez képest több mint kétszeresére (420 millió euróról 900 millió euróra) nőttek, 2024-ben csak 2,8 millió euró összegű természetbeni hozzájárulást sikerült elérni. Ez a helyzet a Horizont 2020 keretprogrammal kapcsolatban ismertetett strukturális okokra vezethető vissza (lásd: [3.9.15.](#) bekezdés). Szintén a 2021–2027-es programokat illetően: a magánszektorbeli tagok ki vannak zárva az olyan, a Digitális Európa keretében finanszírozott beruházási projektekből, mint a szuperszámítógépek beszerzése vagy korszerűsítése, valamint a mesterségesintelligencia-gyárak létrehozása (a Közös Vállalkozás tevékenységeinek mintegy 70%-a), és részvételük az innovációs támogatási projektekre korlátozódik, amelyek a Közös Vállalkozás Horizont Európához kapcsolódó támogatási tevékenységeit célzó fennmaradó 30%-nak csupán 3%-át teszik ki. Ez jelentősen csökkenti a természetbeni hozzájárulások megvalósulásának lehetőségét.

3.9.21. Amint azt az [uniós közös vállalkozásokról szóló tavalyi éves jelentésünkben](#) (3.9.19. bekezdés) is megállapítottuk, mindaddig, amíg az EuroHPC finanszírozási kerete⁴⁰, illetve a magánszektorbeli tagokra vonatkozó hozzájárulási célja változatlan marad, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben nem fogja elérni a magánszektorbeli tagok hozzájárulására vonatkozó, jóval nagyobb összegű célt. Ez veszélyezteti az általános programcélok – azaz a magánszektorbeli partnerekkel való szoros együttműködés – megvalósulását.

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.9.22. A Közös Vállalkozás által 2024-ben teljesített valamennyi záró/időközi kifizetésből és elszámolásból véletlenszerűen kiválasztott öt Horizont 2020 és Horizont Európa tranzakciót ellenőriztünk a végső kedvezményezettek szintjén, hogy felmérjük a Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszereinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. Hiányosságokat állapítottunk meg a mintánkban szereplő projektek egyikén dolgozó személyzet munkaidő-nyilvántartásának

⁴⁰ Lásd: az (EU) 2021/1173 tanácsi rendelethez csatolt alapokmány 15. cikke (3) bekezdésének g) pontja, valamint ugyanezen rendelet 7. cikkének (1) bekezdése és 11. cikkének (2) bekezdése.

Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás

kontrollja és felügyelete terén. Egy másik esetben olyan pénzügyi hatással járó hibát találtunk, amely az napi munkabérek helytelen kiszámítása miatt nem támogatható személyi költségekből eredt.

3.9.23. A Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának utólagos ellenőrzési eredményei alapján a Közös Vállalkozás a Horizont 2020 kiadásai tekintetében (amelyek a 2024. évi összes kifizetésének mintegy 80%-át tették ki) 0,84%-os reprezentatív hibaarányról és 0%-os fennmaradó hibaarányról számolt be⁴¹. Az összes 2024. évi kifizetés mintegy 17%-át kitevő Horizont Európa és Digitális Európa kiadásokra vonatkozóan még nem állnak rendelkezésre utólagos ellenőrzési eredmények.

Egyéb témakörökkel kapcsolatos észrevételek

Az EuroHPC Közös Vállalkozás 2024 végéig nem teljesítette munkaerő-felvételi céljait

3.9.24. 2021-ben a Bizottság további 39 alkalmazotti álláshelyet biztosított az EuroHPC számára, hogy elérje teljes, 54 fős létszámát (erre volt szükség a 2021–2027-es MFF mintegy 7 milliárd euró összegű forrásának végrehajtásához). Az új álláshelyek közül harmincat 2022 végéig, a fennmaradó kilencet pedig 2023 végéig kellett betölteni. 2024 végén a 39 helyből 14 még betöltetlen volt. Az EuroHPC emiatt esetleg nem fogja tudni a terveknek megfelelően végrehajtani tevékenységeit.

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

3.9.25. A [melléklet](#) áttekintést nyújt az EuroHPC által a korábbi években megfogalmazott észrevételeink nyomán tett intézkedésekről.

⁴¹ Az EuroHPC Közös Vállalkozás 2024. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, „Belső kontroll” című fejezet (104. o.).

Melléklet. A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
1.	2023	Hiányos az üzletmenet-folytonossági terv (BCP) és a katasztrófa utáni helyreállítási terv (DRP).	A Közös Vállalkozás 2024-ben aktualizált üzletmenet-folytonossági tervet és katasztrófa utáni helyreállítási tervet fogadott el, majd 2025 májusában tesztelte azokat.	Lezárt
2.	2023	Nincs az érzékeny funkciókra vonatkozó belsőkontroll-politika.	A Közös Vállalkozás 2024-ben az érzékeny funkciók irányítására vonatkozó politikát fogadott el.	Lezárt
3.	2021, 2022, 2023	A Közös Vállalkozás finanszírozási szabályai miatt, amelyek szerint a magánszektorbeli tagok csak egy projektpushoz (az összes Horizont Európa forrás mintegy 3%-át kitevő innovációs projektekhez) nyújthattak természetbeni hozzájárulást, a magánszektorbeli tagok nem tudták elérni minimális hozzájárulási céljukat.	Ez a helyzet még 2024-ben is fennállt (lásd: 3.9.20. bekezdés).	Nyitott
4.	2022, 2023	Alacsony volt a Digitális Európa programhoz kapcsolódó kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya.	Ez a helyzet a Digitális Európa beruházási tevékenységei tekintetében 2024-ben is fennállt (lásd: 3.9.16. bekezdés).	Nyitott
5.	2023	Készpénztöbblet felhalmozása.	2024 végén az EuroHPC Közös Vállalkozás készpénztöbblete a 2023 végi 840,7 millió euróról 2024 végére 904,7 millió euróra nőtt.	Nyitott

Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrektíós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
6.	2020, 2021, 2022, 2023	Az igazgatási kötelezettségvállalási és kifizetési költségvetés (1. és 2. cím) tervezésekor nem vették kellőképpen figyelembe az előző évek fel nem használt kifizetési előirányzataiból származó jelentős összegek átcsoportosítását.	2024-ben a személyzeti kiadási költségvetés (1. cím) végrehajtási aránya 95%-os volt ugyan, de ez a helyzet továbbra is fennállt az épületekre, berendezésekre és működési kiadásokra (2. cím) vonatkozó kifizetési költségvetés tekintetében. Mivel nem vették kellőképpen figyelembe a halmozott fel nem használt kifizetési előirányzatoknak a 2024. évi igazgatási költségvetésbe történő átcsoportosítását, a 2. címre vonatkozó kifizetési költségvetés végrehajtási aránya továbbra is alacsony, 61% maradt (2023: 26%).	Nyitott
7.	2021, 2022, 2023	A munkaerő-felvételi célok nem teljesültek.	2024 végéig a Közös Vállalkozás még mindig nem teljesítette azt a 2023 végére kitűzött célját, hogy 39 új alkalmazottat vegyen fel (lásd: 3.9.24. bekezdés).	Nyitott
8.	2023	Hiányosságok jellemezték a felvételi eljárások előválogatási szakaszát.	2024-ben az EuroHPC munkaerő-felvételi eljárásainak előválogatási szakaszában olyan pontrendszert alkalmazott, amely lehetővé tette minden egyes fő kritérium súlyozását.	Lezárt

Az EuroHPC Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2024/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

3.10. Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások (SNS) Közös Vállalkozás

Bevezetés

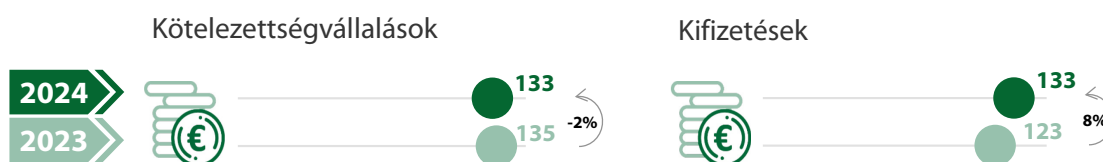
3.10.1. Az *Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások (SNS) Közös Vállalkozás*, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2029. december 31-ig tartó időszakra⁴². 2023. október 24-én vált pénzügyileg függetlenné.

3.10.2. Az SNS Közös Vállalkozás egy köz-magán társulás, amelynek célja, hogy elősegítse és fejlessze az európai ipar vezető szerepét az 5G és 6G hálózatok és szolgáltatások terén. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG CNECT) képvisel, valamint a 6G Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Infrastruktúraszövetség (6G-IA).

3.10.3. A Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatokat a **3.10.1. ábra** mutatja be.

3.10.1. ábra. Az SNS Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*

Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)**

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, az JU Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak az ideiglenes alkalmazottak és a szerződéses alkalmazottak.

Forrás: A Közös Vállalkozástól származó adatok.

⁴² A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.10.4. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások (SNS) Közös Vállalkozás vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a **3.1.** szakasz ismerteti. A **166.** oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.10.5. A következőket ellenőriztük:

a) az SNS Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.10.6. Véleményünk szerint az SNS Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.10.7. Véleményünk szerint az SNS Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.10.8. Véleményünk szerint az SNS Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

3.10.9. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a költségvetési gazdálkodásról

A magánszektorbeli tagok a kiegészítő tevékenységek révén teljesítették céljaikat

3.10.10. A **3.10.1. táblázat** az SNS Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

3.10.1. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont Európa programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)			A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Összesen	Validált pénzbeli hozzájárulások	Nem validált pénzbeli hozzájárulások	Validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások ⁽¹⁾	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD) ⁽²⁾	881,5	18,5	900,0	416,8	19,1	n.a.	n.a.	435,9	48%
Magánszektorbeli tagok ⁽²⁾	881,5	18,5	900,0	1,7	0,0	337,3	24,7	363,7	40%
Összesen	1 763,0	37,0	1 800,0	418,5	19,1	337,3	24,7	799,6	44%

(1) Az operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKOP) és a kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások (IKAA).

(2) Beleértve az Egyesült Királyság hozzájárulását (21 millió euró) és a Horizont Európa félidei csökkentését (21 millió euró).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.10.11. 2024 végére az Unió és a magánszektorbeli tagok együttesen a teljes hozzájárulási céljuk mintegy 44%-át érték el (egyenként: 48%, illetve 40%). A Közös Vállalkozás éves beszámolója szerint 337,3 millió euró összegű magánszektorbeli tagi hozzájárulás (93%) az SNS Közös Vállalkozás által finanszírozott projektekkel közvetlenül nem összefüggő kiegészítő tevékenységekhez kapcsolódott. Megjegyezzük, hogy mind az IKAA, mind az IKOP esetében a Közös Vállalkozásnak hasonló szabályokat kell alkalmaznia a tanúsításra, a beszámolásra és a validálásra vonatkozóan. Mivel azonban a kiegészítő tevékenységekre nem ugyanazok az értékelési és nyomonkövetési szabályok vonatkoznak, mint a Közös Vállalkozás által finanszírozott, pályázati felhívások alapján végrehajtott tevékenységekre, véleményünk szerint fennáll a kockázat, hogy azok kevésbé lesznek eredményesek a Közös Vállalkozás programcélkitűzéseinek elérése szempontjából.

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.10.12. A Közös Vállalkozás által 2024-ben teljesített valamennyi időközi kifizetésből és elszámolásból véletlenszerűen kiválasztott két Horizont Európa tranzakciót ellenőriztünk a végső kedvezményezettek szintjén, hogy felmérjük az SNS Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszeinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. Egy pénzügyi hatással járó hibát találtunk, amely abból eredt, hogy a kis- és középvállalkozások tulajdonosa tekintetében nem megfelelően jelentették be a személyi költségeket, ezért azok nem voltak támogathatók, továbbá helytelen módszert alkalmaztak a tényleges költségek kiszámítására.

3.10.13. A Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatára még nem kapott utólagos ellenőrzési eredményeket a Horizont Európa kapcsán, így azokat nem tudtuk figyelembe venni átfogó értékelésünk során.

Észrevételek az irányítási és kontrollrendszerekről

Az SNS Közös Vállalkozás még nem vezetett be kockázatalapú kontrollkeretet a Horizont Európa keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások kifizetésével kapcsolatban

3.10.14. Az SNS Közös Vállalkozás még nem hajtotta végre a Horizont Európa kiadásainak kockázatalapú kontrollját. A szisztematikus, központosított kontrollkeret használata a Közös Vállalkozás kifizetési tranzakcióinak jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó, az ügyvezető igazgató által kiadott megbízhatósági nyilatkozat meghatározó része. A kockázatalapú ellenőrzési keret létrehozása jelentős mennyiségű munkával jár majd, amihez az SNS Közös Vállalkozásnak rendelkezésre kell bocsátania a szükséges erőforrásokat.

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

3.10.15. A [melléklet](#) áttekintést nyújt az SNS Közös Vállalkozás által a korábbi években megfogalmazott észrevételeink nyomán tett intézkedésekről.

Melléklet. A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
1.	2023	A Bizottság belsőkontroll-keretét csak részben vezették be. A Közös Vállalkozásnak még végre kell hajtania egyes intézkedéseket többek között a következők biztosításához: az üzletmenet-folytonossági terv (BCP) és a katasztrófa utáni helyreállítási terv (DRP) eredményes működése, az érzékeny funkciók kezelésére vonatkozó politika, valamint a kockázatértékelési, a kontroll- és a nyomkövetési tevékenységekkel kapcsolatos kontrollelveket biztosító intézkedések.	A Közös Vállalkozás 2024 júniusában az érzékeny funkciók irányítására vonatkozó politikát fogadott el. 2024-ben jóváhagyták az aktualizált közös üzletmenet-folytonossági tervet (BCP) és katasztrófa utáni helyreállítási tervet (DRP). Mindkét terv tesztelése a 2025. évi közös informatikai munkaprogram részét képezi. 2024 végéig a Közös Vállalkozás még nem vezetett be kockázatalapú kontrollkeretet a Horizont Európa kiadásaira vonatkozóan (lásd: 3.10.14. bekezdés).	Nyitott

A SNS Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/SNS-Replies-SAR-JUS-2024/SNS-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

3.11. Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.11.1. A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra⁴³. A Közös Vállalkozás az európai és fejlődő országok klinikai vizsgálatok területén létrejött partnerségének (EDCTP) első és második programjára épül. 2023. november 23-án vált pénzügyileg függetlenné.

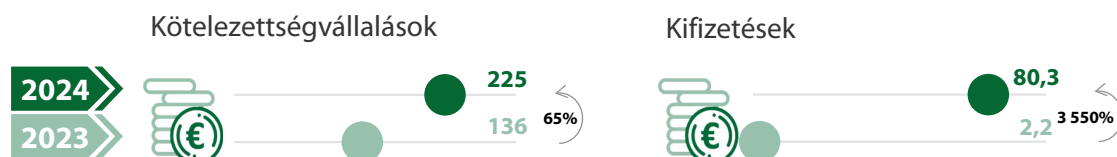
3.11.2. A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás az EU és a jelenleg **15 európai és 30 afrikai országot** tömörítő EDCTP Szövetség közötti partnerség. Célja, hogy új megoldásokat kínáljon a szubszaharai Afrikában előforduló fertőző betegségek jelentette terhek csökkentésére, és bővítse a kutatási kapacitásokat az e régióban és világszerte megjelenő fertőző betegségekre való felkészülés és azok kezelése érdekében. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG RTD) képvisel, valamint az EDCTP Szövetség.

⁴³ A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

3.11.3. A Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatokat a **3.11.1. ábra** mutatja be.

3.11.1. ábra. A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*

Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)**

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, a Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak az ideiglenes alkalmazottak és a szerződéses alkalmazottak.

Forrás: A Közös Vállalkozástól származó adatok.

3.11.4. A Közös Vállalkozás 2024. évi kötelezettségvállalási és kifizetési költségvetésének növekedése egy jelentős pályázati felhívás közzétételéből és a 2023. évi pályázati felhívás keretében kötött támogatási megállapodásokhoz kapcsolódó előfinanszírozási kifizetésekből adódik. 2024 végén a Közös Vállalkozás lezárta a létszámtervében előírt álláshelyekre történő felvételeket.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.11.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a **3.1.** szakasz ismerteti. A **166.** oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.11.6. A következőket ellenőriztük:

- a) a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;
 - b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,
- az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

3.11.7. Véleményünk szerint a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közzsféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

Egyéb kérdések

3.11.8. Felhívjuk a figyelmet azokra a beszámolási időszak óta felmerült fontos eseményekre, amelyek jelentős hatással lehetnek a Közös Vállalkozás tevékenységeire. Ezek konkrétan a következők:

- A Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részén zajló konfliktus gyors eszkalálódása számos, a Közös Vállalkozás által finanszírozott projektet fenyegethet a régióban.
- A Közös Vállalkozás és az EDCTP Szövetség a ruandai Egészségügyi Minisztériummal és Orvosbiológiai Központtal partnerségben 2025. június 15–20-án szervezte meg a tizenkettedik EDCTP-fórumot Ruandában. A Közös Vállalkozás 2024-ben mintegy 1 millió eurót teljes egészében az esemény működési költségeire különített el. -
- 2025. február 13-án az Európai Parlament állásfoglalást adott ki a Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részén fokozódó erőszak kapcsán.
- 2025 februárjában az Egyesült Államok külügyminisztere bejelentette, hogy törli az Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Ügynöksége (USAID) által finanszírozott programok többségét, ami hátrányosan érintheti a Közös Vállalkozások egyes, e finanszírozástól nagymértékben függő kedvezményezettjeit.

Ennek kapcsán ugyanakkor nem módosítjuk véleményünket.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.11.9. Véleményünk szerint a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.11.10. Véleményünk szerint a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

3.11.11. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a költségvetési gazdálkodásról

A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás továbbra is jelentősen elmarad a közreműködő partnerek bevonásával kapcsolatos céljától

3.11.12. A [3.11.1. táblázat](#) a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás tagjainak és a közreműködő partnereknek a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a Közös Vállalkozás 2024 végi éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést.

Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás

3.11.1. táblázat. A tagok hozzájárulása a Horizont Európa programhoz (millió euró)

Tagok	A tagok hozzájárulásai (az alapító rendelet alapján)			A tagok hozzájárulásai (2024.12.31-ig)					
	Operatív tevékenységek	Igazgatási költségek	Összesen	Validált pénzbeli hozzájárulások	Nem validált pénzbeli hozzájárulások	Validált természetbeni hozzájárulások	Bejelentett, nem validált természetbeni hozzájárulások	Összesen	Megvalósult (%)
EU (DG RTD) ⁽²⁾	830,3	59,8	890,1	120,9	4,0	n.a.	n.a.	124,9	14%
EDCTP – részt vevő államok ⁽¹⁾⁽²⁾	550,0	0,0	550,0	5,3	n.a.	0,0	394,5	399,8	73%
Közreműködő partnerek ⁽¹⁾	400,0	0,0	400,0	0,0	15,6	n.a.	n.a.	15,6	4%
Összesen	1 780,3	59,8	1 840,1	126,2	19,6	0,0	394,5	540,3	29%

(1) Az EDCTP Szövetség hozzájárulásai kiegészítő tevékenységekhez nyújtott pénzbeli és természetbeni hozzájárulásokból (IKAA) állnak. A közreműködő partnerek hozzájárulásai a Közös Vállalkozás tevékenységeihez nyújtott pénzbeli hozzájárulásokból állnak.

(2) Beleértve az Egyesült Királyság hozzájárulását (110,1 millió euró) és a Horizont Európa félidei csökkentését (20 millió euró).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Közös Vállalkozás és annak alapító rendelete alapján.

3.11.13. 2024 végéig az EDCTP Szövetség már 399,8 millió euró összegű pénzbeli és természetbeni hozzájárulást jelentett be (a cél 73%-a) kiegészítő tevékenységekhez, míg az Unió pénzbeli hozzájárulása ugyaneddig az időpontig a cél mindössze 14%-át tette ki. Éves beszámolójában a Közös Vállalkozás úgy becsüli, hogy az EDCTP Szövetség hozzájárulásai, valamint az Egyesült Királyság kiegészítő tevékenységekre vonatkozó 110,1 millió euró összegű kötelezettségvállalása révén biztosítható, hogy a program végére a kiegészítő tevékenységekhez nyújtott összes természetbeni hozzájárulás elérje az 550 millió eurót (az EDCTP Szövetség minimális hozzájárulási céljának 100%-át).

3.11.14. A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás [alapító rendeletének](#) (69) preambulumbekkezdése szerint a Közös Vállalkozásnak ösztönöznie kell más nemzetközi kutatásfinanszírozókat, például a jótékonyági szervezeteket, a gyógyszeripart és más nem uniós országokat, hogy hozzájáruló partnerként pénzbeli hozzájárulást nyújtsanak a partnerséghez. A rendelet 102. cikke előírja, hogy a Közös Vállalkozásnak a program végrehajtásának végéig 400 millió euró összegű pénzbeli hozzájárulást kell célként kitűznie e partnerek tekintetében. A végrehajtás harmadik évének, 2024-nek a végén azonban a közreműködő partnerektől származó pénzbeli hozzájárulások szintje még mindig nagyon alacsony, 15,6 millió euró (a cél 4%-a) volt. 2024-ben a Közös Vállalkozás mindössze egy további partnert vett fel, amelynek mintegy 2,2 millió euró összegű hozzájárulására ténylegesen 2025-ben és 2026-ban fog sor kerülni. Az ilyen hozzájárulások hiánya jelentősen csökkentheti a Közös Vállalkozás tevékenységeinek tőkeáttételi hatását, és ezért kockázatot jelent a program célkitűzéseinek elérésére nézve.

Hiányosságok az igazgatási kiadások költségvetési tervezésében és végrehajtásában

3.11.15. 2024 végéig a Global Health EDCTP3 Közös Vállalkozás a mintegy 4 millió eurós személyzeti kiadási költségvetéséből (1. cím) mindössze 3 millió euró összegű kifizetést (75%), a 2,7 millió euró összegű igazgatási infrastrukturális költségvetésből (2. cím) pedig mindössze

Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás

1 millió eurós kifizetést (37%) teljesített. Ennek eredményeként a fel nem használt és a következő évi igazgatási költségvetésbe átcsoportosítandó igazgatási kifizetési előirányzatok összege 2,7 millió euró volt, ami a 2025. évi teljes igazgatási költségvetés (1. és 2. cím) 40%-át teszi ki. A Közös Vállalkozás tájékoztatása szerint a fel nem használt igazgatási kifizetési előirányzatok növekedése főként a munkaerő-felvétel késedelmének (1. cím) és a felújítási szerződések késedelmes végrehajtásának (2. cím) tudható be, amelyekre 2024-re is ütemeztek kiadásokat.

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.11.16. A Közös Vállalkozás által 2024-ben teljesített valamennyi időközi/záró kifizetésből és elszámolásból véletlenszerűen kiválasztott egy Horizont Európa tranzakciót ellenőriztünk a végső kedvezményezettek szintjén, hogy felmérjük a Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszereinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. A tranzakcióban nem állapítottunk meg hibát.

3.11.17. A Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatára még nem kapott utólagos ellenőrzési eredményeket a Horizont Európa kapcsán, így azokat nem tudtuk figyelembe venni átfogó értékelésünk során.

Egyéb témakörökkel kapcsolatos észrevételek

Hiányosságok egy vezető munkatárs kiválasztásában

3.11.18. 2024-ben a Global Health EDCTP3 Közös Vállalkozás vezetői pozíció betöltésére irányuló kiválasztási eljárást folytatott le. Az álláshirdetésben előírt minimális vezetői tapasztalattal és szakértelemmel nem rendelkező pályázókat nem zárták ki szisztematikusan. Ez azonban nem befolyásolta az eljárás eredményét, mivel a sikeres pályázó valamennyi kiválasztási kritériumnak megfelelt.

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

3.11.19. A [melléklet](#) áttekintést nyújt a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás által a korábbi években megfogalmazott észrevételeink nyomán tett intézkedésekről.

Melléklet. A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
1.	2023	A Bizottság belsőkontroll-keretét csak részben vezették be. A Közös Vállalkozásnak még végre kell hajtania egyes intézkedéseket többek között a következők biztosításához: az üzletmenet-folytonossági terv (BCP) és a katasztrófa utáni helyreállítási terv (DRP) eredményes működése, az érzékeny funkciók kezelésére vonatkozó politika, valamint a nyomkövetési tevékenységekkel kapcsolatos kontrollelveket biztosító intézkedések.	A Közös Vállalkozás 2024 májusában az érzékeny funkciók irányítására vonatkozó politikát fogadott el. 2024-ben jóváhagyták az aktualizált közös üzletmenet-folytonossági tervet (BCP) és katasztrófa utáni helyreállítási tervet (DRP). Mindkét terv tesztelése a 2025. évi közös informatikai munkaprogram részét képezi.	Nyitott

Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás

A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2024/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

3.12. Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (ECCC)

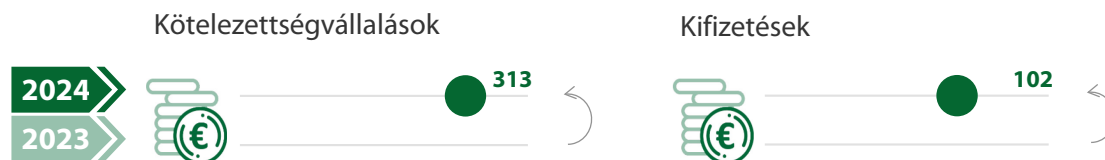
Bevezetés

3.12.1. Az [Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont \(ECCC\)](#), amelynek székhelye Bukarestben van, a Digitális Európa programon belül, 2021 májusában jött létre a 2029. december 31-ig tartó időszakra⁴⁴. 2024. szeptember 24-én vált pénzügyileg függetlenné. Ezen időpont előtt az ECCC 2024. évi költségvetéséért a Bizottság felelt, amely 74,2 millió euró összegű kifizetési előirányzatot és 2,1 millió euró kötelezettségvállalási előirányzatot hajtott végre.

3.12.2. Az ECCC a nemzeti koordinációs központok hálózatával közösen támogatja a kiberbiztonsággal kapcsolatos innovációt és iparpolitikát, és együttműködik az ágazattal, a kkv-kkal, az európai kutatási és szabványügyi szervezetekkel, a közintézményekkel, valamint a kiberbiztonság területén tevékenykedő érdekelt felekkel.

3.12.3. A [3.12.1. ábra](#) az ECCC-re vonatkozó főbb adatokat mutatja be a 2024. szeptember 24. és december 31. közötti időszakra nézve.

⁴⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/887 rendelete az Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpontnak és a nemzeti koordinációs központok hálózatának a létrehozásáról.

3.12.1. ábra. Az ECCC Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok**Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*****Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)****

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, az ECCC Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak az ideiglenes alkalmazottak és a szerződéses alkalmazottak.

Forrás: Az ECCC Közös Vállalkozástól származó adatok.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.12.4. Ellenőrzési koncepciókat, véleményünk alapját, az Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (ECCC) vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a **3.1.** szakasz ismerteti. A **166.** oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.12.5. A következőket ellenőriztük:

- az ECCC beszámolója, amely a 2024. szeptember 24-ével kezdődő és december 31-ével záruló időszakra vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;
- a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.12.6. Véleményünk szerint az ECCC Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

Figyelemfelhívó megjegyzés

3.12.7. Felhívjuk a figyelmet az ECCC 2024. évi beszámolójának 4.1.2. megjegyzésére, amely szerint az ECCC 2024. szeptember 24-én vált pénzügyileg függetlenné. Ezen időpontot megelőzően a Bizottság volt felelős az ECCC létrehozásáért és kezdeti működéséért. Felhívjuk továbbá a figyelmet a 4.3.3. megjegyzésre, amely kifejti, hogy 2024-ben az operatív tevékenységekre előfinanszírozásként kifizetett teljes összeg 276,2 millió euró volt, és ebből 195,6 millió eurót a Bizottság még az ECCC pénzügyi autonómiájának elérése előtt nyújtott. Ennek kapcsán ugyanakkor nem módosítjuk véleményünket.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.12.8. Véleményünk szerint az ECCC 2024. szeptember 24-ével kezdődő és 2023. december 31-ével záruló időszakra vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Figyelemfelhívó megjegyzés

3.12.9. Felhívjuk továbbá a figyelmet az ECCC 2024. évi éves beszámolójának 5.1.3. megjegyzésére, amely kifejti, hogy 2024. december 31-ig a tagállamok még nem

teljesítettek önkéntes hozzájárulást az ECCC együttes fellépéseéhez és igazgatási költségvetéséhez. Erre tekintettel ugyanakkor nem módosítjuk véleményünket.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.12.10. Véleményünk szerint az ECCC 2024. szeptember 24-ével kezdődő és 2023. december 31-ével záruló időszakra vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

3.12.11. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a költségvetési gazdálkodásról

Az ECCC nem rendelkezik információval arról, hogy tagjai milyen összegű kumulatív hozzájárulásokat teljesítettek, mielőtt pénzügyileg függetlenné vált

3.12.12. 2024. évi éves beszámolójában az ECCC nem tett közzé semmilyen információt arról, hogy mielőtt pénzügyileg függetlenné vált, tagjai a Horizont Európa és a Digitális Európa programok szintjén milyen összegű kumulatív hozzájárulásokat teljesítettek, és nem vetette össze az év végéig az összes forrásból kapott hozzájárulásokat az egyes programokra vonatkozóan meghatározott hozzájárulási célokkal. Emiatt nem került sor az ECCC által elért eredmények teljes körű évvégi közzétételére.

Észrevételek az irányítási és kontrollrendszerekről

Az ECCC részben bevezette belsőkontroll-keretrendszerét

3.12.13. 2024 végéig a Közös Vállalkozás részben bevezette 17 elven alapuló [belsőkontroll-keretrendszerét](#). A Közös Vállalkozás még nem végezte el a szükséges feladatokat a következők biztosításához: az üzletmenet-folytonossági terv és a katasztrófa utáni helyreállítási terv eredményes működése, az érzékeny funkciók irányítására vonatkozó politika kidolgozása, valamint a kockázatértékelési, a kockázatalapú kontroll- és a nyomkövetési tevékenységekkel kapcsolatos kontrollelvek bevezetése.

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.12.14. Az ECCC által 2024-ben teljesített valamennyi időközi kifizetésből és elszámolásból véletlenszerűen kiválasztott egy Digitális Európa tranzakciót ellenőriztünk a végső kedvezményezettek szintjén, hogy felmérjük az ECCC Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszereinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. Egy pénzügyi hatással járó hibát találtunk, amely a napi munkabérek kiszámításakor helytelen egységköltségek használata miatt nem támogatható személyi költségekből eredt.

3.12.15. A Horizont Európa kifizetéseinek utólagos ellenőrzését a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálat végzi. A Digitális Európa esetében ezeket az ellenőrzéseket az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HaDEA) végzi. Utólagos ellenőrzési eredmények még nem állnak rendelkezésre, így azokat átfogó értékelésünk során nem tudtuk figyelembe venni.

Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (ECCC)

A ECCC Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/ECCC-Replies-SAR-JUS-2024/ECCC-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

Az EURATOM keretében működő közös vállalkozás

3.13. Fúziósenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás

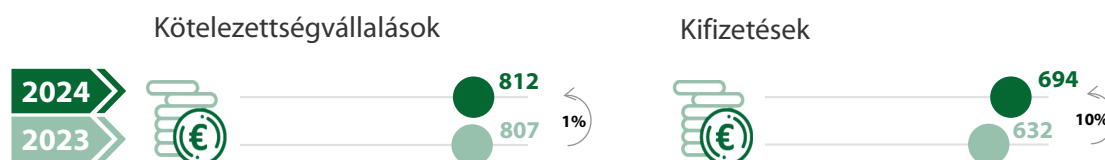
Bevezetés

3.13.1. A Fúziósenergia-fejlesztési és ITER (nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor) Európai Közös Vállalkozást (F4E) 2007 áprilisában hozták létre 35 éves időtartamra⁴⁵. A Közös Vállalkozás egyik fő feladata, hogy biztosítsa az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) hozzájárulását az ITER projekt végrehajtásáért felelős ITER Nemzetközi Fúziósenergia-fejlesztési Szervezethez (ITER-IO). Míg a fő magfúziós létesítmények a franciaországi Cadarache-ban találhatók, a Közös Vállalkozás székhelye Barcelonában van. A tagok a Bizottság által képviselt Euratom és az Euratom tagállamai.

3.13.2. A Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatokat a **3.13.1. ábra** mutatja be.

3.13.1. ábra. Az F4E Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

Rendelkezésre álló költségvetés (millió euró)*

Létszám (december 31-én foglalkoztatásban)**

* A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, a Közös Vállalkozás által a folyó évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

** A létszámba beletartoznak a tisztviselők, az ideiglenes alkalmazottak, a szerződéses alkalmazottak és a kirendelt nemzeti szakértők.

Forrás: A Közös Vállalkozástól származó adatok.

⁴⁵ A Tanács 2007/198/Euratom határozata a Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás létrehozásáról és részére kedvezmények nyújtásáról.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.13.3. Ellenőrzési koncepciókat, véleményünk alapját, a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás vezetősége és az annak irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az annak alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a **3.1.** szakasz ismerteti. A **166.** oldalon található aláírás véleményünk szerves részét képezi.

3.13.4. A következőket ellenőriztük:

- a) az F4E Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.13.5. Véleményünk szerint az F4E Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2024. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

Figyelemfelhívó megjegyzés

3.13.6. Felhívjuk a figyelmet az F4E Közös Vállalkozás 2024. évi éves beszámolójának 6.4.2. megjegyzésére, amely az ITER-projekttel kapcsolatos szállítási kötelezettségek teljesítésének összköltségét („becsült összköltség”) (2024-es értéken) 25,8 milliárd euróban állapította meg. Ez a becslés az ITER-IO által 2024 júliusában javasolt, de az ITER Tanácsa által hivatalosan még nem elfogadott felülvizsgált ITER-alapértékekből eredő költségnövekedést tükrözi (lásd: **3.13.12.** és **3.13.15.** bekezdés).

3.13.7. Felhívjuk továbbá a figyelmet a Közös Vállalkozás 2024. évi éves beszámolója bevezető részének d) pontjára („A nemzetközi helyzet hatása”), amely leírja, hogy a Covid19-járvány és az Ukrajna elleni agressziós háború által kiváltott, az ellátási láncsal kapcsolatos problémák milyen jelentős és elhúzódó inflációs hatást gyakoroltak az F4E műveleteire. Az F4E Közös Vállalkozás becslése szerint a becsült összköltségre gyakorolt teljes hatás (2008-as értéken) 246 millió euró lesz.

Ennek kapcsán ugyanakkor nem módosítjuk véleményünket.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.13.8. Véleményünk szerint az F4E Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.13.9. Véleményünk szerint az F4E Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

3.13.10. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Egyéb témakörökkel kapcsolatos észrevételek

Az ITER alapértékeinek a 2024. évi felülvizsgálata nyomán jelentősen nőtt az F4E kockázati kitettsége

3.13.11. A részt vevő államok (a Bizottság által képviselt Euratom-tagállamok, valamint Kína, India, Japán, Dél-Korea, Oroszország és az Egyesült Államok) között az ITER-IO-t létrehozó ITER-megállapodás 2007 októberében lépett hatályba. Az F4E Közös Vállalkozás 2007-ben jött létre, az ITER-projekthez való uniós hozzájárulásért felelős „belső ügynökségként”. Mind az

Fúzióenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás

ITER-IO, mind az F4E Közös Vállalkozás élettartama 35 év, azaz 2042-ig tart. Az ITER-megállapodás az ITER Tanácsának határozatával további 10 évvel meghosszabbítható.

3.13.12. 2024 júniusában az ITER-IO felülvizsgált projekttervet javasolt az ITER Tanácsának, amely a 2016-ban elfogadottak helyébe lépő új alapértékeket tartalmaz. A felülvizsgált terv az ITER összeszerelési szakaszának végét 2025-ről (első plazma) 2035-re (a kutatási műveletek megkezdése), a teljes projekt végét pedig 2042-ről 2059-re (a jelenlegi záró dátumnál 17 évvel későbbre) halasztja. Az ITER Tanácsa tudomásul vette a felülvizsgált alapértékeket, és jóváhagyta, hogy azokat az ITER-IO és a belső ügynökségek (például az F4E) munkatervként használják az ITER-projekt előrehaladásának és operatív irányításának nyomon követésére, az általános költségek és az éves költségvetési eljárások sérelme nélkül. Az ITER Tanácsa azonban hivatalosan nem hagyta jóvá a 2024. évi alapértékeket⁴⁶.

3.13.13. 2024 második felében, a Tanács ajánlását követve, az F4E Közös Vállalkozás megkezdte operatív tervezésének a felülvizsgált alapértékekhez való hozzáigazítását. Az ITER-t létrehozó 2012. évi francia kormányrendelet szerint a Cadarache-ban található reaktornak 25 éven belül (2037 áprilisa előtt) működésbe kell lépnie, kivéve, ha Franciaország engedélyezi a meghosszabbítást.

3.13.14. A 2024. évi alapértékek számos fontos műszaki változtatást tartalmaznak az ITER-projektben, amelyek nagymértékben befolyásolhatják az F4E-nek nyújtott természetbeni hozzájárulások körét. A fő változtatások a következők:

- Az összeszerelési folyamat két szakaszra bontása, aminek köszönhetően későbbre halasztható az összetettebb szerszámkatrészek beszerzése.
- A berillium helyett volfrám használata a plazmának kitett első falon, és ezáltal a biztonság javítása és a hosszú távú költségek csökkentése.
- A rádiófrekvenciás fűtési teljesítmény jelentős növekedése az első fal anyagának változása miatt, ami további 48 girotront tesz szükségessé. Az Unió ipari rezilienciáját megerősítendő a fúziós technológia e kritikus területén, az F4E felvetette, hogy e 48 girotronból legfeljebb 16-ot leszállít, ha cserébe azonos mértékben csökkenthető az ITER-hez való pénzügyi hozzájárulása.
- Kétlépcsős melegkamrás létesítmények kialakítása a szennyezett ITER-komponensek ártalmatlanítására, a 2050-ig tartó alacsony aktiválási szakaszban egyszerűbb és sokkal kisebb létesítményekkel.

⁴⁶ Lásd: az ITER Tanácsának 2024 június 20-án tartott 34. ülésén hozott határozatok.

3.13.15. Végezetül a javasolt új alapértékek valamennyi belső ügynökség részéről nagyobb pénzbeli és természetbeni hozzájárulást tesznek szükségessé az ITER-IO számára. Az F4E éves beszámolója szerint a 2024. évi alapértékek becsült pénzügyi hatása a fő oka annak, hogy a Közös Vállalkozásnak az ITER-projekttel kapcsolatos teljesítési kötelezettségei („becsült összköltség”) jelentősen, 21,2 milliárd euróról (2023 vége; 2024-es értéken: 21,6 milliárd euró) 25,8 milliárd euróra (2024 vége) növekedtek. Ez (2024-es értéken) mintegy 4,2 milliárd euróval növeli az Euratom és Franciaország hozzájárulását a Közös Vállalkozás működési költségvetéséhez.

3.13.16. Elismerjük, hogy az eddig tapasztalt jelentős késedelmek orvoslásához (elsősorban a projektvégrehajtás egyszerűsítése révén) szükség volt a 2016. évi alapértékek kiigazítására. Az ITER-IO által javasolt felülvizsgált alapértékek azonban növelték az F4E számos kockázattal kapcsolatos kitettségét, amelyek így nem megfelelően szerepelnek a legutóbbi kockázati nyilvántartásában.

- Fenntarthatósági kockázat: sérülhet az ITER-projekt relevanciája, egyrészt mert a fontos mérföldkövek (például az első plazmaeredmény) közelebb kerültek a projekt befejezésének időpontjához, másrészt mert a fúziós projektek harmadik országokban történő fejlesztése nagyobb versenyt okozott.
- Jogi kockázat: a tagok megtagadhatják az ITER-megállapodás 2042 végéig való meghosszabbításának jóváhagyását, illetve a francia rendelet még a reaktor üzembe helyezése előtt hatályát vesztheti.
- Műszaki és gazdasági kockázat: az F4E műszaki tennivalóinak hatókörében bekövetkezett jelentős változások (például a melegkamra-létesítményeket érintő változások) hatással lehetnek az innovációra.
- Pénzügyi kockázat: a sokkal nagyobb összegű F4E-hozzájárulásokat nem biztos, hogy az Euratom (a jövőbeli többéves pénzügyi keretek keretében) vagy a fogadó ország, Franciaország fenntartható módon finanszírozza.

Észrevételek a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.13.17. Véletlenszerű mintánkban 30 db 2024-ben jóváhagyott tranzakciót ellenőriztünk (záró/időközi kifizetések és elszámolások), hogy felmérjük az F4E Közös Vállalkozás irányítási és kontrollrendszereinek eredményességét az operatív kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. Egy pénzügyi hatással járó hibát találtunk, amely két ingatlanszerződés lényeges módosításából ered, amelynek kapcsán nem szerveztek új közbeszerzési eljárást.

Észrevételek az irányítási és kontrollrendszerekről

Hiányosságok az F4E kockázatkezelési rendszerében és informatikai eszközében

3.13.18. A kockázatok feltárása során az F4E elsősorban a projekt operatív végrehajtását érintő kockázatokra összpontosít. Nem foglalkozik hasonló mértékben valamennyi humánerőforrás-kockázattal, például azzal, hogy a Közös Vállalkozást át kell strukturálni, hogy illeszkedjen a 2024. évi alapértékekhez, továbbá a külső szolgáltatók nagymértékű igénybevételével, az erőforrás-tervezés és -kezelés témáival (különösen a Közös Vállalkozás azon képességével, hogy meg tudja-e tartani a szükséges készségekkel rendelkező személyeket, illetve fel tud-e venni ilyeneket), valamint az [uniós személyzeti szabályzatnak](#), illetve a Közös Vállalkozás etikai keretének való meg nem feleléssel.

3.13.19. Ezenkívül az F4E által kockázatkezelésre használt informatikai eszköz sem a releváns fő kockázatok folyó áron számított pénzügyi hatásáról, sem azok tényleges előfordulásáról nem nyújt információt.

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

3.13.20. A [melléklet](#) áttekintést nyújt az F4E által a korábbi években megfogalmazott észrevételeink nyomán tett intézkedésekről.

Melléklet. A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrektíós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
1.	2019, 2023	Az F4E nem hozott létre központosított koordinációs és irányítási funkciót a külső szolgáltatók kapcsán, és módszertan sem dolgozott ki az összesített humánerőforrás-szükségletének (és azon belül a külső szolgáltatókkal kapcsolatos szükségletének) a felmérésére. Az összesített HR-szükségletek (és azon belül a külső szolgáltatókkal kapcsolatos szükséglet) tervezése nem a munkateher, illetve a szükséges készségek és képességek megfelelő becslésén alapul. A külső szolgáltató mint fogalom hivatalos meghatározásának hiánya miatt nem lehetett helyesen felmérni, hogy ezek milyen hatást gyakorolnak a személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó személyzettel kapcsolatos igényekre.	2022-ben munkacsoportot hoztak létre, amelynek feladata a külső erőforrásoktól való nagyfokú függés értékelése volt, hogy azok felhasználása jobban tervezhető és indokolható legyen. 2024-ben az F4E jóváhagyta a külső szolgáltatók alkalmazására – és azon belül azok fogalommeghatározására és az igények tervezésére – vonatkozó politikát. Ezt követően 2025-ben döntés született a külső szolgáltatókkal kapcsolatos koordináció és irányítás központosításáról.	Nyitott
2.	2021, 2023	Az F4E legutóbbi kockázat-nyilvántartása tartalmazza a külső szolgáltatók nem megfelelő együttműködésének kockázatát, de nem tartalmaz egyéb, a külső szolgáltatóktól való	Az F4E 2025-ben tervezi értékelni, hogy a külső szolgáltatókkal kapcsolatos egyéb kockázatokat fel kell-e venni a kockázat-nyilvántartásba.	Nyitott

Fúzióenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
		hosszú távú és nagyfokú függéshez kapcsolódó potenciális kockázatokat.		
3.	2022, 2023	Alacsony volt az operatív kötelezettségvállalási költségvetés felhasználási aránya. Alacsony volt az igazgatási kifizetési költségvetés (2. cím) végrehajtási aránya, és számos, az előző évről áthozott kötelezettségvállalást töröltek.	A helyzet 2024-ben javult. 2024 végéig az F4E a rendelkezésére álló kötelezettségvállalási költségvetés 91%-át (2023: 70%), igazgatási kifizetési költségvetésének 68%-át (2023-ban: 65%) hajtotta végre, és az előző évről áthozott kötelezettségvállalások 19%-át törölte (2023: 21%).	Lezárt
4.	2022, 2023	Az F4E felső vezetése 2022 vége óta átmeneti állapotban van, 2023-ban pedig jelentős átszervezés történt, amelynek nyomán megváltoztak a középvezetői szerepek és felelősségi körök.	2024-ben az F4E elindította a betöltetlen felső- és középvezetői álláshelyekre vonatkozó összes lezáratlan felvételi eljárást, majd 2025 márciusában lezárta azokat.	Lezárt

Fúzióenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
5.	2022	Az F4E legutóbbi kockázatértékelése nem vett figyelembe egyes, a tevékenységeit befolyásoló ismert jelentős események jelentette kockázatokat.	Új kockázatazonosítási koncepciót vezetett be a kockázati összefoglaló szintjén történő gyors konszolidáció megkönnyítése és a kockázatkezelési tevékenységek láthatóságának növelése érdekében. A javasolt 2024. évi alapértékekből eredő fő kockázatokat azonban a Közös Vállalkozás kockázatértékelése nem mutatja be megfelelően (lásd: 3.13.16. bekezdés). Az F4E 2025-ben tervezi értékelni, hogy ezeket a kockázatokat fel kell-e venni a kockázat-nyilvántartásba.	Nyitott
6.	2023	Az F4E 2023. évi éves beszámolóban szereplő hosszú távú tervezési becsléseit („becsült összköltség”) jelentősen alábecsülték, azok ugyanis még mindig a 2016. évi mérföldköveken és költségbecsléseken alapulnak, ezek pedig nem vettek figyelembe egyes jelentős és új technikai változásokat.	Az F4E 2024. évi éves beszámolójában a becsült összköltség a javasolt 2024-es alapértékeken alapult (lásd: 3.13.15. bekezdés).	Lezárt
7.	2023	Az F4E éves jelentései nem tükrözték pontosan az állandó alkalmazottak helyzetét, beleértve a határozatlan idejű szerződéssel foglalkoztatott	Az F4E 2024. évi éves jelentései nem tartalmaztak információt az állandó álláshelyekre kinevezett ideiglenes alkalmazottakról.	Nyitott

Fúzióenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás

Sorszám	A Számvevőszék észrevételének éve	A Számvevőszék észrevétele (összefoglaló)	Korrekciós intézkedések, illetve egyéb releváns fejlemények (összefoglaló)	A Számvevőszék észrevételének státusza
		ideiglenes – így <i>de facto</i> állandó – alkalmazottakét sem.		
8.	2023	Az F4E belső ellenőrzési részlege nem szolgáltatott kielégítő bizonyítékot arról, hogy a kockázatkezelési információkat rendszeresen felhasználják a belső ellenőrzési tevékenységek megtervezéséhez. A belsőkontroll-keretrendszer még nem tartalmazott integrált kockázatkezelési folyamatot.	2024-ben az F4E rendszeres negyedéves találkozókat vezetett be kockázatkezelési és belső ellenőrzési csoportjai között. E találkozók eredményét még nem vették figyelembe a belsőkontroll-folyamat során.	Nyitott
9.	2023	Nem vezettek be az érzékeny funkciók irányítására vonatkozó politikát.	Az F4E Közös Vállalkozás 2025 áprilisában az érzékeny funkciók irányítására vonatkozó politikát fogadott el. E szabályzat rendelkezéseivel összhangban meghatározta az érzékeny álláshelyek listáját és a megfelelő enyhítő intézkedéseket.	Lezárt

Fúziósenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás

Az F4E Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/F4E-Replies-SAR-JUS-2024/F4E-Replies-SAR-JUS-2024_HU.pdf

A jelentést 2025. szeptember 23-i luxembourgi ülésén fogadta el a Petri Sarvamaa számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Tony Murphy
elnök

Rövidítések

BBI	Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozás
BCP	Üzletmenet-folytonossági terv
CA	Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás
CAS	A Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálat
CBE	Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás
CEF	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz
CS	Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás
DG CNECT	Európai Bizottság, a Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatósága
DG MOVE	Az Európai Bizottság Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatósága
DG RTD	Az Európai Bizottság Kutatási és Innovációs Főigazgatósága
DRP	Katasztrófa utáni helyreállítási terv
ECCC	Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont
ECSEL	Kiváló Európai Elektronikai Alkatrészek és Rendszerek Közös Vállalkozás
EDCTP	Az európai és fejlődő országok klinikai vizsgálatok területén létrejött partnersége
ESP	Külső szolgáltató
EUMSZ	Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
EU-Rail	Európai Vasút Közös Vállalkozás
Euratom	Európai Atomenergia-közösség
EuroHPC	Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika Közös Vállalkozás
F4E	Fusion for Energy Közös Vállalkozás
FCH	Üzemanyagcella- és Hidrogéntechológiai Közös Vállalkozás
FP7	Hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogram (2007–2013)
Globális Egészségügyi EDCTP3	Globális Egészségügyi Közös Vállalkozás és az európai és fejlődő országok klinikai vizsgálatok területén létrehozott partnersége 3
HaDEA	Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség
IAS	Belső Ellenőrzési Szolgálat

IHI	Innovatív Egészségügy Közös Vállalkozás
IKAA	Kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások
IKOP	Operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások
IMI	Innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító közös vállalkozás
ISA	Nemzetközi könyvvizsgálati standardok
ISSAI	A legfőbb ellenőrző intézmények nemzetközi standardjai
ITER	Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor
ITER-IO	Az ITER Nemzetközi Fúzióenergia-fejlesztési Szervezete
JU	Közös vállalkozás
KDT	Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozás
MFF	Többéves pénzügyi keret
MI	Mesterséges intelligencia
S2R	Shift2Rail (Európai Vasúti Kezdeményezés) Közös Vállalkozás
SESAR	„Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás
SNS	Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Közös Vállalkozás
Tiszta H2	Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás

SZERZŐI JOGOK

© Európai Unió, 2025

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6–2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenc](#) alá tartoznak. Ezért főszabály szerint a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A Számvevőszéktől származó tartalmak további felhasználásakor azok eredeti értelme és mondanivalója nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további engedélyt is be kell szerezni.

Amennyiben ez megtörtént, akkor a vonatkozó engedély érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és az abban foglalt, egyértelműen meghatározott felhasználási korlátozások érvényesek.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, adott esetben közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alá tartozó intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

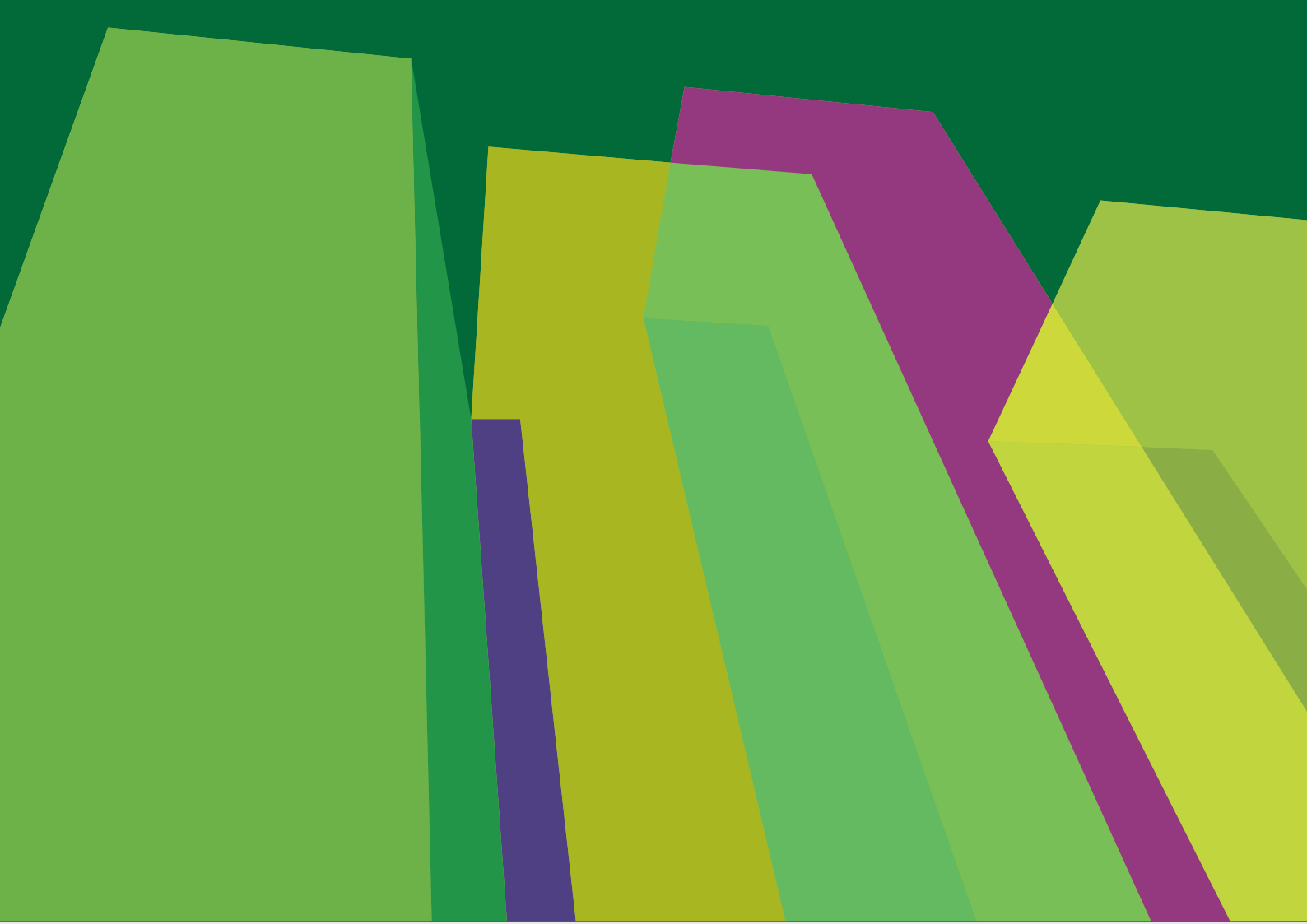
Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

PDF	ISBN 978-92-849-5358-5	ISSN 2812-0108	doi:10.2865/7415794	QJ-01-25-035-HU-N
-----	------------------------	----------------	---------------------	-------------------

IDÉZÉS MÓDJA

Európai Számvevőszék, [A 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentés az uniós közös vállalkozásokról](#), az Európai Unió Kiadóhivatala, 2025.

EURÓPAI
SZÁMVEŐSZÉK

Az Európai Unió
Kiadóhivatala